

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringssselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringssselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
3. juni 2015
Livsforsikringssselskabets navn
Lægernes Pensionskasse
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringssselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentligt tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringssselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Det sammenskrevne tekniske grundlag, der var gældende ved udgangen af 2014 fremgår af vedlagte bilag.
Nedenfor fremgår de satser for gebyrer mm., der er gældende ved udgangen af 2014, og som ikke fremgår af de sammenskrevne tekniske grundlag:
Risikoforrentningen udgør i 2015: 4,25 pct.point p.a. ($4,25^{1/12}$ pct.point på månedsbasis) i afdelingerne LPUA og LP og 0 pct.point i afdeling LR og LE.
Af tabel 1-8 fremgår de ved udgangen af 2014 gældende satser for kontorenter, 2. ordensadministrationsfradrag, gebyrer, risikopræmier, generelle pensionisttillæg og aldersafhængige tillæg:

Tabel 1. Kontorenter pr. 1. januar 2015

Kontorentegruppe	Kontorente før skat (pct.)	Kontorente efter skat (pct.)
LPUA 4 pct. A, B, C, D	4,72255018	4,00
LPUA 0 pct. A, B, C, D	1,18063754	1,00
LP 3,5 pct. A, B, C, D	4,13223140	3,50
LP 0 pct. fra 3,5 pct. A, B, C, D	2,36127509	2,00
LP 3 pct. A, B, C	3,54191263	3,00
LP 0 pct. fra 3 pct. A, B, C	2,95159386	2,50
LP 0 pct. A	2,95159386	2,50
LR	2,95159386	2,50
LE	3,54191263	3,00

Tabel 2. Satser for administrationsbonus 2015

Afdeling	2. ordens administra- tions- fradrag	Gebyr eventuelle (kr. årligt)	Gebyr opsparings- medlemm er (kr. årligt)	Gebyr pensionister (kr. årligt)	Pensions bonus (pct.)
LPUA	-	216	216	336	1 pct.
LP	1,4 pct.	228	180	276	1 pct.
LR	750 kr.	72	-	72	0 pct.
LE	-	0	-	0	0 pct.

Tabel 3. Risikopræmie ved invaliditet (i pct. af risikopræmie på tegningsgrundlag) 2015

Aldersgruppe	LP 1999 ¹ Kvinder	LP 2015 ² Kvinder	LP 1999 ¹ Mænd	LP 2015 ² Mænd	LP 1999 ³ Unisex	LP 2015 ⁴ Unisex
-44	43	56	43	48	55	60
45-54	43	56	43	48	60	70
55-59	43	56	43	67	60	70
60-66	39	56	39	67	60	70

1) LP 1999 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 4 pct., LP 3,5 pct. og LP 3 pct., alle rentebånd

2) LP 2015 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 0 pct., LP 0 pct. fra 3,5 pct., LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct., alle rentebånd

3) LP 1999 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 3 pct., alle rentebånd

4) LP 2015 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct.

Tabel 4. Risikopræmie ved død og positiv risikosum (i pct. af risikopræmie på tegningsgrundlag) 2015

Aldersgruppe	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ³	LP 2015 ⁴
	Kvinder	Kvinder	Mænd	Mænd	Unisex	Unisex
-49	100	70	100	70	60	70
50-59	100	70	100	70	100	100
60-	100	100	100	100	100	100

1) LP 1999 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 4 pct., LP 3,5 pct. og LP 3 pct., alle rentebånd

2) LP 2015 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 0 pct., LP 0 pct. fra 3,5 pct., LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct., alle rentebånd

3) LP 1999 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 3 pct., alle rentebånd

4) LP 2015 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct.

Tabel 5. Risikopræmie ved død og negativ risikosum (i pct. af risikopræmie på tegningsgrundlag) 2015. Undtagen IP under 67

Aldersgruppe	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ³	LP 2015 ⁴
	Kvinder	Kvinder	Mænd	Mænd	Unisex	Unisex
-49	100	100	100	100	100	100
50-59	100	100	100	100	100	150
60-79	65	130	55	125	60	150
80-	100	130	55	125	60	150

1) LP 1999 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 4 pct., LP 3,5 pct. og LP 3 pct., alle rentebånd

2) LP 2015 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 0 pct., LP 0 pct. fra 3,5 pct., LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct., alle rentebånd

3) LP 1999 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 3 pct., alle rentebånd

4) LP 2015 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct.

Tabel 6. Risikopræmie ved død for invalidepensionister under 67 år (i pct. af risikopræmie på tegningsgrundlag) 2015

Aldersgruppe	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ¹	LP 2015 ²	LP 1999 ³	LP 2015 ⁴
	Kvinder	Kvinder	Mænd	Mænd	Unisex	Unisex
-29	1350	3000	1500	3300	1400	3100
30-34	1150	2600	1200	2800	1170	2700
35-39	900	2200	900	2300	900	2200
40-44	680	1800	520	1800	630	1800
45-49	480	1400	400	1400	460	1400
50-54	310	900	250	900	290	900
55-59	200	500	150	500	190	500
60-64	125	300	105	300	120	300
65-66	100	200	100	200	100	200

1) LP 1999 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 4 pct., LP 3,5 pct. og LP 3 pct., alle rentebånd

2) LP 2015 omfatter kønsopdelte ordninger i kontorentegrupperne: LPUA 0 pct., LP 0 pct. fra 3,5 pct., LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct., alle rentebånd

3) LP 1999 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 3 pct., alle rentebånd

4) LP 2015 Unisex omfatter fælleskønsordninger i kontorentegrupperne: LP 0 pct. fra 3 pct. og LP 0 pct.

Tabel 7. Generelle pensionisttillæg 1. januar 2015

Afdeling	Generelt pensionisttillæg (pct.)
LPUA	0
LP alle rentebånd i rentegrupper	13
LP 0,5 pct. og LP 3 pct.	
LP øvrige rentegrupper	0
LR	4
LE	0

Tabel 8. Aldersafhængigt pensionisttillæg i afdeling LP og LPUA

Pensionistens fyldte alder 1. januar 2015	Bonusgrupper med grundlagsrente		Pensionistens fyldte alder 1. januar 2015	Bonusgrupper med grundlagsrente	
	3 pct. 2015	0 pct. 2015		3 pct. 2015	0 pct. 2015
0	10,50	49,25	60,00	0,00	76,75
1	10,00	46,75	61,00	0,00	74,25
2	9,50	44,25	62,00	0,00	71,75
3	9,00	41,75	63,00	0,00	69,25
4	8,50	39,25	64,00	0,00	66,75
5	8,00	36,75	65,00	0,00	64,25
6	7,50	34,25	66,00	0,00	62,00
7	7,00	31,75	67,00	0,00	59,75
8	6,50	29,25	68,00	0,00	57,50
9	6,00	26,75	69,00	0,00	55,25
10	5,50	24,25	70,00	0,00	53,00
11	5,00	22,00	71,00	0,00	50,75
12	4,50	19,75	72,00	0,00	48,50
13	4,00	17,50	73,00	0,00	46,50
14	3,50	15,25	74,00	0,00	44,50
15	3,00	13,00	75,00	0,00	42,50
16	2,50	10,75	76,00	0,00	40,50
17	2,00	8,50	77,00	0,00	38,50
18	1,50	6,25	78,00	0,00	36,50
19	1,00	4,00	79,00	0,00	34,75
20	0,50	2,00	80,00	0,00	33,00
21	27,00	198,00	81,00	0,00	31,25
22	26,50	194,50	82,00	0,00	29,50
23	26,00	191,00	83,00	0,00	27,75
24	25,50	187,50	84,00	0,00	26,25
25	25,00	184,00	85,00	0,00	24,75
26	24,50	180,50	86,00	0,00	23,25
27	24,00	177,00	87,00	0,00	21,75
28	23,50	173,50	88,00	0,00	20,25
29	23,00	170,00	89,00	0,00	19,00
30	22,50	166,75	90,00	0,00	17,75
31	22,00	163,50	91,00	0,00	16,50
32	21,50	160,25	92,00	0,00	15,25
33	21,00	157,00	93,00	0,00	14,25
34	20,50	153,75	94,00	0,00	13,25
35	30,00	150,50	95,00	0,00	12,25
36	19,50	147,25	96,00	0,00	11,25
37	19,00	144,00	97,00	0,00	10,25
38	18,50	140,75	98,00	0,00	9,50
39	18,00	137,50	99,00	0,00	8,75
40	17,50	134,25	100,00	0,00	8,00

41	17,00	131,00	101,00	0,00	7,25
42	16,50	128,00	102,00	0,00	6,50
43	16,00	125,00	103,00	0,00	5,75
44	15,50	122,00	104,00	0,00	5,25
45	15,00	119,00	105,00	0,00	4,75
46	14,50	116,00	106,00	0,00	4,25
47	14,00	113,00	107,00	0,00	3,75
48	13,50	110,00	108,00	0,00	3,25
49	13,00	107,00	109,00	0,00	2,75
50	12,50	104,00	110,00	0,00	2,50
51	11,25	101,00	111,00	0,00	2,25
52	10,00	98,25	112,00	0,00	2,00
53	8,75	95,50	113,00	0,00	1,75
54	7,50	92,75	114,00	0,00	1,50
55	6,25	90,00	115,00	0,00	1,25
56	5,00	87,25	116,00	0,00	0,00
57	3,75	84,50			
58	2,50	81,75			
59	1,25	79,25			

Den anvendte invaliditet i markedsværdigrundlaget MV2014 i afdeling LPUA og LP udgør 0,55 pct. af invaliditeten i grundlaget LP 1999:

Mænd:

$$\mu_x^{\text{ai}} = 0,55 \cdot (0,0004 + 10^{(4,54-10)+0,060x}) = 0,000220 + 10^{(4,280363-10)+0,060x}$$

Kvinder:

$$\mu_y^{\text{ai}} = 0,55 \cdot (0,0010 + 10^{(4,71609-10)+0,060y}) = 0,000550 + 10^{(4,456453-10)+0,060y}$$

(hvor parametrene her er anført med højst 6 betydende cifre).

Invalideintensiteterne er fastsat med et sikkerhedstillæg, da best estimate skønnes til at være 0,45 pct. af invaliditeten i grundlaget LP 1999.

Det bedst mulige skøn over dødeligheden i markedsværdigrundlaget MV2014 til anvendelse fra og med ultimo 2014 fastsættes i henhold til reglerne i teknisk grundlag for afdeling LPUA, LP, LR og LE til følgende:

$$\mu^k(x, t) = \mu_{\text{id}}^k(x, t) = \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \mu^{\text{FT},k}(x, t) (1 - \text{risikotillæg})$$

hvor $\mu^{\text{FT},k}(x, t)$ angiver Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed og er givet ved:

$$\mu^{\text{FT},k}(x, t) = \mu^{\text{FT}}(x, 2013) (1 - R^k(x))^{\lfloor t \rfloor - 2013,5}$$

Og hvor følgende β -værdier, som er fundet i levetidsanalysen, anvendes:

Parameter	Mænd	Kvinder
β_1	-0,74550	0
β_2	-0,15976	0
β_3	-0,18161	0

Mændenes dødelighed er dermed forskellig fra benchmarkdødeligheden for alle aldre, mens kvindernes dødelighed må antages at følge benchmarkdødeligheden.

Risikotillægget udgør 3,67696 pct. og er fastsat ud fra principperne i notatet "Solvency 2: Longevity Stress and the Danish Longevity Benchmark." af 18. september 2012 fra Den Danske Aktuarforening. Af hensyn til at kunne beregne markedsværdierne ud fra én dødelighed, beregnes den ikke-systematiske del af levetidsrisikoen ud fra risikotillægget og modeldødeligheden, hvor den i ovennævnte notat beregnes ud fra risikotillægget og en stresset modeldødelighed. Den resterende del af levetidsrisikoen vil indgå i fastsættelsen af pensionskassens individuelle solvensbehov.

For de øvrige biometriske parametre anvendes samme værdier på markedsværdigrundlaget som på 1. ordens grundlaget.

Som skøn over gebyrerne anvendes i markedsværdigrundlaget 2. ordenssatserne for afdeling LPUA, LP og LR:

$$\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}} = 216 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LPUA}} = 216 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}} = 336 \text{ kr.}$$

$$\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}} = 228 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}} = 180 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}} = 276 \text{ kr.}$$

$$\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LR}} = 72 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LR}} = 72 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{inds kud}}^{\text{LR}} = 750 \text{ kr.}$$

$$\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{Færo}} = 288 \text{ kr.}, \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{Færo}} = 288 \text{ kr.}$$

Der er ikke gebyrer i afdeling LE.

Satsen for administrationsfradrag i markedsværdigrundlaget for afdeling LP er 1,4 pct.

Navn

Angivelse af navn

Ralf Magnussen

Dato og underskrift

3/6-2015 Ralf May

Navn

Angivelse af navn

Gyrithe Grindsted

Dato og underskrift

3/6-2015 Gyrithe Gr

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

1.0.0. RISIKOELEMENTER

x betegner fyldt alder for en mand i kønsopdelt grundlag.

y betegner fyldt alder for en kvinde i kønsopdelt grundlag.

z betegner fyldt alder for mand/kvinde i fælleskønsgrundlag.

Historisk betegner LPXXXX et sæt af intensiteter, som er anvendt i afdeling LP, og LPUAXXXX et sæt af intensiteter, som er anvendt i afdeling LPUA. Der gælder imidlertid at LPXXXX=LPUAXXXX, da de betegner samme sæt af intensiteter. Derfor foretages løbende ændringer, således at betegnelsen LPUAXXXX fjernes.

1.1.0. ALDERSBEREGNING

Alderen beregnes som fyldt alder i år og måneder, dog defineres en speciel bidragsalder til brug ved beregning af aktivet. Se afsnit 8.3.0.

Pensioneringsalder er den første i måneden efter fyldt udløbsalder.

Bidragsophørsalder er den første i måneden efter fyldt udløbsalder.

1.2.0. OVERGANGSINTENSITETER

μ_x^{ai} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid for person med alder x .

μ_x^{ad} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død for person med alder x .

μ_x^{id} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død for person med alder x .

1.3.0. INTENSITETER FOR KØNSOPDELT BEREGNINGSGRUNDLAG

1.3.1. Intensiteter for mænd

$$\mu_x^{AB} = (a^{AB} + 10^{(b^{AB}-10)+c^{AB}x})$$

hvor a^{AB} , b^{AB} og c^{AB} er som defineret i efterfølgende tabel.

TABEL 1. "[1. ORDENS INTENSITETER - MÆND]".

Navn	Køn	A	B	a^{AB}	b^{AB}	c^{AB}	Intensiteten kan ændres, se forbehold i afsnit 2
L66	M	a	d	0,00025	5,54567	0,042	
LP1999	M	a	d	0,0005	5,1378	0,0461	
LP1999	M	a	i	0,0004	4,54	0,060	
LP1999	M	i	d	0,0005	5,1378	0,0461	
LP2009	M	a	d	0,0003	3,86332	0,05881	X
LP2009	M	a	i	0,00009	5,32222	0,04395	
LP2009	M	i	d	0,0003	3,86332	0,05881	X
LP2015	M	a	d	0,0005	3,96848	0,05614	X
LP2015	M	a	i	0,00009	5,32222	0,04395	
LP2015	M	i	d	0,0005	3,96848	0,05614	X

1.3.2. Intensiteter for kvinder

$$\mu_y^{AB} = \left(a^{AB} + 10^{(b^{AB}-10)+c^{AB}y} \right)$$

hvor a^{AB} , b^{AB} og c^{AB} er som defineret i efterfølgende tabel.

TABEL 2. "[1. ORDENS INTENSITETER - KVINDER]".

Navn	Køn	A	B	a^{AB}	b^{AB}	c^{AB}	Intensiteten kan ændres, se forbehold i afsnit 2
L66	K	a	d	0,00025	5,37767	0,042	
LP1999	K	a	d	0,0005	4,8817	0,0461	
LP1999	K	a	l	0,0010	4,71609	0,060	
LP1999	K	i	d	0,0005	4,8817	0,0461	
LP2009	K	a	d	0,0003	3,68124	0,05881	X
LP2009	K	a	l	0,00050	5,51851	0,04395	
LP2009	K	i	d	0,0003	3,68124	0,05881	X
LP2015	K	a	d	0,0002	3,87506	0,05614	X
LP2015	K	a	i	0,00050	5,51851	0,04395	
LP2015	K	i	d	0,0002	3,87506	0,05614	X

1.3.3. Intensiteter for fælleskøn

Intensiteterne beregnes jf. afsnit 2.1.0. ud fra en kønsfordeling blandt medlemmerne på 70 pct. kvinder og 30 pct. mænd.

Denne kønsfordeling kan ændres i overensstemmelse med reglerne i afsnit 2.1.1.

Der benyttes samme dødelighed for medlemmer og ægtefælle/samleverpensionister.

$\mu_z^{AB} = 0,70 \cdot \mu_y^{AB} + 0,30 \cdot \mu_x^{AB}$, hvor a^{AB} , b^{AB} og c^{AB} er som defineret i efterfølgende tabel.

TABEL 3. "[1. ORDENS INTENSITETER - FÆLLESKØN]".

Navn	Køn	A	B	a^{AB}	b^{AB}	c^{AB}	Intensiteten kan ændres, se forbehold i afsnit 2
LP1999	U	a	d	0,0005	4,975482	0,0461	X
LP1999	U	a	i	0,00082	4,670333	0,060	
LP1999	U	i	d	0,0005	4,975482	0,0461	X
LP2009	U	a	d	0,0003	3,74429	0,05881	X
LP2009	U	a	i	0,000377	5,46835	0,04395	X
LP2009	U	i	d	0,0003	3,74429	0,05881	X
LP2015	U	a	d	0,00029	3,90526	0,05614	X
LP2015	U	a	i	0,000377	5,46835	0,04395	X
LP2015	U	i	d	0,00029	3,90526	0,05614	X

1.4.0. KOLLEKTIVE ÆGTEFÆLLE/SAMLEVERPENSIONER

U betegner tilstanden: Forsikrede er ikke i et pensionsberettigende forhold.

G betegner tilstanden: Forsikrede er i et pensionsberettigende forhold med en pensionsberettiget person.

γ betegner intensiteten for overgang fra U til G.

σ betegner intensiteten for overgang fra G til U af anden årsag end den pensionsberettigede persons død.

Aldersfordelingen for den pensionsberettigede person ved overgang fra U til G er normalt fordelt, hvor:

λ betegner fordelings middelværdi.

s betegner fordelings spredning.

1.4.1. Risikoelementer for kollektiv ægtefælle/samleverpension med mandlig forsørger

$$\gamma_x = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(x-b)^2}{c(x-d)}} & \text{for } x > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\sigma_x = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(x-b)^2}{c}} & \text{for } x > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\lambda_x = a \cdot x + b,$$

$$s_x = \left(a - \frac{1}{x-b}\right)x,$$

hvor

TABEL 4. "[1. ORDENS ÆGTEFÆLLEINTENSITETER - MAND]".

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
γ_x	0,15	28	28	15
σ_x	0,012	15	1.600	
λ_x	0,615	8		
s_x	0,21	10		

1.4.2. Risikoelementer for kollektiv ægtefælle/samleverpension med kvindelig forsørger

$$\gamma_y = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(y-b)^2}{c(y-d)}} & \text{for } y > 12, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\sigma_y = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(y-b)^2}{c}} & \text{for } y > 12, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\lambda_y = a \cdot y + b,$$

$$s_y = \left(a - \frac{1}{y-b}\right)y,$$

hvor

TABEL 5. "[1. ORDENS ÆGTEFÆLLEINTENSITETER - KVINDE]" .

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
γ_y	0,13	24	20	12
σ_y	0,02	12	2.100	
λ_y	0,915	4		
s_y	0,21	7		

1.4.3. Risikoelementer for kollektiv ægtefælle/samleverpension på fælleskønsgrundlag

$$\gamma_z = \begin{cases} a \cdot 10^{-\frac{(z-b)^2}{c(z-d)}} & \text{for } z > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\sigma_z = \begin{cases} a \cdot 10^{-\frac{(z-b)^2}{c}} & \text{for } z > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$\lambda_z = a \cdot z + b,$$

$$s_z = \left(a - \frac{1}{z-b}\right)z,$$

hvor

TABEL 6. "[1. ORDENS ÆGTEFÆLLEINTENSITETER - FÆLLESKØN]".

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
γ_z	0,15	28	28	15
σ_z	0,012	15	1.600	
λ_z	0,615	8		
s_z	0,21	10		

1.5.0. KOLLEKTIVE BØRNERENTER

1.5.1. Risikoelementer for kollektive børnerenter med mandlig forsøger
(Faderskabsintensitet)

$$c_x = \begin{cases} a \cdot 10^{-\frac{(x-b)^2}{c(x-d)}} & \text{for } x > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

hvor

TABEL 7. "[1. ORDENS FADERSKABSINTENSITET - MAND]".

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
c_x	0,15	28	11	15

- 1.5.2. Risikoelementer for kollektive børnerenter med kvindelig forsørger
[Moderskabsintensitet]

$$c_y = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(y-b)^2}{c(y-d)}} & \text{for } y > 12, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

hvor

TABEL 8. "[1. ORDENS MODERSKABSINTENSITET - KVINDE]" .

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
c_y	0,13	24	7	12

- 1.5.3. Risikoelementer for kollektive børnerenter på fælleskøngrundlag (Fader-/Moderskabsintensitet)

$$c_z = \begin{cases} a \cdot 10^{\frac{-(z-b)^2}{c(z-d)}} & \text{for } z > 15, \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

hvor

TABEL 9. "[1. ORDENS FADER-/MODERSKABSINTENSITET - UNISEX]" .

Funktion	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
c_z	0,15	28	11	15

2.0.0. FORBEHOLD FOR ÆNDRING AF GRUNDLAG

2.1.0. FORBEHOLD FOR ÆNDRING AF RISIKOELEMENTERNE I FÆLLESKØNSGRUNDLAGET

Risikoelementerne hørende til fælleskønsgrundlaget som angivet i afsnit 1.3.1., 1.3.2. og 1.3.3. kan efter anmeldelse til Finanstilsynet ændres for bestående pensionsdækninger jf. pensionsregulativets § T11 stk.1.:

"Alderspensionens størrelse fastsættes ud fra beregningsgrundlaget, jf. § 14 og §T1 stk. 5, størrelsen af de indbetalte pensionsbidrag til og med opgørelsestidpunktet samt eventuelle indskud, samt ud fra, om bidragene er indbetalt til en ordning med kønsopdelt grundlag eller fælleskønsgrundlag. Alderspension beregnet ud fra fælleskønsgrundlaget kan ændres i det omfang, kønsfordelingen af de omfattede medlemmer ændres væsentligt i forhold til den forudsatte kønsfordeling i fælleskønsgrundlaget. Nærmere regler herom fastsættes i det tekniske grundlag, jf. vedtægtens § 14. Alderspensionen er desto højere, jo senere medlemmet påbegynder hævnningen af pensionen."

Ændring af risikoelementerne kan medføre nedsættelse af pensionsdækninger og pensionsydelse for såvel eventuelle som aktuelle pensionsdækninger.

I fælleskønsgrundlaget er følgende forudsat:

1. Dødsintensiteten og intensiteten for overgang fra aktiv til invalid for medlemmerne, er fastsat ud fra intensiteterne i det kønsopdelte beregningsgrundlag og ud fra, at kønsfordelingen blandt medlemmerne er 70 pct. kvinder og 30 pct. mænd.
2. Risikoelementerne for kollektiv ægtefælle/samleverpension er fastsat som risikoelementerne for kollektiv ægtefælle/samleverpension med mandlig forsøger i det kønsopdelte beregningsgrundlag.
3. Der anvendes samme dødsintensitet for ægtefælle/samleverpensionister som for medlemmer.
4. Risikoelementerne for kollektive børnerenter er fastsat som risikoelementerne for kollektive børnerenter med mandlig forsøger i det kønsopdelte beregningsgrundlag.

Såfremt kønsfordelingen ændres, således at kvindeandelen i mindst en 5-års aldersgruppe (f.eks. de 30-34-årige ikke-pensionerede) udgør mere end 75 pct. i tre på hinanden følgende år, skal fælleskønsgrundlagets risikoelementer tages op til revurdering og kan efter anmeldelse til Finanstilsynet ændres. Ændring af pensionsdækningerne som følge heraf sker efter ækvivalensprincippet og kan medføre nedsættelse af såvel eventuelle som aktuelle pensionsdækninger.

2.2.0. FORBEHOLD FOR ÆNDRING AF GRUNDLAGSRENTEN OG OPGØRELSESRENTEN

I følgende ordninger, ordninger med betinget garanti, er der forbehold for ændring af grundlagsrenten og opgørelsesrenten. Ordningerne omfatter:

1. nye medlemmer, der optages 1. juli 1999 og derefter (LP),
2. bidragsbetaling fra 1. juli 1999 for medlemmer, der genoptager bidragsbetalingen efter en periode med hvilende medlemskab (LP),
3. pensionsforhøjelse som følge af stigning i medlemsbidrag fra og med år 2000 (LP),
4. pensionsforhøjelse der stammer fra bonus fra og med år 2000 (LP og LPUA),
5. pensionsdækninger, der ved overenskomst eller aftale eller efter medlemmets valg, er overført til denne ordning.

og gælder grundlagene

LP 1999 2 pct./LP 2009 2 pct./ LP 2009 1 pct./ LP 2009 0,5 pct./

LP 2015 0 pct.

Den anvendte grundlagsrente og opgørelsesrente (se afsnit 3) på pensionsdækninger beregnet på grundlagene:

1. LP 1999 2 pct. /LPUA 1999 2 pct. indtil 1. november 2009,
2. LP 2009 2 pct. fra og med 1. november 2009 indtil 1. januar 2011
3. LP 2009 1 pct. fra og med 1. november 2011 indtil 1. januar 2013
4. LP 2009 0,5 pct. fra og med 1. januar 2013
5. LP 2015 0 pct. fra og med 1. januar 2015

kan efter anmeldelse til Finanstilsynet nedsættes i det omfang, renten er ændret, således at der ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed i den forudsatte grundlagsrente, jf. principperne i "Rapport om fastsættelse af maksimal grundlagsrente" (udgivet af Finanstilsynet i 1997) eller svarende til størrelsen af et omkostnings- og sikkerhedstillæg, som indføres på foranledning af Finanstilsynet, jf. pensionsregulativets § T11:

For nye medlemmer, der optages 1. juli 1999 eller derefter, samt for bidragsbetaling fra 1. juli 1999 eller derefter for medlemmer, der genoptager bidragsbetalingen 1. juli 1999 eller derefter efter en periode med hvilende medlemskab, samt for pensionsforhøjelse som følge af bonus eller stigning i medlemsbidrag fra 1. januar 2000 eller derefter, kan alderspensionen endvidere ændres:

- a. i det omfang renten er ændret, således at der ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed i den forudsatte grundlagsrente, jf. principperne i "Rapport om fastsættelse af maksimal grundlagsrente" (udgivet af Finanstilsynet i 1997)
- b. svarende til størrelsen af et omkostnings- og sikkerhedstillæg, som indføres på foranledning af Finanstilsynet.
- c. hvis den observerede dødelighed blandt medlemmer og/eller pensionister over mindst en 5-års observationsperiode er ændret således, at der ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed i de forudsatte dødsintensiteter.

Bestyrelsen kan fastsætte regler, således at fremtidig bidragsbetaling for medlemmer optaget før 1. juli 1999 indbetales til denne ordning, hvis det er fastlagt ved kollektiv overenskomst eller aftale, jf. § T1, stk. 1, punkt 1), 2) eller 3), eller hvis medlemmet træffer valg herom.

Bestyrelsen kan fastsætte regler, således at værdien af allerede indbetalte bidrag for medlemmer optaget før 1. juli 1999 overføres til denne ordning, hvis medlemmet træffer valg herom.

Nærmere regler herom fastsættes i det tekniske grundlag, jf. vedtægtens § 14.

Nedsættes grundlagsrenten og/eller opgørelsesrenten som følge heraf, ændres pensionsdækningerne i overensstemmelse med ækvivalensprincippet, hvilket kan medføre nedsættelse af pensionsdækninger og pensionsydelse for såvel eventuelle som aktuelle pensionsdækninger.

2.3.0. FORBEHOLD FOR ÆNDRING I DEN FORUDSATTE DØDELIGHED

I følgende ordninger, ordninger med betinget garanti, er der forbehold for ændring i den forudsatte dødelighed. Ordningerne omfatter:

1. nye medlemmer, der optages 1. juli 1999 og derefter (LP),
2. bidragsbetaling fra 1. juli 1999 for medlemmer, der genoptager bidragsbetalingen efter en periode med hvilende medlemskab (LP),
3. pensionsforhøjelse som følge af stigning i medlemsbidrag fra og med år 2000 (LP),
4. pensionsforhøjelse der stammer fra bonus fra og med år 2000 (LP og LPUA),
5. pensionsdækninger, der ved overenskomst eller aftale eller efter medlemmets valg, er overført til denne ordning.

og gælder grundlagene LP 1999, LP 2009 og LP 2015 i afdeling LP og LPUA

De forudsatte dødsintensiteter for pensionsdækninger beregnet på:

1. LP 1999 indtil 1. november 2009,

2. LP 2009 fra og med 1. november 2009 og indtil 1. januar 2015
3. LP 2015 fra og med 1. januar 2015

kan jf. pensionsregulativets § T11 (se ovenfor) efter anmeldelse til Finanstilsynet ændres, hvis den observerede dødelighed blandt medlemmer og/eller pensionister over mindst en 5-års observationsperiode er ændret således, at der ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed i de forudsatte dødsintensiteter.

Levetidsforudsætningerne i tegningsgrundlaget anses som tilstrækkeligt sikre, hvis der er en margin på mindst to års levetidsforbedringer i forhold til den estimerede modeldødelighed. Levetidsforudsætningerne påbegyndes ændret, hvis der er mindst fem etårige aldersgrupper mellem aldrene 30 og 90, hvor margenen ikke er mindst to år. Ændringen gennemføres senest to år efter, at behovet er konstateret. Efter ændringen i den forudsatte levetid skal der være en margin på mindst otte års forventet levetidsforbedring i den forudsatte levetid i det ændrede tegningsgrundlag.

Ovennævnte regler kan til enhver tid ændres af bestyrelsen.

2.4.0. SÆRLIGE REGLER FOR AFDELING LR

Afdeling LR er ikke omfattet af bestemmelserne i afsnit 2.2.0 - 2.3.0. Der imod gælder bestemmelserne i dette afsnit.

De aftalte livrenteydelser, herunder også garanterede ydelser, kan efter anmeldelse til Finanstilsynet nedsættes for såvel opsatte ydelser som ydelser under udbetaling, hvis betingelserne i mindst ét af de følgende forbehold er opfyldt.

2.4.1. Forbehold for ændring i grundlagsrenten og opgørelsesrenten

Den anvendte grundlagsrente og opgørelsesrente (se afsnit 3) kan efter anmeldelse til Finanstilsynet nedsættes i det omfang, den af Finanstilsynet fastsatte maksimale grundlagsrente nedsættes, eller svarende til størrelsen af et omkostnings- og sikkerhedstillæg, som indføres på foranledning af Finanstilsynet.

Nedsættes grundlagsrenten og/eller opgørelsesrenten som følge heraf, ændres livrenteydelserne i overensstemmelse med ækvivalensprincippet, hvilket kan medføre nedsættelse af livrenteydelserne for såvel opsatte ydelser som ydelser under udbetaling.

2.4.2. Forbehold for ændring i den forudsatte dødelighed

De forudsatte dødsintensiteter kan efter anmeldelse til Finanstilsynet ændres, hvis den observerede dødelighed blandt medlemmer, der har tegnet livrenteforsikringer, over mindst en 5 års observationsperiode er ændret således, at der ikke længere er tilstrækkelig sikkerhed i de forudsatte dødsintensiteter. Ændringen kan medføre nedsættelse af livrenteydelserne for såvel opsatte ydelser som ydelser under udbetaling.

2.5.0. SÆRLIGE REGLER FOR AFDELING LE

Afdeling LE er ikke omfattet af bestemmelserne i afsnit 2.2.0- 2.3.0.

3.0.0. RENTE

3.1.0. PENSIONSDEKNINGER OPRETTET FØR 1. APRIL 1987 [LPUA] OG BONUS FORDELT TIL OG MED 1999

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør 4 pct. p.a.

Renten er nedsat fra 5,00 pct. til 4,75 pct. p.a. i forbindelse med konverteringen pr. 1. januar 1997, og renten er igen nedsat fra 4,75 pct. til 4 pct. p.a. pr. 1. januar 2001 (se afsnit 2.3).

For bonus fordelt fra og med år 2000 anvendes teknisk rente og opgørelsesrente fra afsnit 3.4.0

3.2.0. PENSIONSDEKNINGER OPRETTET I PERIODEN 1. APRIL 1987- 31. DECEMBER 1995 OG BONUS FORDELT TIL OG MED 1999 [LP]

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør 3,5 pct. p.a.

Såfremt pensionsdækningen bliver hvilende 1. januar 1996 eller senere, kan bidragsbetalingen ikke genoptages på et senere tidspunkt på samme pensionsdækning. I stedet oprettes en ny pensionsdækning, hvor den under afsnit 3.3.0 eller 3.4.0 angivne rente anvendes, alt efter tidspunktet for genoptagelse af bidragsbetalingen.

For bonus fordelt fra og med år 2000 anvendes teknisk rente og opgørelsesrente fra afsnit 3.4.0

3.3.0. PENSIONSDEKNINGER OPRETTET I PERIODEN 1. JANUAR 1996- 30. JUNI 1999 OG BONUS FORDELT TIL OG MED 1999 [LP]

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør 3 pct. p.a.

Såfremt pensionsdækningen bliver hvilende 1. juli 1999 eller senere, kan bidragsbetalingen ikke genoptages på et senere tidspunkt på samme pensionsdækning. I stedet oprettes en ny pensionsdækning, hvor den under afsnit 3.4.0 angivne rente anvendes.

For bonus fordelt fra og med år 2000 anvendes teknisk rente og opgørelsesrente fra afsnit 3.4.0

- 3.4.0. PENSIONSØKNINGER OPRETTET 1. JULI 1999 OG DEREFTER, PENSIONSØKNINGER FOR BIDRAGSBETALING FRA 1. JULI 1999 FOR MEDLEMMER, DER GENØPTAGER BIDRAGSBETALINGEN EFTER EN PERIODE MED HVILENDE MEDLEMSKAB, SAMT FOR PENSIONSØKNING SOM FØLGE AF BONUS ELLER ØGNING I MEDLEMSBIDRAG FRA OG MED ÅR 2000 [LP OG LPUA]

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør:

1. 2 pct. p.a. indtil 1. januar 2011
2. 1 pct. p.a. fra og med 1. januar 2011 til 1. januar 2013
3. 0,5 pct. p.a. fra og med 1. januar 2013
4. 0 pct. p.a. fra og med 1. januar 2015.

Se forbehold for ændringer i den tekniske rente og opgørelsesrenten i afsnit 2.2.0

- 3.5.0. AFDELING LÆGERNES ENKEKASSE (LE)

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør 3 pct. p.a.

- 3.6.0. AFDELING LIVRENTE [LR]

Den tekniske rente og opgørelsesrenten udgør

1. 2 pct. p.a. indtil 1. januar 2012
2. 1 pct. p.a. fra og med 1. januar 2012

Se forbehold for ændringer i den tekniske rente og opgørelsesrenten i afsnit 2.4.1.

4.0.0. ADMINISTRATIONSFRADrag OG - HENSÆTTELSE

4.1.0. AFDELING LP OG LPUA

4.1.1. Administrationsfradrag af pensionsbidrag, (LP)

Til betaling af udgifter til administration af pensionsdækningen fratrækkes teknisk bidragsbelastning TB på 3 pct. af det medlemsbidrag, der er forudsat ved beregning af pensionsdækningen.

Hvis det faktiske pensionsbidrag udgør mere end det medlemsbidrag, der er forudsat ved beregning af pensionsdækningen, fratrækkes tillige teknisk bidragsbelastning TB på 3 pct. af forskellen mellem det indbetalte pensionsbidrag og det forudsatte medlemsbidrag.

4.1.2. Administrationsfradrag af indskud, (LP)

Til betaling af udgifter til administration af pensionsordningen fratrækkes teknisk indskudsbelastning TI på 3 pct. af personlige indskud.

Indskud, som indbetales ved overførsel under jobskifteaftalen fra andre obligatoriske pensionsordninger (herunder tjenestemandspensionssystemet), anvendes direkte som nettoindskud uden fradrag til dækning af administrationsudgifter. Mindre indskud, som indbetales ved overførsel uden for jobskifteaftalen fra andre obligatoriske pensionsordninger fratrækkes teknisk indskudsbelastning TI på 3 pct. af indskuddet svarende til reglerne for personlige indskud.

4.1.3. Gebyr for specialberegninger og lignende, (LP og LPUA)

Til dækning af individuelle udgifter ved specielle beregninger betales et af bestyrelsen fastsat gebyr $\text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP/LPUA}}$. Gebyret fratrækkes medlemmets konto tilknyttet dækningen.

For opdeling af pension ved efterløns hævnning og lignende beregnes følgende gebyr:

1. 1.000 kr. fra 1. januar 2013

For specialberegninger f.eks. i forbindelse med skilsmisse, sammenligning af to medlemmers pensionsordninger og oplysninger om indbetalinger før 1. januar 1990 beregnes følgende gebyr:

1. 1.000 kr. i timen fra 1. januar 2013

4.1.4. Gebyr for beskattede indbetalinger fra Færøerne (TAKS)(LP)

Til dækning af udgifter ved administration af beskattede indbetalinger fra Færøerne betales et af bestyrelsen fastsat gebyr $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}}$. TAKS-gebyret fratrækkes medlemmets konto tilknyttet TAKS-dækningen. Har et medlem flere TAKS-dækninger, beregnes samlet ét TAKS-gebyr.

TAKS-gebyret udgør:

1. 288 kr. på årsbasis fra 1. juli 2012

4.1.5. Administrationshensættelse, (LP og LPUA)

Til dækning af udgifter ved administration af dækningen når bidragsbetalingen er ophørt, henlægges til en administrationshensættelse, således at administrationshensættelsen udgør 1 pct. af pensionshensættelserne.

4.2.0. AFDELING LR

4.2.1. Administrationsfradrag af løbende indbetalinger

Indtil videre tegnes livrenteforsikringerne kun mod personlige indskud.

4.2.2. Administrationsfradrag af indskud

Til betaling af udgifter til administration med mere af livrenteforsikringerne fratrækkes teknisk indskudsbelastning TI på 6 pct. af personlige indskud.

4.3.0. AFDELING LE

4.3.1. Administrationsfradrag af præmier

Til betaling af udgifter til administration af policen fratrækkes teknisk bidragsbelastning TB på 8,2 pct. af den præmie, der er forudsat ved beregning af pensionsdækningen.

4.3.2. Administrationshensættelse

Til dækning af udgifter ved administration af dækningen når præmiebetalingen er ophørt, henlægges til en administrationshensættelse, således at administrationshensættelsen udgør 3 pct. af pensionshensættelserne.

5.0.0. PASSIVER

5.1.0. NETTOPASSIV FOR ETLIVSFORSIKRINGER MED INVALIDITETSYDELSE (LP OG LPUA)

5.1.1. Indførelse af betegnelser

I det generelle udtryk for nettopassivet for et-livsforsikringer med invaliditetsydelse indgår følgende betegnelser:

$S_{x+\theta}^{ad}$	betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \theta$ som aktiv.
$S_{x+\theta}^{ai}$	betegner nettopassivet ved forsikredes invaliditet i alder $x + \theta$.
S_{x+n}^a	betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x + n$ som aktiv.
$S_{x+\tau}^{id}(x + \theta)$	betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \tau$ som invalid, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.
$S_{x+n}^i(x + \theta)$	betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x + n$ som invalid, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.
$Y_{x+\tau}^i(x + \theta)d\tau$	betegner invaliditetsydelse mellem alder $x + \tau$ og $x + \tau + d\tau$, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.
$S_{x+\theta}^{ii}$	betegner engangsydelse ved varig invaliditet i alder $x + \theta$.

For nettopassiver og ydelser gælder begrænsninger som nævnt i 5.1.3.

5.1.2. Nettopassiv for et-livsforsikringer med invaliditetsydelse

$$K\left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix}\right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} (\mu_{x+\theta}^{ad} \cdot S_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot S_{x+\theta}^{ai}) d\theta + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} S_{x+n}^a$$

hvor

$$S_{x+\theta}^{ai} = \int_{\theta}^n \frac{D_{x+\tau}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot \mu_{x+\tau}^{id} \cdot S_{x+\tau}^{id}(x + \theta) d\tau + \frac{D_{x+n}^i}{D_{x+\theta}^i} S_{x+n}^i(x + \theta) + \int_{\theta}^n \frac{D_{x+\tau}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot Y_{x+\tau}^i(x + \theta) d\tau$$

og hvor $x + n \leq 67(62)$

og hvor N og D er defineret i afsnit 22.

5.1.3. Generelle begrænsninger

De i pkt. 5.1.1 anførte nettopassiver og ydelser skal alle være ikke-negative og endvidere skal gælde:

$$S_{x+\tau}^{id}(x + \theta) \leq S_{x+\tau}^{ad} \quad \text{for } x + \theta \leq 67(62) \text{ og for hvert } \tau > \theta$$

$$S_{x+\tau}^{id}(x + \theta) = S_{x+\tau}^{ad} = S_{x+\tau}^d \quad \text{for } x + \theta > 67(62) \text{ og for hvert } \tau > \theta$$

$$S_{x+n}^i(x + \theta) = S_{x+n}^a = S_{x+n} \quad \text{for } x + \theta > 67(62) \text{ og for hvert } n > \theta$$

Af betingelsen $x + n \leq 67(62)$ i afsnit 5.1.2. følger endelig, at

$$Y_{x+\tau}^i(x + \theta) = 0 \quad \text{for } x + \tau > 67(62)$$

5.2.0. NETTOPASSIV FOR ETLIVSFORSIKRINGER UDEN INVALIDITETSYDELSE (LR)

5.2.1. Indførelse af betegnelser

I det generelle udtryk for nettopassivet for et-livsforsikringer uden invaliditetsydelse indgår følgende betegnelser:

$S_{x+\theta}^d$ betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \theta$.

S_{x+n} betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$.

For nettopassiver og ydelser gælder begrænsninger som nævnt i 7.2.0

5.2.2. Nettopassiv for et-livsforsikringer uden invaliditetsydelse

$$K(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta + \frac{D_{x+n}}{D_x} S_{x+n}$$

5.3.0. NETTOPASSIVER (LE)

5.3.1. Passiver for eventuelle policer

Policen er en livsvarig overlevelsereente med passivet:

$$\bar{a}_{x/y} = \bar{a}_y - \bar{a}_{xy} = \frac{\bar{N}_y}{D_y} - \frac{\bar{N}_{xy}}{D_{xy}}$$

hvor N og D er defineret i afsnit 22.

5.3.2. Passiver for aktuelle policer

Policen er en livsvarig livrente med passivet:

$$\bar{a}_y = \frac{\bar{N}_y}{D_y},$$

hvor N og D er defineret i afsnit 22

6.0.0. BESTEMMELSER VEDRØRENDE KOLLEKTIVE ELEMENTER (LP OG LPUA)

Bestemmelser, der omhandler ægteskab og ægtefæller, gælder tilsvarende for registreret partnerskab og registrerede partnere.

Ved beregning af kapitalværdier m.v. på kønsopdelt grundlag forudsættes det altid, at forsikrede og pensionsberettigede er af forskelligt køn.

6.1.0. VALGMULIGHED MED HENSYN TIL ÆGTEFÆLLE/SAMLEVERPENSION (LP)

For medlemmer under 54 år er der valgfrihed med hensyn til ægtefælle/samleverpension ved:

1. Optagelse i pensionskassen, hvor valget skal være truffet inden 1 år efter optagelsen.
2. Indgåelse af ægteskab/opfyldelse af betingelserne for ret til samleverpension, separation/ophør af separation, skilsmisse/ophør af samliv og ægtefælle/samlevers død, hvor omvalget skal være foretaget inden 6 måneder efter, at betingelsen for omvalg er opfyldt.
3. Ændring af status mellem hvilende medlemskab eller medlemskab med supplerende pensionsdækning og medlemskab med fuld pensionsdækning, hvor omvalget skal være foretaget inden 6 måneder efter ændringen.

Herudover kan medlemmer under 54 år højst en gang årligt foretage omvalg mellem pensionsordningen med og uden ægtefælle/samleverpension efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler og mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

I forbindelse med indførelsen af samleverpension kan ikke-pensionerede medlemmer, der pr. 1. juni 2000 har pensionsordningen uden ægtefælle/samleverpension frem til og med 31. december 2000 vælge pensionsordningen med ægtefælle/samleverpension.

Ved optagelse i pensionskassen har medlemmet pensionsdækning med ægtefælle/samleverpension, indtil medlemmet eventuelt vælger pensionsdækning uden ægtefælle/samleverpension.

Pensionsregulativets bestemmelser herom fremgår af § T9B:

"Medlemmer, der indtræder i pensionskassen og er under 54 år, har pensionsordning 1, men kan vælge pensionsordning 2. Valget skal træffes inden 1 år fra indtrædelsen.

Medlemmer, der indtræder i pensionskassen og er 54 år eller derover, har pensionsordning 1.

Inden det fyldte 54. år har medlemmet mulighed for at foretage omvalg mellem pensionsordning 1 og pensionsordning 2, hvis medlemmets ægteskabelige status ændres som følge af indgåelse af ægteskab, separation, ophør af separation, skilsmisse eller ægtefællens død. Omvalget skal ske inden 1/2 år efter ændringen i den ægteskabelige status.

Inden det fyldte 54. år har et ugift medlem, der er samlevende, og hvor samleveren opfylder betingelserne for at oppebære samleverpension iht. § T9, stk. 4 litra a-c og e, eller § T9C, stk. 4 litra a-c og e, mulighed for at foretage omvalg fra pensionsordning 1 til pensionsordning 2, hvis medlemmets samliv ophæves, eller hvis medlemmets samlever dør. Omvalget skal ske inden ½ år efter ophævelse af den fælles bopæl eller inden ½ år efter dødsfaldet.

Inden det fyldte 54. år har et ugift medlem, der er samlevende, mulighed for at foretage omvalg fra pensionsordning 2 til pensionsordning 1, hvis medlemmets samlever i øvrigt opfylder betingelserne iht. § T9, stk. 4 litra a-c og e, eller § T9C, stk. 4 litra a-c og e. Omvalget skal ske inden ½ år efter, at alle ovennævnte betingelser er opfyldt.

Inden det fyldte 54. år har medlemmet mulighed for at foretage omvalg mellem pensionsordning 1 og pensionsordning 2, hvis der ved beregning af medlemmets pension skiftes mellem kønsopdelt grundlag og fælleskønsgrundlag, jf. § T1, stk. 5. Omvalget skal ske inden 1/2 år efter, at ændringen i beregningsgrundlaget træder i kraft.

Inden det fyldte 54. år har medlemmet mulighed for at foretage omvalg mellem pensionsordning 1 og pensionsordning 2, såfremt medlemmet:

- a. genoptager bidragsbetalingen efter en periode med hvilende medlemskab eller tjenstemandsansættelse med overenskomstmæssig supplerende indbetaling til pensionskassen, eller
- b. overgår fra bidragsbetalende medlemsskab til hvilende medlemsskab eller til tjenstemandsansættelse med overenskomstmæssig supplerende indbetaling til pensionskassen.

Omvalg skal ske inden ½ år efter, at ændringen er sket.

Efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler og mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger kan bidragsbetalende medlemmer, der ikke er fyldt 54 år, til enhver tid, dog højst én gang årligt, foretage omvalg mellem pensionsordning 1 og pensionsordning 2.

Et frasepareret eller fraskilt medlem, hvis tidligere ægtefælle er berettiget til ægtefællepension efter § T9 eller § T9C, kan ikke uden den tidligere ægtefælles samtykke foretage omvalg fra pensionsordning 1 til pensionsordning 2 og derved forringe den fraskilte ægtefælles ret til ægtefællepension. Hvis separationen eller skilsmissen er meddelt 1. januar 2007 eller derefter, og hvis

den fraseparerede eller fraskilte ægtefælle ikke er berettiget til bidrag eller kun er berettiget til tidsbegrænset bidrag, kan omvalg fra pensionsordning 1 til pensionsordning 2 foretages inden det fyldte 54. år som følge af separationen eller skilsmissen.

Valg mellem pensionsordning 1 og pensionsordning 2 kan ikke foretages af medlemmer, der er berettiget til invalidepension eller bidragsfritagelse."

6.2.0. BEREKNINGSREGLER VEDRØRENDE DE KOLLEKTIVE YDELSER

6.2.1. Ægteskabshyppighed g_x og aldersfordeling $f(\eta|x)$ i kollektiv ægtefælle/samleverpension

De i nedenstående formler indgående betegnelser er defineret i afsnit 1.4.0.

Den forsikrede person betegnes x , mens den til ægtefælle/samleverpension berettigede person betegnes η .

l^y og l^σ er dekrementfunktioner, svarende til intensiteterne γ_x og σ_x , og l er dekrementfunktionen svarende til dødeligheden for η , jf. afsnit 1.3.0.

$\Phi(\eta|x)d\eta$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret, der overgår til tilstand G, starter i et pensionsberettigende forhold med en person med alder i intervallet fra η til $\eta+d\eta$.

Alderen η er normalfordelt med middelværdi λ_x og spredning s_x .

$u_v(x)$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret befinder sig i tilstand U efter at have været i tilstand G netop v gange ($v=1,2,3\dots$).

$g_v(\eta|x)d\eta$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret befinder sig i tilstand G for v -te gang ($v=1,2,3\dots$) og er i et pensionsberettigende forhold med en person med alder i intervallet fra η til $\eta+d\eta$.

$u_v(x)$ og $g_v(\eta|x)$ bestemmes rekursivt ved:

$$u_0(x) = \frac{l_x^y}{l_a^y}, \text{ hvor } a = \begin{cases} 15 & \text{for mandlige forsikrede på kønsopdelt grundlag} \\ 12 & \text{for kvindelige forsikrede på kønsopdelt grundlag} \\ 15 & \text{for forsikrede på fælleskønsgrundlag} \end{cases}$$

$$g_v(\eta|x) = \int_a^x u_{v-1}(\xi) \cdot \gamma_\xi \cdot \varphi(\xi + \eta - x|\xi) \cdot \frac{l_x^\sigma}{l_\xi^\sigma} \cdot \frac{l_\eta}{l_{\xi+\eta-x}} d\xi$$

$$u_v(x) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_a^x g_v(\xi + \eta - x|\xi) \cdot (\sigma_\xi + \mu_{\xi+\eta-x}) \cdot \frac{l_x^y}{l_\xi^y} d\xi d\eta$$

Herefter bestemmes:

$$g_x = \sum_{v=1}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_v(\eta|x) d\eta$$

$$f(\eta|x) = \frac{1}{g_x} \cdot \sum_{v=1}^{\infty} g_v(\eta|x)$$

7.0.0. ANVENDTE GRUNDFORMER

Grundformerne er alle opbygget ud fra de generelle passiver i afsnit 5.

7.1.0. OVERSIGT OVER ANVENDTE GRUNDFORMER

Formlerne for de enkelte grundformer fremgår af afsnit 7.2.0.

Grundform 414 har udløbsalder 62 år og 67 år, hvor den generelle begrænsning i G82 er udløbsalder 60 år.

7.1.1. Anvendte grundformer fra G82

135 Simpel kapital forsikring

210 Livsvarig livrente

216 Opsat, ophørende livrente (LR)

265 Opsat arverente med straks begyndende risiko (LR)

414 Livsvarig invaliderente med ophørende risiko

715 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte

810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension

850 Kollektiv waisenrente

945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

7.1.2. Anvendte grundformer, der ikke indgår i G82

53 Opsat, ophørende aktivrente til præmiebetaling

212 Opsat livrente, aktiv betinget

716 Valgfri kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte

812 Valgfri livsvarig kollektiv ægtefællepension

813 Livsvarig kollektiv ægtefællepension for kvinder med gammel ordning

7.2.0. PASSIVER FOR DE ENKELTE GRUNDFORMER

53 - OPSAT, OPHØRENDE AKTIVRENTE TIL PRÆMIEBETALING

Præmiebetalingen er opsat i n år og ophører efter m år.

$$K_{53}(x, n, m) = \frac{\bar{N}_{x+n}^a - \bar{N}_{x+n+m}^a}{D_x^a}$$

$$x + n + m \leq 67$$

135 - SIMPEL KAPITALFORSIKRING

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta}, S_{x+n} = 1$$

$$K_{135}(n) = v^n$$

210 - LIVSVARIG LIVRENTE,

$$n = 0, \quad S_{x+0} = \bar{a}_x$$

$$K_{210}(x) = \bar{a}_x$$

212 - OPSAT LIVRENTE, AKTIV BETINGET

$$S_{x+n}^a = \bar{a}_{x+n}$$

$$K_{212}(x, n) = \frac{D_{x+n}^a \bar{N}_{x+n}}{D_x^a D_{x+n}}$$

216 - OPSAT, OPHØRENDE LIVRENTE (LR)

Livrenten udbetales i højst m år fra alder $x + n$ til alder $x + n + m$

$$S_{x+n} = \bar{a}_{x+n:m}$$

$$K_{216}(x, n, m) = \frac{\bar{N}_{x+n} - \bar{N}_{x+n+m}}{D_x}$$

$$x + n + m \leq 85$$

265 - OPSAT ARVERENTE MED STRAKS BEGYNDENDE RISIKO (LR)

Arverenteudbetalingen begynder ved x 's død, dog tidligst r år efter tegningen.

Udbetalingen ophører $r + g$ år efter tegningen.

I punkt 5.2.2. sættes $n = r + g$

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} v^{r-\theta} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}, & \text{for } \theta < r \\ - \\ \bar{a}_{\overline{(r+g-\theta)}|}, & \text{for } r \leq \theta < r+g \end{cases}$$

$$S_{x+r+g} = 0$$

$$K_{265}(x, r, g) = \bar{a}_{r+g} - \bar{a}_{x:r+g} - \bar{a}_r + \bar{a}_{x:r} = v^r \cdot \bar{a}_g - \frac{\bar{N}_{x+r} - \bar{N}_{x+r+g}}{D_x}$$

$$x + r + g \leq 85 \text{ og } g = 10$$

414 - LIVSVARIG INVALIDERENTE MED OPHØRENDE RISIKO

$$S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta}^i = \frac{\bar{N}_{x+\theta}^i}{D_{x+\theta}^i}$$

$$K_{414}(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \mu_{x+\theta}^{ai} \bar{a}_{x+\theta}^i d\theta$$

$$x + n \leq 67 \quad (62)$$

715 - KOLLEKTIV OPHØRENDE LIVSFORSIKRING TIL UGIFTE

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden alder $x + n$, dersom forsikrede ved dødsfaldet befinder sig i tilstand U.

$$S_{x+\theta}^d = u, \quad S_{x+n} = 0,$$

$$u = \begin{cases} 0,20 & \text{for mænd} \\ 0,45 & \text{for kvinder} \end{cases}$$

$$K_{715}(x, n) = u \cdot \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$60 \leq x + n \leq 67$$

716 - VALGFRI KOLLEKTIV OPHØRENDE LIVSFORSIKRING

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden alder $x + n$, da det er forudsat, at der ikke udbetales kollektiv ægtefællepension.

Svarer til grundform 715 med $u = 1$.

$$S_{x+\theta}^d = 1, \quad S_{x+n} = 0,$$

$$K_{716}(x, n) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$60 \leq x + n \leq 67$$

810 - LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION

Det er forudsat, at der skal udbetales ægtefællepension fra x 's død. Der regnes med ægteskabshyppighed g .

Se afsnit 6 for definition af g .

$$n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^{id} = S_{x+\theta}^{ad} = g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^l d\eta = g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{\eta_{x+\theta}}^l$$

$$K_{810}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \bar{a}_{\eta}^l d\eta d\theta$$

Symboler med l er beregnet med forsørgedes normal dødelighed

812 - VALGFRI LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION

Det er forudsat, at der skal udbetales ægtefællepension fra x 's død. Der regnes med ægteskabshyppighed g' .

Se afsnit 6 for definition af g .

Svarer til grundform 810 med ægteskabshyppigheder:

$$g'_x = \begin{cases} 1 & , \text{ for } x < 54 \\ g_x / g_{54} & , \text{ for } x \geq 54 \end{cases}$$

og

$$g'_y = \begin{cases} 1 & , \text{ for } y < 54 \\ g_y / g_{54} & , \text{ for } y \geq 54 \end{cases}$$

hvor g_x og g_y er G82 ægteskabshyppigheder.

$$K_{812}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g'_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x + \theta) \bar{a}'_{\eta} d\eta d\theta$$

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normaldødelighed

813 - LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION FOR KVINDER MED GAMMEL ORDNING

Ægtefællepension er tilvalgt pr. 1. januar 1993.

Det er forudsat, at der skal udbetales ægtefællepension fra x 's død. Der regnes med ægteskabshyppighed g'' .

Se afsnit 6 for definition af g .

Svarer til grundform 810 med ægteskabshyppigheder:

$$g''_y = \begin{cases} 1 & , \text{ for } y < 70 \\ g_y / g_{70} & , \text{ for } y \geq 70 \end{cases}$$

hvor g_y er G82 ægteskabshyppigheden.

$$K_{813}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g''_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x + \theta) \bar{a}'_{\eta} d\eta d\theta$$

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normaldødelighed

850 - KOLLEKTIV WAISENRENTE

r betegner ophørsalderen for waisenrenten, $r \leq 24$.

Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

$$n \rightarrow \infty, \quad S_{x+\theta}^d = w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau = w \cdot {}_rS_{x+\theta}$$

$$w = \begin{cases} 0,05 & \text{for mænd på kønsopdelt grundlag} \\ 0,30 & \text{for kvinder på kønsopdelt grundlag} \\ 0,05 & \text{for forsikrede på fælleskønsgrundlag} \end{cases}$$

$$K_{850}(x, r) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta \cdot w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau = w \cdot K_{840}(x, r)$$

945 - KOLLEKTIV BØRNERENTE MED UDBETALING FRA FORSØRGERENS DØD, INVALIDITET ELLER ALDERSPENSIONERING

r betegner ophørsalderen for børnerenten, $r \leq 24$. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Bømedødeligheden forudsættes at være 0.

$x + n$ er forsørgerens alder ved alderspensioneringen, $x + n \leq 67$.

$$S_{x+\theta}^{\text{ad}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau = {}_rS_{x+\theta}$$

$$S_{x+\theta}^{\text{ai}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau = {}_rS_{x+\theta}$$

$$S_{x+n}^{\text{a}} = \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau = {}_rS_{x+n}$$

$$K_{945} \left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r \right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{\text{ad}} + \mu_{x+\theta}^{\text{ai}}) \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau d\theta \\ + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

7.3.0. YDELSESPROFILER OG PENSIONS DÆKNINGER

Hver type pensionsdækning er kendetegnet ved en ydelsesprofil, som sammen med medlemmets/pensionistens tilstand og type entydigt fastlægger, hvilke grundformer jf. afsnit 7.1.0 og 7.2.0, der indgår, og med hvilke vægte.

Tabellerne på de efterfølgende sider skal læses på følgende måde:

Kolonne YP angiver identifikation på den ydelsesprofil, som beskrives, mens kolonnerne Rente angiver grundlagsrenten som beskrevet i afsnit 3, og intensitet angiver navnet for det sæt af intensiteter for død, invaliditet m.m., som beskrevet i afsnit 1, der anvendes.

Kolonne Tilstand angiver medlemmets/pensionistens type og tilstand:

- EVT -medlem som er eventuel, det vil sige ikke pensionsmodtager
- AP -medlem som er alderspensionist.
- IP -medlem som er invalidepensionist.
- BP - børnepensionist.

- ÆP -ægtefælle-/samleverpensionist.

Kolonnen Aldersgrænse angiver, hvis der er aldersmæssige begrænsninger for den pågældende kombination af ydelsesprofil og tilstand.

Formålet med kolonnen er at give mulighed for at beskrive medlemmer, som er ældre end forventet pensionsalder, men som endnu ikke er pensioneret.

Kolonnen Gl. YP angiver en tidligere betegnelse for ydelsesprofilen.

For ydelsesprofiler, som er angivet som garanteret, gælder dette kun for den ældste del af pensionsdækningen, mens stigninger i pensionsdækningen som følge af bidragsstigninger og bonus siden 2000 er med betinget garanti. Delen med betinget garanti er specificeret ved samme grundformer og vægte, men med en grundlagsrente, som er beskrevet i afsnit 3.0.0. og intensiteter som i LP2009.

Grundformerne 212 og 414 har risikoophør ved alder 67, med mindre andet er angivet under bemærkninger.

yp	Rente	Intensitet	Tilstand	Aldersgrænse	Garanti	Fællesken	Grundform																	Bemærkninger	
							135	210	211	212	215	216	265	414	715	716	810	812	813	815	817	850	945		945S
201	3,5%	LP1999	EVT		X				1,0				1,0		2,4					0,2	0,2			12	
201	3,5%	LP1999	EVT	67	X			1,0												0,2		0,2		12	
201	3,5%	LP1999	AP		X			1,0																12	
201	3,5%	LP1999	IP		X			1,0						2,4										12	
201	3,5%	LP1999	BP		X																		1,0	12	
202	3,0%	LP1999	EVT		X				1,0				1,0		2,4					0,2	0,2			18	
202	3,0%	LP1999	EVT	67	X			1,0												0,2		0,2		18	
202	3,0%	LP1999	AP		X			1,0																18	
202	3,0%	LP1999	IP		X			1,0						2,4										18	
202	3,0%	LP1999	BP		X																		1,0	18	
203	0,0%	LP2015	EVT						1,0				1,0		2,4					0,2	0,2			30	
203	0,0%	LP2015	EVT	67				1,0												0,2		0,2		30	
203	0,0%	LP2015	AP					1,0																30	
203	0,0%	LP2015	IP					1,0						2,4										30	
203	0,0%	LP2015	BP																				1,0	30	
212	3,0%	LP1999	EVT		X	X			1,0				1,0		2,4					0,2	0,2			22	
212	3,0%	LP1999	EVT	67	X	X		1,0												0,2		0,2		22	
212	3,0%	LP1999	AP		X	X		1,0																22	
212	3,0%	LP1999	IP		X	X		1,0						2,4										22	
212	3,0%	LP1999	BP		X	X																	1,0	22	
213	0,0%	LP2015	EVT			X			1,0				1,0		2,4					0,2	0,2			32	
213	0,0%	LP2015	EVT	67		X		1,0												0,2		0,2		32	
213	0,0%	LP2015	AP			X		1,0																32	
213	0,0%	LP2015	IP			X		1,0						2,4										32	
213	0,0%	LP2015	BP			X																	1,0	32	
301	3,5%	LP1999	EVT		X				1,0				1,0		0,6					0,2	0,2			15	
301	3,5%	LP1999	EVT	67	X			1,0							0,6					0,2		0,2		15	
301	3,5%	LP1999	AP		X			1,0							0,6									15	
301	3,5%	LP1999	IP		X			1,0						0,6										15	
301	3,5%	LP1999	BP		X																		1,0	15	
301	3,5%	LP1999	ÆP		X			1,0																15	

yp	Rente	Intensitet	Tilstand	Aldersgrænse	Garanti	Fælleskøn	Grundform															Bemærkninger							
							135	210	211	212	215	216	265	414	715	716	810	812	813	815	817		850	945	9455	annuitet	Git yp		
302	3,0%	LP1999	EVT		X					1,0				1,0										0,2	0,2			19	
302	3,0%	LP1999	EVT	67	X						1,0													0,2		0,2		19	
302	3,0%	LP1999	AP		X						1,0																	19	
302	3,0%	LP1999	IP		X						1,0																	19	
302	3,0%	LP1999	BP		X																							19	
302	3,0%	LP1999	ÆP		X						1,0																	19	
303	0,0%	LP2015	EVT							1,0				1,0										0,2	0,2			27	
303	0,0%	LP2015	EVT	67							1,0													0,2		0,2		27	
303	0,0%	LP2015	AP								1,0																	27	
303	0,0%	LP2015	IP								1,0																	27	
303	0,0%	LP2015	BP																									27	
303	0,0%	LP2015	ÆP								1,0																	27	
312	3,0%	LP1999	EVT		X					1,0				1,0										0,2	0,2			23	
312	3,0%	LP1999	EVT	67	X						1,0													0,2		0,2		23	
312	3,0%	LP1999	AP		X						1,0																	23	
312	3,0%	LP1999	IP		X						1,0																	23	
312	3,0%	LP1999	BP		X																							23	
312	3,0%	LP1999	ÆP		X						1,0																	23	
313	0,0%	LP2015	EVT			X				1,0				1,0										0,2	0,2			33	
313	0,0%	LP2015	EVT	67		X					1,0													0,2		0,2		33	
313	0,0%	LP2015	AP			X					1,0																	33	
313	0,0%	LP2015	IP			X					1,0																	33	
313	0,0%	LP2015	BP			X																						33	
313	0,0%	LP2015	ÆP			X					1,0																	33	
401	4,0%	LP1999	EVT		X					1,0				1,0										0,2	0,2			38	Grundform 212 og 414
401	4,0%	LP1999	EVT	62	X						1,0													0,2		0,2		38	anvender risikoophør ved
401	4,0%	LP1999	AP		X						1,0													0,2				38	62.
401	4,0%	LP1999	IP		X						1,0																	38	
401	4,0%	LP1999	BP		X																							38	
402	3,5%	LP1999	EVT		X					1,0				1,0										0,2	0,2			10	
402	3,5%	LP1999	EVT	62	X						1,0													0,2		0,2		10	
402	3,5%	LP1999	AP		X						1,0																	10	
402	3,5%	LP1999	IP		X						1,0																	10	
402	3,5%	LP1999	BP		X																							10	
402	3,5%	LP1999	ÆP		X						1,0																	10	

yp	Rente	Intensitet	Tilstand	Aldersgrænse	Garanti	Fælleskøn	Grundform																	Bemærkninger
							135	210	211	212	215	216	265	414	715	716	810	812	813	815	817	850	945	
501	4,0%	LP1999	EVT		X				1,0			1,0	2,4	0,6				0,2	0,2			37		
501	4,0%	LP1999	EVT	67	X			1,0						0,6				0,2		0,2		37		
501	4,0%	LP1999	AP		X			1,0						0,6				0,2				37		
501	4,0%	LP1999	IP		X			1,0				2,4	0,6									37		
501	4,0%	LP1999	BP		X																1,0	37		
501	4,0%	LP1999	ÆP		X			1,0														37		
502	3,5%	LP1999	EVT		X				1,0			1,0	2,4	0,6				0,2	0,2			9		
502	3,5%	LP1999	EVT	67	X			1,0						0,6				0,2		0,2		9		
502	3,5%	LP1999	AP		X			1,0						0,6								9		
502	3,5%	LP1999	IP		X			1,0				2,4	0,6									9		
502	3,5%	LP1999	BP		X																1,0	9		
502	3,5%	LP1999	ÆP		X			1,0														9		
601	3,5%	LP1999	EVT		X				1,0			1,0						0,2	0,2			14		
601	3,5%	LP1999	AP		X			1,0														14		
601	3,5%	LP1999	IP		X			1,0														14		
601	3,5%	LP1999	BP		X																1,0	14		
701	3,5%	LP1999	EVT		X				1,0			1,0						0,6	0,2	0,2		13		
701	3,5%	LP1999	EVT	67	X													0,6				13		
701	3,5%	LP1999	AP		X			1,0										0,6	0,6	0,6		13		
701	3,5%	LP1999	IP		X			1,0										0,6	0,6	0,6		13		
701	3,5%	LP1999	BP		X																1,0	13		
701	3,5%	LP1999	ÆP		X			1,0														13		
801	4,0%	LP1999	AP		X			1,0														36		
802	3,5%	LP1999	AP		X			1,0														6/16		
901	3,5%	LP1999	AP		X			1,0														6/16		
902	3,0%	LP1999	AP		X			1,0														20		
903	0,0%	LP2015	EVT					1,0														35	Kan kun ændres til yp	
903	0,0%	LP2015	AP					1,0														35	103, 203 eller 302.	
912	3,0%	LP1999	AP		X	X		1,0																
913	0,0%	LP2015	EVT			X		1,0														34	Kan kun ændres til yp	
913	0,0%	LP2015	AP			X		1,0														34	113, 213 eller 313	

8.0.0. MEDLEMSBIDRAG OG AKTIVBEREGNING

8.1.0. PRÆMIEFRITAGELSE (LP)

Pensionsordninger, hvor pensionsdækningen er beregnet under forudsætning om indbetaling af medlemsbidrag fremover, er tegnet med ret til fritagelse for betaling af medlemsbidrag (præmiefritagelse) ved invaliditet, jf. pensionsregulativets § T4A:

"Retten til fritagelse for betaling af medlemsbidrag indtræder den første i måneden, efter at erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er indtruffet, såfremt medlemmet ikke er fyldt 67 år.

2. Erhvervsudygtighed foreligger, når erhvervsevnen som læge er blevet nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne. Ved bedømmelsen af erhvervsevnenes nedsættelse foretages en sammenligning mellem den indtægt, som medlemmet skønnes at kunne opnå ved en lægelig beskæftigelse, der svarer til vedkommendes kræfter og færdighed, og normalindtægten for en læge i samme alder. Normalindtægten fastsættes for en læge, der ikke er i slutstilling, til skalalønnen for en underordnet sygehuslæge med samme anciennitet, og for en læge i slutstilling til lønnen for en tjenestemandsansat administrerende overlæge på løntrin 51.

3. Bedømmelse af, om der foreligger en sådan erhvervsudygtighed, at den berettiger til fritagelse for betaling af medlemsbidrag, foretages på grundlag af en ansøgningsblanket, som vedkommende medlem skal udfylde og indsende. En ansøger kan anke pensionskassens afgørelse til bestyrelsen.

4. Hvis medlemmet i henhold til kollektiv aftale har ret til udbetaling af ydelser, der i væsentlig grad kompenserer for indtægtstab under sygdom eller efter ulykkestilfælde, dvs. fra arbejdsgiver, PLO's administrationsudvalg, FAS' Fond eller nogen, der kan sidestilles hermed, træder bidragsfritagelsen først i kraft på tidspunktet for ydelsernes ophør. Tilsvarende gælder, så længe medlemmet modtager fleksløn eller lignende i forbindelse med lægelig beskæftigelse. Bestemmelsen omfatter ikke ydelser i form af tjenestemandspension."

8.2.0. PRÆMIER

8.2.1. Præmier/Medlemsbidrag (LP)

Medlemsbidraget angiver det pensionsbidrag, som ved beregning af pensionsdækningen forudsættes indbetalt fremover indtil udløbsalderen opnås.

Medlemsbidraget fastsættes i henhold til pensionsregulativets § T2:

"Medlemsbidraget for de af § T1, stk. 1, punkt 1, 3 og 4 omfattede medlemmer fastsættes af generalforsamlingen efter indstilling fra pensionskassens bestyrelse.

For bidragsbetaling for egen regning, der beskattes efter færøsk lovgivning, omfatter bestemmelserne i stk. 4-6, 8 og 10 kun allerede beskattede bidrag, der indbetales til pensionskassen via de færøske skattemyndigheder.

2. Såfremt overenskomsten, i henhold til hvilken der indbetales bidrag, fastsætter højere pensionsbidrag end medlemsbidraget, anvendes det overskydende beløb som indskud til en dertil svarende forøgelse af medlemmets pensionsrettigheder, eller pensionskassens bestyrelse kan tillade, at medlemsbidraget for de af overenskomsten omfattede medlemmer forøges op til pensionsbidragets størrelse, og at der gives en dertil svarende forøgelse af medlemmets pensionsrettigheder.

3. Såfremt overenskomsten, i henhold til hvilken der indbetales bidrag, fastsætter lavere pensionsbidrag end medlemsbidraget, kan pensionskassens bestyrelse tillade, at medlemsbidraget nedsættes mod en tilsvarende nedsættelse af medlemmets pensionsrettigheder.

4. Såfremt overenskomsten, i henhold til hvilken der indbetales bidrag, fastsætter lavere pensionsbidrag end medlemsbidraget, har medlemmet ret til for egen regning at betale supplerende pensionsbidrag svarende til forskellen mellem medlemsbidraget og det pensionsbidrag, der indbetales i henhold til overenskomsten.

5. Såfremt der for et medlem indbetales bidrag såvel fra sygesikring som fra anden side, således at det til pensionskassen indbetalte beløb overstiger medlemsbidraget, kan medlemmet kræve det overskydende beløb tilbagebetalt i det omfang, det skyldes indbetaling fra sygesikringen.

6. Såfremt der på grund af et medlems overgang til deltidsansættelse indbetales reduceret pensionsbidrag, har medlemmet ret til at vælge at supplere pensionsbidraget for egen regning. Bidragets størrelse skal ligge inden for nærmere af bestyrelsen fastsatte grænser.

7. For de af § T1, stk. 1, punkt 4 omfattede medlemmer samt medlemmer, der beskattes efter færøsk lovgivning, kan pensionskassens bestyrelse tillade, at medlemsbidraget nedsættes mod en tilsvarende nedsættelse af medlemmets pensionsrettigheder.

8. Betaling af ekstraordinære pensionsbidrag og engangsindskud til pensionskassen kan ske i overensstemmelse med de i loven eller i henhold til loven herom fastsatte regler og efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler.

9. For de af § T1, stk. 1, punkt 2 omfattede medlemmer fastsættes medlemsbidraget af pensionskassens bestyrelse og kan udgøre samme bidragsbeløb eller fastsættes efter tilsvarende bestemmelser eller procentsats, som angivet i de i § T1, stk. 1 nævnte kollektive overenskomster. Beregningen sker på grundlag af en af pensionskassen fastsat pensionsgivende indtægt, som ikke kan overstige medlemmets faktiske indtægt og højst kan udgøre det dobbelte af den pensionsgivende indtægt i henhold til de nævnte kollektive overenskomster.

10. Pensionsbidrag, som et medlem indbetaler ud over de pensionsbidrag, som medlemmet er forpligtiget til at indbetale i henhold til kollektiv overenskomst eller aftale, giver ikke bedre pensionsmæssige rettigheder, end hvis pengene var indbetalt i henhold til den kollektive overenskomst eller aftale, som medlemmet er optaget i henhold til.

11. Der kan efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler indbetales bidrag og/eller indskud til livrenter i henhold til § T6B."

8.2.1.1. EKSTRAORDINÆRE PENSIONSBI DRAG

Ekstraordinære bidrag kan aftales i forbindelse med medlemmets optagelse i pensionskassen eller ved skift mellem optagelsesberettigede kategorier, jf. pensionsregulativets § T1, stk. 1. Der kræves tilfredsstillende helbredsoplysninger efter samme regler, som gælder for indhentning af helbredsoplysninger i henhold til pensionsregulativets § T1, stk. 14, jf. afsnit 10.

Størrelsen af de ekstraordinære bidrag er fastsat ud fra følgende regler:

- a) Medlemmer under 50 år kan højst indbetale et bidrag, der bringer pensionen op på det niveau, der fås ved indbetaling af det ordinære medlemsbidrag for et normalt medlem i den pågældende medlemskategori i en periode svarende til normalt medlemskab.
- b) Medlemmer på eller over 50 år kan højst indbetale et bidrag, der bringer pensionen op på det niveau, der fås ved indbetaling af det ordinære medlemsbidrag for et normalt medlem i den pågældende medlemskategori i en periode svarende til 10 år før optagelsen eller skiftet mellem optagelsesberettigede kategorier.
- c) Det ekstraordinære bidrag må i alle tilfælde ikke overstige det ordinære medlemsbidrag.

8.2.1.2. ENGANGSINDSKUD

Engangsindskud kan foretages efter følgende regler:

- a) Ved kapitalisering af ekstraordinære bidrag jf. afsnit 8.2.1.1.
- b) Ved overførsel af beløb fra anden obligatorisk pensionsordning, jf. reglerne i jobskifteaftalen.

- c) Ved overførsel af beløb fra anden obligatorisk pensionsordning i tilfælde, hvor betingelserne i jobskifteaftalen ikke er opfyldt, hvis det overførte beløb udgør maksimalt 50.000 kr.
- d) Ved fratrædelse af stilling i forbindelse med pensionering kan der indbetales fratrædelsesgodtgørelse i henhold til kollektive overenskomster og aftaler m.v. Indskuddet må ikke overstige 4 års pensionsbidrag.
- e) I det omfang, der er tale om tilbagebetaling af opsparede efterlønsbidrag i henhold til efterlønsordningen, hvis medlemmet ikke er pensioneret eller ved at ansøge om invalidepension.

Indskud af typen b) behandles jf. afsnit 4 som nettoindskud, alle andre indskud behandles som personlige indskud.

8.2.1.3. MEDLEMSBIDRAG OG DET FAKTISKE PENSIONSBI DRAG

Medlemsbidragets funktion er oprindeligt at afspejle en anciennitetsafhængig stigning i det overenskomstfastsatte eller aftalebestedte pensionsbidrag for den pågældende medlemsgruppe.

Medlemsbidraget er fastsat som en bidragsskala med for tiden op til 5 aldersafhængige trin.

Bidraget skifter ved udgangen af det kvartal, hvor den anførte alder opnås.

For overenskomstmæssige eller aftalebestedte pensionsbidrag, hvor der ikke er indbygget anciennitetsmæssige stigninger, består medlemsbidragets skala kun af et trin.

Bidragsskalaens trin bruges ved beregning af aktivet.

Medlemsbidraget justeres regelmæssigt i henhold til pensionsregulativets bestemmelser herom.

Såfremt det faktiske pensionsbidrag afviger fra medlemsbidraget, sker der en udligning af forskellen gennem en forøgelse eller nedsættelse af pensionsdækningen, se nærmere herom i afsnit 11.

Ændring af ansættelsesforhold kan for det enkelte medlem medføre ændring i det faktiske pensionsbidrag og i medlemsbidraget med deraf følgende ændring af pensionsdækningen.

Tabel 1. [Medlemsbidragsskala].

Alder z	Sluttrin	Årligt bidrag fratrukket arbejdsmarkedsbidrag
Til 31 år	1	Medlemsbidrag(z)

32-36 år	2	Medlemsbidrag(z)
37-41 år	3	Medlemsbidrag(z)
42-46 år	4	Medlemsbidrag(z)
Fra 47 år	5	Medlemsbidrag(z)

8.2.2. Præmier (LE)

Præmien er fastsat på tegningstidspunktet ud fra det dagældende tegningsgrundlag. Der kan ikke længere tegnes nye policer eller foretages ændringer udover omskrivning til fripolice.

Præmien opkræves forud og forfalder én gang om året til betaling i januar. Præmiebetalingen udløber på 1. policedag efter forsørgerens fyldte udløbsalder. Udløbsalderen er 65 år for policer af type 3 og 67 år for policer af type 4.

8.3.0. AKTIVBEREGNING

8.3.1. Aktivberegning (LP)

Aktivet beregnes som vægtede summer af passivet for grundform 53.

Ændringer i medlemsbidragets størrelse er gældende fra udgangen af det kvartal, hvori de anførte aldre opnås. Derfor defineres en speciel bidragsalder, som den hele alder, medlemmet ville have haft, hvis fødselsdatoen var ultimo det kvartal, hvori den rigtige fødselsdato ligger.

Aktiv(x) = (1 - TB) ·

$$\sum_{(z_j, x_j) \in \{(z_1, x_1), \dots, (z_i, x_i)\}} \left(\text{Medlemsbidrag}(z_j) - \text{Medlemsbidrag}(z_{j-1}) \right) \cdot K_{53}(x_1, x_j - x_1, p - x_j)$$

hvor

- TB er den tekniske bidragsbelastning, jf. afsnit 4.1.1.,
- Medlemsbidrag(z₀) = 0,
- (z₁, x₁) er medlemmets bidragsalder henholdsvis den normalt beregnede alder på tidspunktet for beregning af aktivet;
- (z₂, x₂), ..., (z_i, x_i) er medlemmets bidragsaldrer henholdsvis normalt beregnede aldre ved eventuelle fremtidige skift i medlemsbidragsskalaens trin.
- Alder p er medlemmets normalt beregnede alder ved bidragsophør:
p = 67(62)

8.3.2. Aktivberegning (LE)

Aktivet på tid t beregnes som en ophørende livrente på kortest liv med fradrag for udgifter til administration:

$$Aktiv_{x,y} = (1 - TB) \cdot \bar{a}_{xy:\overline{m}|} = (1 - TB) \cdot (\bar{a}_{xy} - \bar{a}_{x+m,y+m}) = (1 - TB) \cdot \left(\frac{\bar{N}_{xy}}{D_{xy}} - \frac{\bar{N}_{x+m,y+m}}{D_{xy}} \right)$$

med

- $TB = 8,2$ pct., som den tekniske præmiebelastning, jf. afsnit 4.3.0.,
- x, y er alder på tidspunkt t for henholdsvis forsørger og ægtefælle,
- m er det resterende antal præmiebetalingsår = udløbsalder- $[x_0]$ - u , hvor x_0 er forsørgerens alders på tegningstidspunktet t_0 ,
- $u = [t - t_0]$ er løbetiden i hele år siden tegningstidspunktet.

9.0.0. OPTAGELSESBERETTIGEDE OG OPDELING PÅ PENSIONSDEKNINGER

9.1.0. MEDLEMMER

9.1.1. Optagelsesberettigede (LP)

Af pensionsregulativets § T1, stk. 1 fremgår:

“Som medlemmer af pensionskassen optages læger og lægestuderende, når de kan henføres til en af følgende fire kategorier:

- 1) Ansatte i henhold til en af lægeforeningen eller en af dens fraktioner eller anerkendte organisationer eller Foreningen af Danske Lægestuderende indgået kollektiv overenskomst eller aftale, der foreskriver pligt til medlemskab af pensionskassen.
- 2) Ansatte i stillinger, hvor det af ansættelsesvilkårene fremgår, at lægen er forpligtet til medlemskab af pensionskassen, og at forpligtelsen hertil ikke kan ændres uden godkendelse af pensionskassen.
- 3) Selvstændigt erhvervsdrivende, som omfattes af kollektiv overenskomst, der foreskriver pligt til medlemskab af pensionskassen.
- 4) Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst, aftale eller lignende, der foreskriver pligt til medlemskab af pensionskassen for at kunne udøve deres erhverv. Disse medlemmer optages i en særskilt afdeling af pensionskassen.”

Ved indtrædelse i pensionskassen skal medlemmet kunne henføres til en af de 4 nævnte kategorier.

Af § T1, stk. 2, 1. afsnit fremgår endvidere:

“2. Pensionsbidraget indsættes på en opsparingskonto, hvis et medlem ved indtrædelsen i pensionskassen

- a) har tidsbegrænset autorisation,
- b) er ansat i et fleksjob eller
- c) er lægestuderende.”

For at kunne opnå pensionsdækning med forsikringselementer er der ydermere krav om, at medlemmet skal være læge med tidsbegrænset autorisation.

Lægestuderende og udenlandske læger med tidsbegrænset autorisation opnår ingen forsikringsdækning, men får pensionsbidragene indbetalt på en opsparingskonto.

Af pensionsregulativets § T1, stk. 3 fremgår:

“3. Pensionskassens bestyrelse afgør, hvilke grupper af læger og lægestuderende der kan godkendes som indmeldelsesberettigede. Samtlige læger og lægestuderende indenfor en sådan gruppe skal være omfattet af bestemmelse om, at pensionsbidraget indbetales til Lægernes Pensionskasse.”

Ovenstående bestemmelser sikrer for så vidt angår de kollektivt indmeldte kategorier af medlemmer mod selektion mod pensionskassen, idet pensionskassen er tvunget til at optage alle medlemmer i den pågældende kategori, men omvendt er medlemskab af pensionskassen også obligatorisk. Kun i § T1, stk. 4 er der hjemmel til at dispensere for indtrædelse i pensionskassen i særlige tilfælde:

“4. Pensionskassens bestyrelse kan i særlige tilfælde tillade, at en læge fritages for at indtræde i pensionskassen, dersom omstændighederne taler derfor, særlig når den pågældende i forvejen skønnes sikret tilstrækkelig pensionsmæssig dækning enten gennem kollektiv pensionsordning eller som tjenestemand.”

Med henblik på at undgå muligheden for selektion mod pensionskassen, bruges dispensationsmuligheden kun yderst sjældent.

9.1.2. Medlemmer (LPUA)

Af vedtægtens §5 stk. 2 fremgår:

"2. I forbindelse med pensionskassens fusion med Lægernes Pensionskasse pr. 1. januar 2003 oprettes en afdeling, LPUA, der omfatter den oprindelige Lægernes Pensionskasse Under Afvikling, og en afdeling, LP, der omfatter den oprindelige Lægernes Pensionskasse (fra før fusionen pr. 1. januar 2003). Afdelingen LPUA består af de pr. 1. april 1987 oprettede hvilende medlemskaber med ret til en pension, hvis størrelse beregnes således, at den svarer til de foretagne indbetalinger for perioden indtil 31. marts 1987. Afdelingen LP består af samtlige medlemskaber af den oprindelige Lægernes Pensionskasse (fra før fusionen pr. 1. januar 2003) og af samtlige medlemskaber oprettet 1. januar 2003 og derefter med ret til pension, hvis størrelse beregnes således, at den svarer til de foretagne indbetalinger for perioden fra 1. april 1987. Med virkning fra 1. januar 2003 indbetales samtlige medlemsbidrag, herunder alle nye medlemmers medlemsbidrag, således til afdelingen LP. De to afdelinger er omfattet af et fælles pensionsregulativ. "

Afdelingen er således lukket for bidragsindbetalinger pr. 31. marts 1987. Alle eventuelle pensionsdækninger er hvilende.

9.1.3. Tegningsberettigede (LR)

Af pensionsregulativets § T2, stk. 11 fremgår:

“Der kan efter nærmere af bestyrelsen fastsætte regler indbetales bidrag og/eller indskud til livrenter i henhold til § T6B.”

Af pensionsregulativets § T6B fremgår:

“Et medlem, der har indbetalt bidrag og/eller indskud i henhold til § T2, stk. 11, har ret til livrenter efter nærmere af bestyrelsen fastsætte regler. Nærværende pensionsregulativs bestemmelser finder således ikke anvendelse, bortset fra § T2, stk. 11.”

I henhold til de af bestyrelsen fastsætte regler kan alle medlemmer under 75 år, bortset fra opsparingsmedlemmer, tegne livrenteforsikringer.

I henhold til beslutning truffet på bestyrelsesmøde den 31. august 2009 lukkes der for nye indskud/bidrag til afdeling LR, i det er ikke udfærdiges nye tilbud fra og med 1. september 2009. Indskud i henhold til tilbud udfærdiget senest 31. august 2009 kan modtages, indtil den i tilbuddet angivne acceptfrist.

9.2.0. PENSIONSORDNINGER, PENSIONSØKKNINGER OG YDELSESPROFILER

På grund af ændringer i pensionsregulativet og ændringer i grundlagets elementer er pensionsbidrag indbetalt til forskellige pensionsdækninger i forskellige perioder. Et enkelt medlems samlede pensionsordning i pensionskassen kan således være opdelt på flere pensionsdækninger. Hver pensionsdækning er identificeret ved en ydelsesprofil. Sammenhængen mellem grundformer og ydelsesprofiler fremgår af afsnit 7 om anvendte grundformer.

Som følge af nedsættelse af den maksimale grundlagsrente er hver pensionsdækning, der var i kraft pr. 1. januar 2000 tilknyttet en tilsvarende pensionsdækning med nedsat grundlagsrente, hvor bonusbeløb indskydes.

Pr. 1. november 2009 og 1. maj 2012 har alle medlemmer (ekskl. opsparingsmedlemmer), der er optaget i pensionskassen før 1. juli 1999, inkl. alders- og invalidepensionister, fået mulighed for at overføre værdien af deres pensionsdækninger til de tilsvarende pensionsdækninger (LP) nævnt under punkt 9.2.8. (kønsopdelte dækninger) og 9.2.9. (fælleskønsdækninger) nedenfor. Pr. 1. maj 2012 er værdien af pensionsdækningerne for alle ikke-pensionerede opsparingsmedlemmer, der er optaget i pensionskassen før 1. juli 1999, overført til de tilsvarende pensionsdækninger (LP) nævnt under punkt 9.2.8. (kønsopdelte dækninger) og 9.2.9. (fælleskønsdækninger) nedenfor.

Overførslerne var underlagt reglerne i teknisk grundlag afsnit 23.

Nedenstående opdeling 9.2.1-9.2.7 gælder derfor kun medlemmer og pensionister, der har bibeholdt deres hidtidige pensionsdækninger.

Som følge af EU-regler skal indbetalinger, der ikke er erhvervstilknyttede (medlemmets egne indbetalinger, herunder også fra selvstændige

erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af obligatorisk overenskomst eller aftale med pligt til indbetaling til pensionskassen), fra og med 21. december 2012 indbetales på en fælleskønsordning med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012.

Med virkning fra 1. juli 2012 modtager pensionskassen indbetalinger, der er beskattet af de færøske skattemyndigheder (TAKS), sådanne indbetalinger indgår på separate TAKS-pensionsdækninger, der i øvrigt følger reglerne i afsnit 9.2.8 og 9.2.9.

- 9.2.1. Pensionsbidrag indbetalt for kvindelige medlemmer i perioden indtil 1. oktober 1970, og for kvindelige medlemmer, der pr 1. februar 1971 var 40 år gamle eller derover, i perioden fra 1. oktober 1970 til 31. marts 1987 (Ydelsesprofil 401)(LPUA).

Bonusbeløb fra og med år 2000 indskydes på betinget grundlag.

Pensionsbidrag, der er indbetalt for alle kvindelige medlemmer indtil 1. oktober 1970, og pensionsbidrag, der er indbetalt herefter for kvindelige medlemmer, der pr. 1. februar 1971 var 40 år gamle eller derover, er indbetalt til følgende pensionsdækning:

Pensionsdækning med alders- og invalidepension med udløbsalder 62 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved alderspensionering.

- 9.2.2. Pensionsbidrag indbetalt for mandlige medlemmer og for kvindelige medlemmer fra 1. november 1970, såfremt de pr. 1. februar 1971 ikke var fyldt 40 år. (Ydelsesprofil 501)(LPUA).

Bonusbeløb fra og med år 2000 indskydes på betinget grundlag.

Pensionsbidrag, der er indbetalt for mandlige medlemmer og for kvindelige medlemmer fra 1. november 1970, såfremt de pr. 1. februar 1971 ikke var fyldt 40 år, er indbetalt til følgende pensionsdækning:

Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension.

- 9.2.3. Pensionsbidrag indbetalt for medlemmer med tidsbegrænset autorisation. (Ydelsesprofil 801)(LPUA).

Bonusbeløb fra og med år 2000 indskydes på betinget grundlag.

Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2 Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til den under afsnit 9.2.2. angivne.

9.2.4. Pensionsbidrag indbetalt i perioden 1. april 1987 til 31. december 1992. (Ydelsesprofilerne 402 eller 502) (LP).

Stigning i pensionsdækning som følge af bonus for år 2000 og derefter, indskydes på betinget grundlag.

Pensionsbidrag, der er indbetalt fra pensionskassens stiftelse pr. 1. april 1987 til 31. december 1992, er indbetalt til en af følgende pensionsdækninger:

1. Pensionsdækning med alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved alderspensionering, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 502.
2. Pensionsdækning med alders- og invalidepension med udløbsalder 62 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved alderspensionering. Kun for kvindelige medlemmer, der er optaget i Lægernes Pensionskasse Under Afvikling senest 1. november 1970 og pr. 1. februar 1971 var mindst 40 år gamle. Med henblik på at overholde bestemmelserne om ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til retten til pensionsydelse, som hidrører fra beskæftigelsesperioder efter 17. maj 1990, kan invalidepension bevilges indtil det fyldte 67. år, ligesom der er ret til ægtefælle/samleverpension på 60 pct. for så vidt angår pensionsbidrag indbetalt for perioder efter 17. maj 1990. Ydelsesprofil 402.
3. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1, stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til den under punkt 1 angivne. Ydelsesprofil 802

Alle pensionsdækninger blev pr. 1. januar 1993 omregnet til hvilende dækninger.

9.2.5. Pensionsbidrag indbetalt i perioden fra 1. januar 1993 og indtil videre for medlemmer, der uafbrudt siden 31. december 1995 har haft en ikke-hvilende pensionsdækning (Ydelsesprofilerne 101, 201, 701, 601, 301 og 901)(LP).

Stigning i pensionsdækning som følge af bonus eller bidragsforhøjelser for år 2000 og derefter indskydes på den afledte pensionsdækning på samme ydelsesprofil (betinget garanti)..

Pensionsbidrag, der er indbetalt i perioden fra 1. januar 1993 og indtil videre for medlemmer, der uafbrudt siden 31. december 1995 har haft en ikke-hvilende pensionsdækning, er indbetalt til en følgende pensionsdækninger, dog indgår ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og

herefter på fælleskønsgrundlag, jf. afsnit 9.2.9., med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012:

1. Pensionsdækning med tilvalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering, hvis der ikke skal udbetales ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 101.
2. Pensionsdækning med fravalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 201.
3. Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension. Kun for medlemmer, der pr. 1. januar 1993 eller på et senere tidspunkt for indtrædelse var fyldt 54 år og ikke kan henføres under punkt 4 eller 5. Ydelsesprofil 301.
4. Pensionsdækning med alders- og invalidepension med udløbsalder 62 år, 20 pct. børnepension og engangsydelse ved alderspensionering. Kun for kvindelige medlemmer, der er optaget i Lægernes Pensionskasse Under Afvikling senest 1. november 1970 og pr. 1. februar 1971 var mindst 40 år gamle, og som pr. 1. januar 1993 har valgt denne ordning. Med henblik på at overholde bestemmelserne om ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til retten til pensionsydelse, som hidrører fra beskæftigelsesperioder efter 17. maj 1990, kan invalidepension bevilges indtil det fyldte 67. år for så vidt angår pensionsbidrag indbetalt for perioder efter 17. maj 1990. Ydelsesprofil 601.
5. Pensionsdækning med alders- og invalidepension med udløbsalder 62 år, 20 pct. børnepension, 60 pct. ægtefælle/samleverpension og engangsydelse ved alderspensionering. Kun for kvindelige medlemmer, der er optaget i Lægernes Pensionskasse Under Afvikling senest 1. november 1970 og pr. 1. februar 1971 var mindst 40 år gamle, og som pr. 1. januar 1993 har valgt denne ordning. Med henblik på at overholde bestemmelserne om ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til retten til pensionsydelse, som hidrører fra beskæftigelsesperioder efter 17. maj 1990, kan invalidepension bevilges indtil det fyldte 67. år for så vidt angår pensionsbidrag indbetalt for perioder efter 17. maj 1990. Ydelsesprofil 701.
6. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsbegrænset autorisation, ændres

dækningen til en af de under punkt 1 - punkt 3 angivne. Ydelsesprofil 901.

9.2.6. Pensionsbidrag indbetalt for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen i perioden 1. januar 1996 - 30. juni 1999 eller i samme periode har genoptaget bidragsbetalingen efter hvilende medlemskab, dog undtaget bidrag omfattet af afsnit 9.2.7.. Efter overgang til hvilende medlemskab efter 30. juni 1999 gælder dog regler svarende til nye medlemmer for så vidt angår pensionsbidrag indbetalt efter overgangen til hvilende medlemskab.. (Ydelsesprofilerne 102, 202, 302 og 902)(LP)

Stigning i pensionsdækning som følge af bonus og bidragsforhøjelser for år 2000 og derefter indskydes på afledte pensionsdækninger på samme ydelsesprofil (betinget garanti).

Pensionsbidrag af denne type er indbetalt til en af følgende pensionsdækninger, dog indgår ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter på fælleskønsgrundlag, jf. afsnit 9.2.9., med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012:

1. Pensionsdækning med tilvalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering, hvis der ikke skal udbetales ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 102.
2. Pensionsdækning med fravalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 202.
3. Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension. Kun for medlemmer, der ved indtrædelsen i pensionskassen pr. 1. januar 1996 eller derefter var fyldt 54 år, eller for medlemmer, der efter det fyldte 54. år genoptager bidragsbetalingen efter hvilende medlemskab og som ikke har en pensionsdækning, hvor der enten er tilvalgt eller fravalgt ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 302.
4. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til en af de under punkt 1 - punkt 3 angivne. Ydelsesprofil 902.

9.2.7. Obligatoriske pensionsbidrag indbetalt for medlemmer, der er optaget i pensionskassen i perioden 1. januar 1998 til 30. juni 1999 i henhold til

overenskomst indgået af Foreningen af Ungre Læger (fælleskønsordninger) samt ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012. Efter overgang til hvilende medlemskab efter 30. juni 1999 gælder dog regler svarende til nye medlemmer for så vidt angår pensionsbidrag indbetalt efter overgangen til hvilende medlemskab. (Ydelsesprofilerne 112, 212, 312 og 912)(LP)

Stigning i pensionsdækning som følge af bonus og bidragsforhøjelser for år 2000 og derefter indskydes på afledte pensionsdækninger på samme ydelsesprofil (betinget garanti).

Af pensionsregulativets § T1 stk. 5 og 6 fremgår:

"5. Pensionsbidraget indbetales til en ordning med kønsopdelt beregningsgrundlag, medmindre det af pensionsregulativet eller den kollektive overenskomst eller aftale, jf. § T1, stk. 1, punkt 1 og 3, i henhold til hvilken, der indbetales pensionsbidrag, fremgår, at pensionsbidrag skal indbetales til en ordning med fælleskønsgrundlag.

6. Pensionsbidrag, der indbetales i henhold til kollektiv overenskomst eller kollektiv aftale indgået af UL, jf. § T1, stk. 1 punkt 1, skal for nye medlemmer, der optages 1. januar 1998 eller herefter, indbetales til en ordning med fælleskønsgrundlag, jf. § T1, stk. 5."

Pensionsbidrag, der er indbetalt i henhold til § T1 stk. 6 for medlemmer, der er optaget inden 1. juli 1999, er indbetalt til en af følgende pensionsdækninger, der er beregnet på fælleskønsgrundlag. Tilsvarende gælder ved uafbrudt indbetaling også ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter, med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012:

1. Pensionsdækning med tilvalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering, hvis der ikke skal udbetales ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 112.
2. Pensionsdækning med fravalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 212.
3. Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension. Kun for medlemmer, der

ved indtrædelsen i pensionskassen pr. 1. januar 1998 eller derefter var fyldt 54 år. Ydelsesprofil 312.

4. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til en af de under punkt 1 - punkt 3 angivne. Ydelsesprofil 912.

9.2.8. Pensionsbidrag, der ikke indbetales som led i ansættelsesforhold og som heller ikke indbetales i henhold til kollektiv overenskomst eller aftale for selvstændige erhvervsdrivende, og som er indbetalt for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen i perioden 1. juli 1999 eller derefter samt pensionsbidrag, der indbetales for medlemmer, der har genoptaget bidragsbetalingen 1. juli 1999 eller derefter efter en periode med hvilende medlemskab samt overført reserve og fremtidige pensionsbidrag fra kønsopdelte ordninger for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, og som pr. 1. november 2009 eller 1. maj 2012 har valgt at overføre pensionen til ny ordning.. (Ydelsesprofilerne 103, 203, 303 og 903)(LP)

Pensionsbidrag af denne type er indbetalt til en af følgende pensionsdækninger, dog indgår ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter på fælleskønsgrundlag, jf. afsnit 9.2.9., med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012:

1. Pensionsdækning med tilvalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering, hvis der ikke skal udbetales ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 103.
2. Pensionsdækning med fravalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 203.
3. Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension. Kun for medlemmer, der ved indtrædelsen var fyldt 54 år, eller for medlemmer, der efter det fyldte 54 år genoptager bidragsbetalingen efter hvilende medlemskab og som ikke har en pensionsdækning, hvor der enten er tilvalgt eller fravalgt ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 303.
4. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til en af de under punkt 1 - punkt 3 angivne. Ydelsesprofil 903.

9.2.9. Pensionsbidrag, der indbetales som led i ansættelsesforhold eller i henhold til kollektiv overenskomst eller aftale for selvstændige erhvervsdrivende, og som er indbetalt for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen i perioden 1. juli 1999 eller derefter samt overført reserve og fremtidige pensionsbidrag fra fælleskønsordninger for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, og som pr. 1. november 2009 eller 1. maj 2012 har valgt at overføre pensionen til ny ordning. Endvidere ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012. (fælleskønsordninger)[Udelsesprofilerne 113, 213, 313 og 913](LP)

Af pensionsregulativets § T1 stk. 5, 6, 7 og 8 fremgår:

"5. Pensionsbidraget indbetales til en ordning med kønsopdelt beregningsgrundlag, medmindre det af pensionsregulativet eller den kollektive overenskomst eller aftale, jf. § T1, stk. 1, punkt 1 og 3, i henhold til hvilken, der indbetales pensionsbidrag, fremgår, at pensionsbidrag skal indbetales til en ordning med fælleskønsgrundlag.

6. Pensionsbidrag, der indbetales i henhold til kollektiv overenskomst eller kollektiv aftale indgået af UL, jf. §T1, stk. 1 punkt 1, skal for nye medlemmer, der optages 1. januar 1998 eller herefter, indbetales til en ordning med fælleskønsgrundlag, jf. §T1, stk. 5.

7. Pensionsbidrag, der indbetales i henhold til stk. 1, punkt 1-3, skal for medlemmer, der optages 1. juli 1999 eller herefter, indbetales til en ordning med fælleskønsgrundlag, jf. stk. 5.

8. For medlemmer, der i henhold til stk. 6 indbetaler eller har indbetalt pensionsbidrag til en ordning med fælleskønsgrundlag, og som får ansættelse eller bliver selvstændig erhvervsdrivende, hvor de er omfattet af kollektiv overenskomst eller aftale af de af en af de i stk. 1, punkt 1-3 nævnte kategorier, indbetales de i henhold til disse overenskomster eller aftaler indbetalte pensionsbidrag til en ordning med fælleskønsgrundlag, jf. stk. 5."

Pensionsbidrag, der er indbetalt i henhold til § T1 stk. 8, er indbetalt til en af følgende pensionsdækninger, der er beregnet på fælleskønsgrundlag. Tilsvarende gælder som følge af EU-dom også Ikke-erhvervstilknyttede pensionsbidrag indbetalt 21. december 2012 og herefter, med undtagelse af det aftalte medlemsbidrag, hvis aftalen om indbetaling af medlemsbidraget er indgået inden 21. december 2012:

1. Pensionsdækning med tilvalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension, engangsydelse ved død inden

- det 67. år og inden alderspensionering, hvis der ikke skal udbetales ægtefælle/samleverpension. Ydelsesprofil 113.
2. Pensionsdækning med fravalgt ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension, engangsydelse ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Ydelsesprofil 213.
  3. Pensionsdækning med obligatorisk ægtefælle/samleverpension. Består af alders- og invalidepension med udløbsalder 67 år, 20 pct. børnepension og 60 pct. ægtefælle/samleverpension. Kun for medlemmer, der ved indtrædelsen i pensionskassen pr. 1. januar 1998 eller derefter var fyldt 54 år. Ydelsesprofil 313.
  4. Opsparingsdækning jf. pensionsregulativets § T1 stk. 2. Hvis medlemmet senere opnår tidsubegrænset autorisation, ændres dækningen til en af de under punkt 1 - punkt 3 angivne. Ydelsesprofil 913.

10.0.0. HELBREDSBEDØMMELSE OG BEGRÆNSNINGSBESTEMMELSER

10.1.0. HELBREDSBEDØMMELSE (LP)

Pensionsregulativets bestemmelser om helbredsbedømmelse fremgår af § T1, stk. 13:

“13. Ethvert medlem, der optages i henhold til stk. 1, punkt 1 og 3, er forpligtet til efter pensionskassens nærmere bestemmelse at fremskaffe helbredsoplysninger til brug ved bedømmelse af, hvilke lidelser der medfører begrænsninger i pensionsretten i henhold til § T12.

Bestemmelserne i 1. afsnit gælder tilsvarende for medlemmer, der efter at være overgået til hvilende medlemskab, genoptager bidragsbetalingen i henhold til stk. 1, punkt 1 og 3, hvis der er forløbet mere end 1 år fra ophør af den pligtmæssige bidragsbetaling.

Bestemmelsen i 1. afsnit gælder tilsvarende for medlemmer, der i henhold til § T1, stk. 2 overgår til normalt medlemskab.”

samt i § T1, stk. 15:

“15. Optagelse af et medlem, der i henhold til § 3, stk. 2, punkt 2 og 4, er berettiget til medlemskab, er betinget af, at der afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger.”

Spørgeskemaer, som anvendes ved indhentning af helbredsoplysninger i henhold til § T1, stk. 13, er nævnt i afsnit 10.2.0.

På baggrund af bedømmelsen af de modtagne helbredsoplysninger, kan der ske begrænsning af retten til pensionsydelse, se afsnit 10.4.0.

Pensionsdækninger for medlemmer, der tilhører kategori 1 og 3 i vedtægtens § 3, stk. 2, reguleres og ændres uden afgivelse af helbredsoplysninger.

Ved indhentning af helbredsoplysninger i henhold til § T1, stk. 15, bruges skemaer som nævnt i afsnit 10.3.0.

På baggrund af de modtagne helbredsoplysninger afgøres det, om pensionsdækningen kan oprettes. Hvis ikke helbredsoplysningerne er tilfredsstillende kan der ikke oprettes en pensionsdækning.

Pensionsdækninger for medlemmer, der tilhører kategori 2 og 4 i vedtægtens § 3, stk. 2, kan reguleres i takt med den sædvanlige stigning i medlemsbidrag og pensionsbidrag uden afgivelse af helbredsoplysninger. Såfremt stigningen i det årlige pensionsbidrag eller stigningen i risikobeløbet inden for 1 år overstiger 25

pct., skal der afgives helbredsoplysninger. Såfremt der har været afgivet lægeattest inden for de sidste 2 år, kan dette dog fraviges.

10.2.0. HELBREDSBEDØMMELSE JF. § T1, STK.13 (LP)

Der bruges en generel HELBREDSERKLÆRING.

Til indhentning af eventuelle yderligere oplysninger anvendes følgende skemaer:

FORSIKRINGSERKLÆRING - ANMODNING og

FORSIKRINGSERKLÆRING - LÆGENS SVAR

samt de gældende spørgeskemaer og attester fra Videncenter for Helbred & Forsikring. Erklæringerne er ligeledes de gældende fra Videncenter for Helbred & Forsikring.

10.3.0. HELBREDSBEDØMMELSE JF. § T1, STK. 15 (LP)

Der bruges HELBREDSATTEST fra Videncenter for Helbred & Forsikring samt HELBREDSERKLÆRING som anført i afsnit 10.2.0.

Til indhentning af eventuelle yderligere oplysninger anvendes rekvisitioner, spørgeskemaer og attester som anført i afsnit 10.2.0.

Såfremt risikosummen ved tegningen overstiger 2.000.000 kr., skal der afgives attest for HIV-antistof. Der anvendes attest fra Videncenter for Helbred & Forsikring:

RESULTAT AF HIV-ANTISTOF.

Pensionsdækning tilbydes kun, hvis det skønnes forsvarligt at tegne pensionsdækningen på normale vilkår for dødelighed og invaliditet.

10.3.1. Reguleringer

Ved regulering af pensionsbidraget for ansatte uden kollektiv overenskomst, som er optaget i henhold til pensionsregulativets § T1, stk. 15, afgives nye helbredsoplysninger, hvis stigningen i det årlige pensionsbidrag inden for 1 år overstiger 15 pct.

Ved regulering af pensionsbidraget for selvstændige erhvervsdrivende, som er optaget i henhold til pensionsregulativets § T1, stk. 15, afgives nye helbredsoplysninger, hvis stigningen i det årlige pensionsbidrag inden for 1 år overstiger den generelle stigning i det almindelige medlemsbidrag.

10.4.0. BEGRÆNSNINGSBESTEMMELSER

Hvis det ved helbredsbedømmelsen fremgår, at medlemmet har erkendte lidelser, kan der ske begrænsning af pensionsydelse ved invaliditet eller død.

10.4.1. Afdeling LP og LPUA

Efter reglerne i § T12:

“Hvis retten til pension for medlemmer optaget 1. januar 1995 eller derefter i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3 er udløst af medlemmets erhvervsudygtighed eller død, der er forårsaget (også indirekte) af lidelser, som var erkendt ved indtrædelsen i pensionskassen, reduceres alle pensionsydelse til 1/6, hvis der på pensioneringstidspunktet er indbetalt mindre end 1 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst for læger, og til 2/6, 3/6, 4/6 eller 5/6, hvis der på pensioneringstidspunktet er indbetalt mellem 1 og 2 års, 2 og 3 års, 3 og 4 års henholdsvis 4 og 5 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst for læger.

Såfremt medlemmet umiddelbart før optagelsen har haft ansættelse, som har givet pensionsalder efter reglerne i tjenestemandspensionsloven, medregnes denne ansættelsestid ved beregningen af den periodelængde, hvori der er indbetalt bidrag i henhold til kollektiv overenskomst.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder tilsvarende for medlemmer, der efter at være overgået til hvilende medlemskab, genoptager bidragsbetalingen 1. januar 1995 eller derefter i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3, hvis der er forløbet mere end 1 år fra ophør af den pligtmæssige bidragsbetaling. Tidspunktet for genoptagelsen af bidragsbetalingen erstatter her optagelsestidspunktet, og der sker ikke begrænsning af den del af pensionen, der hidrører fra det hvilende medlemskab. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for medlemmer, der i henhold til § T1, stk. 2 overgår til normalt medlemskab. Tidspunktet for overgangen til normalt medlemskab erstatter her optagelsestidspunktet.

3. Hvis retten til pension for medlemmer, der er optaget før 1. januar 1995 i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3, og som ikke er omfattet af § T12, stk. 2, er udløst af medlemmets erhvervsudygtighed eller død, der er forårsaget (også indirekte) af lidelser, som var erkendt ved indtrædelsen i pensionskassen, reduceres alle pensionsydelse til 1/3, hvis der er indbetalt mindre end 1 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst, og til 2/3 hvis der er indbetalt mellem 1 og 2 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst.

Såfremt medlemmet har haft ansættelse, som efter reglerne i tjenestemandspensionsloven vil kunne medregnes i pensionsalderen ved en eventuel senere tjenestemandsansættelse, medregnes denne ansættelsestid ved beregningen af reduktionen efter ovenstående regler, selvom medlemmet ikke har indbetalt bidrag ifølge kollektiv overenskomst i hele ansættelsesperioden.”

11.0.0. BEREGNING AF RESERVE/PENSIONSHENSÆTTELSE OG OPGØRELSE AF BIDRAGSKONTO

11.1.0. AFDELING LP

Da pensionsdækningen er beregnet ud fra medlemsbidraget og ikke ud fra det faktiske pensionsbidrag, omfatter en reserveberegning for eventuelle pensionsdækninger en opgørelse af bidragskontoen med henblik på at få indregnet en eventuel forskel mellem medlemsbidrag og faktiske pensionsbidrag i pensionsdækningen.

11.1.1. Opgørelse af bidragskonto

Indbetalinger (med fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og lignende skatter og afgifter) og medlemsbidrag siden sidste opgørelse af bidragskontoen betragtes.

Hvis indbetalingerne overstiger medlemsbidraget, anvendes overskuddet som bruttoindskud på pensionsdækningen pr. beregningsdatoen.

Hvis indbetalingerne udgør mindre end medlemsbidraget, anvendes forskelsbeløbet som et negativt nettoindskud pr. beregningsdatoen.

For pensionsdækninger, der ikke er hvilende, sættes medlemsbidraget til 0, når udløbsalderen opnås. Pensionsbidrag, der indbetales efter udløbsalderen, indregnes således som et bruttoindskud.

For hvilende pensionsdækninger er medlemsbidraget 0.

11.1.2. Beregning af reserve/pensionshensættelse på eventuelle pensionsdækninger, hvor medlemmet er under udløbsalderen

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt som passivet (efter opgørelse af bidragskontoen) med fradrag af medlemsbidraget med fradrag af omkostninger multipliceret med præmiebetalingsrenten (som beskrevet under afsnit 8.3.0.).

11.1.3. Beregning af reserve/pensionshensættelse på eventuelle pensionsdækninger, hvor medlemmet er over udløbsalderen

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt og svarer til passivet (efter opgørelse af bidragskontoen), idet der ikke regnes med værdien af eventuelle fremtidige pensionsbidrag.

Reserve og bidragskonto opgøres hver måned for disse pensionsdækninger, idet udsættelse regnes for en måned ad gangen, jf. afsnit 14.1.5.

Passivet pr. krone er passivet for en straks begyndende pension, hvor passivet for alderspensionen svarer til grundform 210, passivet for eventuel kollektiv ægtefælle/samleverpension svarer til grundform 810 henholdsvis 812 eller 810, passivet for den kollektiv børnepension er:

$${}_rS_x = \int_0^r c_{\tau-r+x} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

og passivet for den kollektive waisenrente svarer til grundform 850.

11.1.4. Beregning af reserve/pensionshensættelse på aktuelle pensionsdækninger

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt efter fradrag for udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg jf. afsnit 21.1.13. og svarer til passivet.

11.1.5. Eventuelle pensionsdækninger, opgørelse af bidragskonto

Ved beregning af passivet som nævnt under afsnit 11.1.1. foretages en opgørelse af bidragskontoen for den pågældende pensionsdækning.

11.2.0. AFDELING LPUA

11.2.1. Beregning af reserve/pensionshensættelse på eventuelle pensionsdækninger, hvor medlemmet er under udløbsalderen

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt og er af samme værdi som passivet.

11.2.2. Beregning af reserve/pensionshensættelse på eventuelle pensionsdækninger, hvor medlemmet er over udløbsalderen

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt og svarer til passivet.

Pensionsdækningen fremregnes månedvis, idet udsættelsen regnes for en måned ad gangen, jf. afsnit 14.1.5.

Passivet pr. krone er passivet for en straks begyndende pension, hvor passivet for alderspensionen svarer til grundform 210, passivet for eventuel kollektiv ægtefælle/samleverpension svarer til grundform 810, passivet for den kollektive børnepension er:

$${}_rS_x = \int_0^r c_{\tau-r+x} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

og passivet for den kollektive waisenrente svarer til grundform 850.

11.2.3. Beregning af reserve/pensionshensættelse på aktuelle pensionsdækninger

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt efter fradrag for udgifter til aldersafhængigt pensionistillæg jf. afsnit 21.1.13. og svarer til passivet.

11.3.0. AFDELING LR

11.3.1. Beregning af reserve/pensionshensættelse for livrenteforsikringer

Livrenteforsikringerne tegnes indtil videre kun mod indskud. Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt og svarer til passivet.

11.4.0. AFDELING LE

11.4.1. Beregning af reserve/pensionshensættelse på eventuelle policer

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt som passivet (som beskrevet under afsnit 5.3.0.) multipliceret med den årlige pension med fradrag af aktivet (som beskrevet under afsnit 8.3.2.) multipliceret med den årlige præmie.

11.4.2. Beregning af reserve/pensionshensættelse på aktuelle policer

Reserven (pensionshensættelsen) beregnes prospektivt og svarer til passivet (som beskrevet under afsnit 5.3.0.) multipliceret med den årlige pension.

12.0.0. BIDRAGSFRI DÆKNING MOD NEDSKRIVNING AF PENSIONEN

12.1.0. AFDELING LP

I perioder, hvor der ikke indbetales pensionsbidrag, kan medlemmet være omfattet af bidragsfri dækning mod nedskrivning af pensionen.

Herved opretholdes stort set den pensionsdækning, der forudsætter indbetaling af medlemsbidraget. Den manglende bidragsindbetaling modregnes i reserven, som beskrevet under afsnit 11.1.1.

Bestemmelserne om bidragsfrit dækning mod nedskrivning af pensionen fremgår af pensionsregulativets § T4B:

“Efter ophør af enten pligtmæssig bidragsbetaling, bidragsfritagelse på grund af sygdom eller berettigelse til invalidepension er medlemmet, medmindre andet er aftalt, umiddelbart omfattet af bidragsfri dækning, således at medlemmet bevarer sine hidtidige rettigheder. Til dækning af risiko, administration mv. i perioden sker fradrag i medlemmets egne pensionshensættelser. Hvis medlemmet ved overgang til invalidepensionering var hvilende, vil medlemmet ved ophør af berettigelse til invalidepension ikke kunne opnå bidragsfri dækning.

2. Den bidragsfri dækning ophører efter 12 måneder. Medlemmet kan herefter efter anmodning få forlænget den bidragsfri dækning for højst et år ad gangen, hvorefter der må fremsendes ny anmodning.

3. Den bidragsfri dækning kan ikke ydes for et samlet tidsrum, der overstiger det tidsrum, i hvilket der er indbetalt bidrag. Dog kan der dispenseres fra denne tidsfrist under arbejdsløshed, barsel, forældreorlov, Ph.D.-studium og aftjening af værnepligt.

4. Efter ophør med betaling af pensionsbidrag for egen regning, jf. § T5B, kan medlemmet med pensionskassens godkendelse i en periode være omfattet af bidragsfri dækning.”

12.2.0. AFDELING LE

Udgået

13.0.0. HVILENDE MEDLEMSKAB

13.1.0. AFDELING LP

Hvis bidragsbetalingen og den bidragsfri dækning er ophørt, overgår medlemmet til hvilende medlemskab jf. pensionsregulativets § T5A:

“Dersom et medlem udtræder af en af de kollektivt indmeldte grupper uden at indtræde i en anden, har vedkommende ret til at ophøre med bidragsbetalingen.

2. Når betalingen af medlemsbidrag og den bidragsfri dækning efter § T4B er ophørt, overgår medlemmet til hvilende medlemskab med ret til nedsat pension af samme art som tidligere. Størrelsen af den nedsatte pension beregnes således, at den svarer til de foretagne bidragsbetalinger.

3. Efter overgang til hvilende medlemskab kan bidragsbetalingen genoptages, hvis medlemmet atter opfylder betingelserne for optagelse i pensionskassen, jf. § T1, eller hvis der højst er forløbet 12 måneder efter ophør af pligtmæssig bidragsbetaling i henhold til § T3.”

13.1.1. Beregning af hvilende medlemskab

Pensionsdækningen på det hvilende medlemskab beregnes ved ækvivalensprincippet. Først opgøres reserven og i forbindelse hermed bidragskontoen. Den pensionsdækning, der herefter beregnes med uændret reserve og med 0 som værdien af fremtidige medlemsbidrag, er den hvilende pensionsdækning.

Pensionsprofilen er uændret ved hvilende medlemskab.

13.2.0. AFDELING LE

Udgået.

14.0.0. ALDERSPENSIONERING OG ENGANGSYDELSE

14.1.0. ALDERSPENSION (LP OG LPUA)

Pensionsregulativets bestemmelser om retten til alderspension fremgår af § T6, stk. 1:

“Hævning af alderspension kan påbegyndes på ethvert tidspunkt efter det fyldte 60. år til den første i en måned. For medlemmer indtrådt i pensionskassen den 1. maj 2007 eller senere kan hævning af alderspension påbegyndes på ethvert tidspunkt til den første i en måned efter opnåelse af pensionsudbetalingsalderen, som er 5 år før folkepensionsalderen, jf. lov om beskatningen af pensionsordninger mv. Der er fastsat særlige pensionsudbetalingsaldre for personer, der er født fra 1. januar 1954 til 30. juni 1960. Hævningen skal dog senest påbegyndes den første i måneden efter det fyldte 75. år.”

14.1.1. Beregning af alderspensionen

Pensionsregulativets bestemmelser om alderspensionens størrelse fremgår af § T6, stk. 2:

“Ved alderspensionering, før medlemmets folkepensionsalder, kan medlemmet, i stedet for en pension beregnet som i § T11, stk. 1, uigenkaldeligt vælge en pension, der er forhøjet, indtil medlemmets folkepensionsalder opnås, og som samtidig med, at folkepensionsalderen opnås, falder med et årligt beløb af samme størrelse som folkepensionens grundbeløb på det tidspunkt, hvor alderspensioneringen sker. Dette valg kan dog kun foretages, hvis alderspensionen på alderspensioneringstidspunktet er mindst af samme størrelse som folkepensionens grundbeløb. Ægtefælle-/samlever- og børnepension og engangsydelse ved alderspensionering beregnes dog altid på basis af alderspensionen beregnet i henhold til § T11, stk. 1.”

og af § T11, stk. 1:

“Alderspensionens størrelse fastsættes ud fra beregningsgrundlaget, jf. § 14 og §T1 stk. 5, størrelsen af de indbetalte pensionsbidrag til og med opgørelsestidspunktet samt eventuelle indskud, pligtmæssige præmier i henhold til kollektive særskilte risikodækninger samt ud fra, om bidragene er indbetalt til en ordning med kønsopdelt grundlag eller fælleskønsgrundlag. Alderspension beregnet ud fra fælleskønsgrundlaget kan ændres i det omfang, kønsfordelingen af de omfattede medlemmer ændres væsentligt i forhold til den forudsatte kønsfordeling i fælleskønsgrundlaget. Nærmere regler herom fastsættes i det tekniske grundlag, jf. vedtægtens § 14. Alderspensionen er desto højere, jo senere medlemmet påbegynder hævningen af pensionen.”

Medlemmet kan således ved alderspensionering inden folkepensionsalderen vælge mellem en normal alderspension og en udjævnet alderspension. Den udjævnede alderspension er forhøjet indtil retten til folkepension indtræder. På dette tidspunkt nedsættes den udjævnede alderspension med et beløb, der svarer til folkepensionens grundbeløb på det tidspunkt, hvor alderspensioneringen skete.

14.1.2. Beregning af alderspension på udløbsalderen

Størrelsen af alderspensionen på udløbsalderen fremkommer som pensionsdækningen efter opgørelse af bidragskontoen.

14.1.3. Beregning af normal alderspension før udløbsalderen

Størrelsen af den normale alderspension ved pensionering i alder x før udløbsalderen fremkommer efter opgørelse af bidragskontoen som følger:

- $\text{\AA}rligPension_{udl\ddot{o}b}$ er den årlige pension på udløbsalderen efter opgørelse af bidragskontoen,
- $\text{\AA}rligPension_x$ er den årlige pension ved pensionering i alder $x < \text{udl\ddot{o}bsalder}$,
- PassivPrKrone_x er det sædvanlige passiv for pensionsdækningen,
- $\text{PassivPrKrone}_{straks,x}$ er passivet for pensionsdækningen med straks begyndende udbetalinger i alder $x < \text{udl\ddot{o}bsalder}$.

Der gælder:

$$\text{\AA}rligPension_x = \frac{\text{PassivPrKrone}_x}{\text{PassivPrKrone}_{straks,x}} \cdot \text{\AA}rligPension_{udl\ddot{o}b}$$

14.1.4. Beregning af udjævnet alderspension før folkepensionsalderen

Størrelsen af den udjævnede alderspension $\text{\AA}rligUdjPension_{x,t}$ ved pensionering på tidspunktet t i alder x før folkepensionsalderen fås ud fra størrelsen af den normale alderspension $\text{\AA}rligPension_x$.

$\text{\AA}rligPension_x$ fremkommer som nævnt i afsnit 14.1.3.

$$\text{\AA}rligUdjPension_{x,t} = \text{\AA}rligPension_x + \Delta_t,$$

$$\text{hvor } \Delta_t = FP(t) \cdot \frac{\bar{N}_{x_{FP}}}{\bar{N}_x},$$

og $FP(t)$ er folkepensionens grundbeløb på tidspunkt t

og x_{FP} er alderen på det tidspunkt, hvor retten til folkepension indtræder.

Den 1. i måneden efter medlemmets fyldte x_{FP} -alder nedsættes pensionen med $FP(t)$.

14.1.5. Beregning af alderspension efter udløbsalderen

Størrelsen af alderspensionen ved pensionering efter udløbsalderen findes ved en månedlig fremregning af pensionen, hvor bidragskontoen opgøres hver måned, jf. afsnit 11.1.1.:

$$\text{ÅrligPension}_{x+1/12} = \frac{\text{PassivPrKrone}_{\text{straks},x}}{\text{PassivPrKrone}_{x,1/12}} \cdot \text{ÅrligPension}_x$$

hvor

- ÅrligPension_x er den årlige pension ved pensionering i alder $x \geq$ udløbsalder,
- $\text{PassivPrKrone}_{\text{straks},x}$ er passivet pr. krone for en straks begyndende pensionsdækning,
- $\text{PassivPrKrone}_{x,1/12}$ er passivet pr. krone for pensionsdækningen opsat en måned fra alder x .

$\text{PassivPrKrone}_{\text{straks},x}$ fremkommer således:

- passivet for alderspensionen svarer til grundform 210,
- passivet for eventuel kollektiv ægtefælle/samleverpension svarer til grundform 810 henholdsvis 812 eller 810,
- passivet for den kollektiv børnepension er: ${}_rS_x = \int_0^r c_{\tau-r+x} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$, og
- passivet for den kollektive waisenrente svarer til grundform 850.

$\text{PassivPrKrone}_{x,1/12}$ fremkommer således:

- passivet for alderspension opsat en måned er

$$\frac{\bar{N}_{x+1/12}}{D_x} = \frac{D_{x+1/12}}{D_x} \cdot \frac{\bar{N}_{x+1/12}}{D_{x+1/12}} = \frac{D_{x+1/12}}{D_x} K_{x+1/12}^{210},$$

- passivet for kollektiv ægtefælle/samleverpension opsat en måned er lig med det straks begyndende passiv pr. krone,
- passiv pr. krone for kollektiv børnerente opsat en måned uden udbetaling ved forsøgers invaliditet er

$$\int_0^{1/12} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot {}_rS_{x+\theta} d\theta + \frac{D_{x+1/12}}{D_x} {}_rS_{x+1/12}$$

- Passiv pr. krone for kollektiv waisenrente opsat en måned er lig med det straks begyndende passiv pr. krone.

14.2.0. BØRNEPENSION I FORBINDELSE MED ALDERSPENSIONERING (LP OG LPUA)

I forbindelse med alderspension udbetales også børnepension efter pensionsregulativets bestemmelser i § T8:

"Når et medlem afgår ved døden eller pensioneres på grund af erhvervsudygtighed eller alder, får hvert af medlemmets børn ret til pension indtil deres 21. år, såfremt medlemmet har forsørgelsespligt for barnet eller har haft forsørgelsespligt indtil barnets 18. år. Medlemmets børn, der er undfanget efter pensioneringstidspunktet eller ved kunstig insemination efter tidspunktet for dødsfaldet, har ikke ret til børnepension. For medlemmer med opsparingsregulativ er der kun ret til børnepension, hvis der ikke udbetales alders-, invalide- eller ægtefællepension.

2. Retten til børnepension tilkommer også adoptiv- og stedbørn, som faktisk er blevet forsørget af medlemmet, idet dog følgende betingelser i så fald skal være opfyldt:

- a. Forsørgelsen skal have været i kraft i mindst 3 måneder før medlemmets død, medmindre døden skyldes et ulykkestilfælde eller et akut sygdomstilfælde, som ikke er led i en bestående sygdom.
- b. Forsørgelsen skal være påbegyndt før medlemmets 65. år.
- c. Forsørgelsen skal være påbegyndt før seneste sammenhængende periode for udbetaling af medlemmets invalidepension er påbegyndt.

3. Anmeldes retten til en børnepension efter ikrafttrædelsen af den tilknyttede alders-, invalide- eller ægtefælle-/samleverpension, har det pågældende barn først ret til børnepension fra den første i måneden efter anmeldelsestidspunktet."

14.2.1. Børnepensionens størrelse

Jf. pensionsregulativets § T11, stk. 4 udgør børnepensionen 20 pct. af alderspensionen:

"4. Den første udbetaling af børnepensionen udgør:

- a. Ved medlemmets pensionering eller såfremt medlemmet ved sin død var pensioneret, 20 pct. af den pension medlemmet ville oppebære eller oppebar.
- b. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og endnu ikke var fyldt 67 år, 20 pct. af alderspensionen ved det 67. år.
- c. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og var fyldt 67 år, 20 pct. af den pension medlemmet ville have haft ret til ved pensionering på dødsfaldstidspunktet.

Til hvert barn, som i henhold til ovenstående måtte blive berettiget til pension efter begge forældre, skal den samlede pension udgøre det dobbelte af den

børnepension, der er størst. Til et barn, der oppebærer børnepension efter én af forældrene alene, ydes dobbelt børnepension, såfremt barnet er forældreløst."

Hvis medlemmet får udbetalt udjævnet alderspension, beregnes børnepensionen ud fra den normale alderspension jf. pensionsregulativets § T6, stk. 2, sidste punktum, som er gengivet under afsnit 14.1.1.

14.3.0. ENGANGSYDELSE VED ALDERSPENSIONERING (LP OG LPUA)

I tilknytning til pensionsdækninger med ydelsesprofil 402 og 502 er der ret til at få udbetalt en engangsydelse i forbindelse med alderspensioneringen.

Engangsydelsen kan udbetales også selvom alderspensioneringen udsættes.

Pensionsregulativets bestemmelser herom fremgår af § T6A:

"Ved alderspensionering i henhold til § T6 kan medlemmet for pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, vælge at få udbetalt en engangsydelse mod en tilsvarende aktuariemæssig nedsættelse af alders-, ægtefælle-/samlever- og børnepensionen.

2. Engangsydelsen i henhold til stk. 1 kan begæres udbetalt, selvom alderspensionshævningen udsættes. Ved den efterfølgende alderspensionering har medlemmet ikke ret til engangsydelse.

3. Ved delpensionering i henhold til § T6 stk. 3 beregnes engangsydelsen ud fra den samlede alderspension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, selvom en del af alderspensionshævningen udsættes. Ved den efterfølgende alderspensionering har medlemmet ikke ret til engangsydelse.

4. Engangsydelsen udgør et beløb, som svarer til 24 måneders alderspension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, beregnet uden pensionisttillæg og forlods bonus og efter den i stk. 1 nævnte nedsættelse af pensionen."

14.3.1. Engangsydelsens størrelse

Engangsydelsen skal svare til 24 måneders alderspension efter nedsættelse på grund af engangsydelse. Engangsydelsen beregnes som

$$\text{Alderssum} = 2 \cdot \frac{\text{PassivPrKrone}}{\text{PassivPrKrone}+2} \text{ÅrligPension, hvor}$$

- PassivPrKrone er passivet for den straks begyndende pensionsdækning på beregningsdatoen,
- ÅrligPension er størrelsen af den straks begyndende alderspension på beregningsdatoen eksklusive aldersafhængigt tillæg og pensionisttillæg.

14.4.0. IGANGSÆTTELSE OG OPHØR AF LIVRENTER (LR)

14.4.1. Udbetaling når forsikrede er i live på det aftalte udbetalingstidspunkt

Er forsikrede i live på den dato, der ved tegningen er aftalt som den første udbetalingsdato, påbegyndes udbetalingen med 1/12 af den årlige ydelse for livrenteforsikringen.

Ved den årlige ydelse forstås den årlige ydelse, der er aftalt ved tegningen med ændringer som følge af årlige reguleringer eller forbehold, jf. afsnit 2, der er blevet virksomme. De årlige reguleringer kan være såvel positive som negative, jf. afsnit 21.

14.4.2. Ophør af udbetalinger ved udløb af livrenteforsikringen

Såfremt forsikrede er live hver den 1. i udbetalingsperioden, fortsætter udbetalingerne indtil den aftalte dato for sidste udbetaling. Livrenteforsikringen er en ophørende livrente, som længst kan udbetales til forsikredes 85. år. Efter sidste udbetaling er livrenteforsikringen ophørt.

15.0.0. DELPENSIONERING OG ENGANGSYDELSE

15.1.0. DELPENSION

Pensionsregulativets bestemmelser om retten til delpension fremgår af § T6, stk. 3:

"Et medlem, som nedsætter arbejdstiden eller ophører med at arbejde, kan efter det fyldte 60. år begære udbetaling af delalderspension efter nærmere af pensionskassen fastsatte regler. For medlemmer indtrådt i pensionskassen den 1. maj 2007 eller senere kan delalderspension dog først begæres efter opnåelse af pensionsudbetalingsalderen, jf. stk. 1."

Delpensionen kan enten udbetales som en procentsats af den samlede alderspension eller den kan udbetales udfra en opdeling af pensionen, hvis medlemmet overgår til efterløn eller lignende. I dette tilfælde kan der foretages en opdeling af pensionsdækningen i en del, der hidrører fra pensionsbidrag indbetalt udenfor ansættelsesforhold, og en del, der hidrører fra pensionsbidrag indbetalt som led i et ansættelsesforhold. De to dele af pensionen kan påbegyndes udbetalt på forskellige tidspunkter.

15.1.1. Beregning af delpensionen

Delpensionen beregnes i overensstemmelse med regler for alderspension, jf. afsnit 14.1.1.

15.2.0. BØRNEPENSION I FORBINDELSE MED DELPENSIONERING

Der gælder regler svarende til reglerne for børnepension i forbindelse med alderspensionering, jf. afsnit 14.2.0.

15.2.1. Børnepensionens størrelse

Der gælder regler svarende til reglerne for børnepension i forbindelse med alderspensionering, jf. afsnit 14.2.1.

15.3.0. ENGANGSYDELSE VED DELPENSIONERING

I tilknytning til pensionsdækninger, der i henhold til afsnit 9.2.0 har ret til at få udbetalt en engangsydelse i forbindelse med delpensioneringen, kan der ved delpensionering udbetales engangsydelse beregnet udfra den samlede alderspension, jf. pensionsregulativets bestemmelser herom i § T6A:

"Ved alderspensionering i henhold til § T6 kan medlemmet for pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, vælge at få udbetalt en engangsydelse mod en tilsvarende aktuarmæssig nedsættelse af alders-, ægtefælle-/samlever- og børnepensionen.

2. Engangsydelsen i henhold til stk. 1 kan begæres udbetalt, selvom alderspensionshævningen udsættes. Ved den efterfølgende alderspensionering har medlemmet ikke ret til engangsydelse.

3. Ved delpensionering i henhold til § T6 stk. 3 beregnes engangsydelsen ud fra den samlede alderspension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, selvom en del af alderspensionshævningen udsættes. Ved den efterfølgende alderspensionering har medlemmet ikke ret til engangsydelse.

4. Engangsydelsen udgør et beløb, som svarer til 24 måneders alderspension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, beregnet uden pensionisttillæg og forlods bonus og efter den i stk. 1 nævnte nedsættelse af pensionen.”

15.3.1. Engangsydelsens størrelse

Der gælder regler svarende til reglerne for engangsydelse ved alderspensionering, jf. afsnit 14.3.1.

16.0.0. INVALIDEPENSIONERING OG BIDRAGSFRTAGELSE

16.1.0. INVALIDEPENSION (LP OG LPUA)

Pensionsregulativets bestemmelser om retten til invalidepension fremgår af § T7:

"Retten til invalidepension indtræder den første i måneden, efter at erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er indtruffet, såfremt medlemmet ikke allerede oppebærer alderspension, og såfremt medlemmet ikke er fyldt 67 år. Retten til invalidepension indtræder ikke, så længe medlemmet oppebærer indtægter fra lægelig beskæftigelse, herunder honorarer og indtægter fra fleksjob eller lignende, hvis indtægten derved overstiger 1/3 af normalindtægten for en læge i samme alder. Retten til invalidepension er betinget af, at erhvervsudygtigheden har varet eller skønnes at ville vare mindst 6 måneder. Erhvervsudygtighed foreligger, når erhvervsevnen som læge er blevet nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne. Ved bedømmelsen af erhvervsevnen nedsættelse foretages en sammenligning mellem den indtægt, som medlemmet skønnes at kunne opnå ved en lægelig beskæftigelse, der svarer til vedkommendes kræfter og færdighed, og normalindtægten for en læge i samme alder. Normalindtægten fastsættes for en læge, der ikke er i slutstilling, til lønnen for en underordnet sygehuslæge med samme anciennitet og for en læge i slutstilling til lønnen for en overlæge. For et medlem med opsparingskonto foreligger erhvervsudygtigheden, når den generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne.

2. Bedømmelse af, om der foreligger en sådan erhvervsudygtighed, at den berettiger til invalidepension, foretages på grundlag af en ansøgningsblanket, som vedkommende medlem skal udfylde og indsende, samt på grundlag af en attest, som skal indsendes af den læge, der har behandlet medlemmet i sygdomstilfælde, særlig de tilfælde der står i forbindelse med den indtrådte svagelighed. Attesten skal opfylde nærmere af bestyrelsen fastsatte krav. En ansøger kan anke pensionskassens afgørelse til bestyrelsen.

3. Hvis medlemmet i henhold til kollektiv aftale har ret til udbetaling af ydelser, der i væsentlig grad kompenserer for indtægtstab under sygdom eller efter ulykkestilfælde, dvs. fra arbejdsgiver, PLO's administrationsudvalg, FAS' Fond eller nogen, der kan sidestilles hermed, træder invalidepensionen først i kraft på tidspunktet for ydelsernes ophør. Bestemmelsen omfatter ikke:

a. udbetaling af ydelser fra PLO's administrationsudvalg eller FAS' Fond, hvis denne udbetaling i henhold til PLO's administrationsudvalgs eller FAS' Fonds

vedtægt forudsætter, at medlemmet søger invalidepension i Lægernes Pensionskasse

b. ydelser i form af tjenestemandspension.

4. Medlemmet er forpligtet til at lade sig undersøge af en af pensionskassen valgt læge, såfremt pensionskassen måtte ønske det.

5. Genvindes erhvervsevnen inden det fyldte 67. år, og invalidepensionen derfor ophører, genindtræder medlemmet i de pensionsrettigheder, der ville have været gældende, såfremt invalidepensionering ikke var sket. Medlemmer med opsparingskonto genindtræder dog med en saldo på opsparingskontoen svarende til den retrospektive pensionshensættelse for invalidepensionen på tidspunktet for ophør af denne."

Den erhvervsevne, der er forsikringsdækket, er således erhvervsevnen som læge. For medlemmer med opsparingskonto er der dog tale om den generelle erhvervsevne.

Der er ingen karenstid, men krav om, at erhvervsevnenedsættelsen skal være eller skønnes at ville være af mindst 6 måneders varighed.

Som det fremgår, træder invalidepensionen først i kraft ved ophør af eventuelle ydelser, der udbetales i henhold til kollektiv aftale, og som i væsentlig grad kompenserer for indtægtstab som følge af invaliditeten.

16.1.1. Beregning af invalidepensionen

Jf. pensionsregulativets § T11, stk. 2:

"2. Invalidepensionen er af samme størrelse som alderspensionen ved det 67. år."

og § T19, stk. 3:

"3. For de i stk. 1 nævnte pensionsdele, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, og for fremtidige bidrag indbetalt uden tilvalg af ægtefælle- eller samleverpensionsret og for de i stk. 2 nævnte pensionsdele er bestemmelserne om pensionens sammensætning fortsat i overensstemmelse med vedtægten af 31. august 1969. Der er således ikke til de i stk. 1 og stk. 2 nævnte pensionsdele knyttet nogen ægtefælle- eller samleverpensionsret eller ret til engangsydelse til efterladte efter de her omhandlede kvindelige medlemmer, og invalidepensionen er fastsat til at være af samme størrelse som alderspensionen ved det 62. år."

er invalidepensionen af samme størrelse som alderspensionen ved udløbsalderen, se dog afsnit 16.3.0 om begrænsning af pensionen.

16.2.0. BØRNEPENSION I FORBINDELSE MED INVALIDEPENSIONERING (LP OG LPUA)

Der gælder regler svarende til reglerne for børnepension i forbindelse med alderspensionering, jf. afsnit 14.2.0.

16.2.1. Børnepensionens størrelse

Der gælder regler svarende til reglerne for børnepension i forbindelse med alderspensionering, jf. afsnit 14.2.1.

16.3.0. BEGRÆNSNING AF PENSIONEN (LP OG LPUA)

Bestemmelserne om begrænsning af pensionen fremgår af pensionsregulativets § T12:

”Hvis retten til pension for medlemmer optaget 1. januar 1995 eller derefter i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3 er udløst af medlemmets erhvervsudygtighed eller død, der er forårsaget (også indirekte) af lidelser, som var erkendt ved indtrædelsen i pensionskassen, reduceres alle pensionsydelse til 1/6, hvis der på pensioneringstidspunktet er indbetalt mindre end 1 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst for læger, og til 2/6, 3/6, 4/6 eller 5/6, hvis der på pensioneringstidspunktet er indbetalt mellem 1 og 2 års, 2 og 3 års, 3 og 4 års henholdsvis 4 og 5 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst for læger.

Såfremt medlemmet umiddelbart før optagelsen har haft ansættelse, som har givet pensionsalder efter reglerne i tjenestemandspensionsloven, medregnes denne ansættelsestid ved beregningen af den periodelængde, hvori der er indbetalt bidrag i henhold til kollektiv overenskomst.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder tilsvarende for medlemmer, der efter at være overgået til hvilende medlemskab, genoptager bidragsbetalingen 1. januar 1995 eller derefter i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3, hvis der er forløbet mere end 1 år fra ophør af den pligtmæssige bidragsbetaling. Tidspunktet for genoptagelsen af bidragsbetalingen erstatter her optagelsestidspunktet, og der sker ikke begrænsning af den del af pensionen, der hidrører fra det hvilende medlemskab. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for medlemmer, der i henhold til § T1, stk. 2 overgår til normalt medlemskab. Tidspunktet for overgangen til normalt medlemskab erstatter her optagelsestidspunktet.

3. Hvis retten til pension for medlemmer, der er optaget før 1. januar 1995 i henhold til § 3, stk. 2, punkt 1 og 3, og som ikke er omfattet af § T12, stk. 2, er udløst af medlemmets erhvervsudygtighed eller død, der er forårsaget (også indirekte) af lidelser, som var erkendt ved indtrædelsen i pensionskassen, reduceres alle pensionsydelse til 1/3, hvis der er indbetalt mindre end 1 års

fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst, og til 2/3 hvis der er indbetalt mellem 1 og 2 års fuldt pensionsbidrag i henhold til kollektiv overenskomst.

Såfremt medlemmet har haft ansættelse, som efter reglerne i tjenestemandspensionsloven vil kunne medregnes i pensionsalderen ved en eventuel senere tjenestemandsansættelse, medregnes denne ansættelsestid ved beregningen af reduktionen efter ovenstående regler, selvom medlemmet ikke har indbetalt bidrag ifølge kollektiv overenskomst i hele ansættelsesperioden.”

Ved reduktion efter ovennævnte bestemmelser, reduceres invalidepension og tilknyttede børnepensioner med samme sats.

16.4.0. FRITAGELSE FOR BETALING AF MEDLEMSBIDRAG (LP)

Pensionsregulativets bestemmelser om fritagelse for betaling af medlemsbidrag fremgår af § T4A:

"Retten til fritagelse for betaling af medlemsbidrag indtræder den første i måneden, efter at erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er indtruffet, såfremt medlemmet ikke er fyldt 67 år.

2. Erhvervsudygtighed foreligger, når erhvervsevnen som læge er blevet nedsat til 1/3 eller derunder af den pågældendes fulde erhvervsevne. Ved bedømmelsen af erhvervsevnenes nedsættelse foretages en sammenligning mellem den indtægt, som medlemmet skønnes at kunne opnå ved en lægelig beskæftigelse, der svarer til vedkommendes kræfter og færdighed, og normalindtægten for en læge i samme alder. Normalindtægten fastsættes for en læge, der ikke er i slutstilling, til skalalønnen for en underordnet sygehuslæge med samme anciennitet, og for en læge i slutstilling til lønnen for en tjenestemandsansat administrerende overlæge på løntrin 51.

3. Bedømmelse af, om der foreligger en sådan erhvervsudygtighed, at den berettiger til fritagelse for betaling af medlemsbidrag, foretages på grundlag af en ansøgningsblanket, som vedkommende medlem skal udfylde og indsende. En ansøger kan anke pensionskassens afgørelse til bestyrelsen.

4. Hvis medlemmet i henhold til kollektiv aftale har ret til udbetaling af ydelser, der i væsentlig grad kompenserer for indtægtstab under sygdom eller efter ulykkestilfælde, dvs. fra arbejdsgiver, PLO's administrationsudvalg, FAS' Fond eller nogen, der kan sidestilles hermed, træder bidragsfritagelsen først i kraft på tidspunktet for ydelsernes ophør. Tilsvarende gælder, så længe medlemmet modtager fleksløn eller lignende i forbindelse med lægelig beskæftigelse. Bestemmelsen omfatter ikke ydelser i form af tjenestemandspension."

Når bidragsfritagelse er bevilget, betales medlemsbidraget af pensionskassen.

17.0.0. REAKTIVERING

17.1.0. REAKTIVERING (LP OG LPIA)

Pensionsregulativets bestemmelser om reaktivering fremgår af § T7, stk. 5:

"5. Genvindes erhvervsevnen inden det fyldte 67. år, og invalidepensionen derfor ophører, genindtræder medlemmet i de pensionsrettigheder, der ville have været gældende, såfremt invalidepensionering ikke var sket. Medlemmer med opsparingskonto genindtræder dog med en saldo på opsparingskontoen svarende til den retrospektive pensionshensættelse for invalidepensionen på tidspunktet for ophør af denne."

Ved reaktivering ophører invalidepension og tilknyttede børnepensioner, og medlemmets pensionsdækninger bliver eventuelle.

17.1.1. Beregning af pensionsdækning ved reaktivering

Pensionsdækningerne fremregnes som eventuelle dækninger fra tidspunktet umiddelbart før invalidepensioneringen og frem til tidspunktet umiddelbart efter reaktiveringen.

Ved fremregningen regnes med indbetaling af det medlemsbidrag, der var forudsat ved beregning af invalidepensionen. Medlemsbidraget reguleres som for ikke-pensionerede. Bonus fordeles som for ikke-pensionerede.

18.0.0. DØDSFALD

Afhængig af, dels hvilke pensionsdækninger, medlemmet er omfattet af, og dels om medlemmet efterlader sig pensionsberettiget ægtefælle/samlever og børn, kan der ved et medlems død komme udbetaling af ægtefælle/samleverpension, børnepension, engangsydelse ved ugifte medlemmers død og engangsydelse ved død.

18.1.0. ÆGTEFÆLLEPENSION (LP OG LPUA)

Pensionsregulativets bestemmelser om ægtefælle/samleverpension fremgår af § T9, som vedrører bidrag indbetalt før 1. januar 1993:

"Når et gift medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, afgår ved døden, har den efterladte ægtefælle ret til pension fra disse bidrag fra den første i den følgende måned.

Medmindre den efterladte ægtefælle på tidspunktet for ægteskabets indgåelse havde opnået ret til samleverpension, jf. stk. 4, skal følgende betingelser dog være opfyldt:

- a. Ægteskabet skal have været i kraft i mindst 3 måneder, medmindre medlemmets død skyldes et ulykkestilfælde eller et akut sygdomstilfælde, som ikke er led i en bestående sygdom.
- b. Ægteskabet skal være indgået før medlemmets 65. år.
- c. Ægteskabet skal være indgået før medlemmets invalidepensionering.

Er betingelserne a-c ikke opfyldt, opnår den efterladte ægtefælle, der ved ægteskabets indgåelse havde opnået ret til samleverpension, ikke ret til pension i videre omfang, end hvis ægteskabet ikke var indgået.

2. I tilfælde af separation eller skilsmisse forholdes i overensstemmelse med bestemmelserne i lovgivningen om bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse.

For separationer og skilsmisser, der er meddelt inden 1. januar 2007, anvendes reglerne i den tidligere lov nr. 102 af 14. marts 1941 om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse. For bevarelse af enkemandspensionsret anvendes denne lovs regler analogt.

3. Registreret partnerskab, jf. lov om registreret partnerskab, ligestilles fra lovens ikrafttrædelse den 1. oktober 1989 i pensionsmæssig henseende med ægteskab.

4. Når et ugift medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, afgår ved døden, har medlemmets samlever ret til samleverpension svarende til ægtefællepension, jf. stk. 1, fra den første i den følgende måned.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- a. Medlemmet skal kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab med samleveren.
- b. Medlemmet skal i et testamente, der er oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet, og som ikke senere er tilbagekaldt, have tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilfaldet en ægtefælle. Den testamentariske disposition skal være truffet eller bekræftet i testamentsform den 13. maj 2000 eller derefter.
- c. Samleveren skal
  1. have haft fælles bopæl med medlemmet i de sidste 2 år før dødsfaldet, eller
  2. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet i en sammenhængende periode på mindst 2 år og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, eller
  3. på tidspunktet for dødsfaldet leve sammen på fælles bopæl med medlemmet og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet, eller
  4. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet.
- d. Samlivet skal være indledt før medlemmets 65. år.
- e. Samlivet skal være indledt før medlemmets invalidepensionering.

Medlemmets samlever har ikke ret til samleverpension, hvis en fraskilt ægtefælle eller en registreret partner har ret til ægtefællepension.

5. For medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før den 1. oktober 1973, og som pr. denne dato var fyldt 60 år og var fraskilte, gælder særlige regler, jf. § T18.

6. For de kvindelige medlemmer, som er indtrådt i pensionskassen den 1. november 1970 eller tidligere, gælder særlige regler, jf. § T19."

Vedrørende bidrag indbetalt 1. januar 1993 og derefter fremgår bestemmelserne af § T9C:

"Når et gift medlem, der for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 har pensionsordning 1, afgår ved døden, har den efterladte ægtefælle ret til pension fra den første i den følgende måned.

Medmindre den efterladte ægtefælle på tidspunktet for ægteskabets indgåelse havde opnået ret til samleverpension, jf. stk. 4, skal følgende betingelser dog være opfyldt:

a. Ægteskabet skal have været i kraft i mindst 3 måneder, medmindre medlemmets død skyldes et ulykkestilfælde eller et akut sygdomstilfælde, som ikke er led i en bestående sygdom.

b. Ægteskabet skal være indgået før medlemmets 65. år.

c. Ægteskabet skal være indgået før medlemmets invalidepensionering.

Er betingelserne a-c ikke opfyldt, opnår den efterladte ægtefælle, der ved ægteskabets indgåelse havde opnået ret til samleverpension, ikke ret til pension i videre omfang, end hvis ægteskabet ikke var indgået.

2. I tilfælde af separation eller skilsmisse forholdes i overensstemmelse med bestemmelserne i lovgivningen om bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse.

For separationer og skilsmisser, der er meddelt inden 1. januar 2007, anvendes reglerne i den tidligere lov nr. 102 af 14. marts 1941 om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse. For bevarelse af enkemandspensionsret anvendes denne lovs regler analogt.

3. Registreret partnerskab, jf. lov om registreret partnerskab, ligestilles fra lovens ikrafttrædelse den 1. oktober 1989 i pensionsmæssig henseende med ægteskab.

4. Når et ugift medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt efter 1. januar 1993, afgår ved døden, har medlemmets samlever ret til samleverpension svarende til ægtefællepension, jf. stk. 1, fra disse bidrag fra den første i den følgende måned.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

a. Medlemmet skal kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab med samleveren.

b. Medlemmet skal i et testamente, der er oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet, og som ikke senere er tilbagekaldt, have tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilfaldet en ægtefælle. Den testamentariske disposition skal være truffet eller bekræftet i testamentsform den 13. maj 2000 eller derefter.

c. Samleveren skal

1. have haft fælles bopæl med medlemmet i de sidste 2 år før dødsfaldet, eller

2. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet i en sammenhængende periode på mindst 2 år og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, eller

3. på tidspunktet for dødsfaldet leve sammen på fælles bopæl med medlemmet og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet, eller

4. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet.

d. Samlivet skal være indledt før medlemmets 65. år.

e. Samlivet skal være indledt før medlemmets invalidepensionering.

Medlemmets samlever har ikke ret til samleverpension, hvis en fraskilt ægtefælle eller en registreret partner har ret til ægtefællepension.

5. For de kvindelige medlemmer, som er indtrådt i Lægernes Pensionskasse den 1. november 1970 eller tidligere, gælder særlige regler, jf. § T19.

6. Såfremt et medlem, der i henhold til § T9B har valgt pensionsordning 1, afgår ved døden før det fyldte 67. år og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til § T9C, stk. 1-4, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

7. For at engangsydelsen skal kunne udbetales til medlemmets samlever, skal betingelserne i stk. 4 litra a og c være opfyldt."

18.1.1. Beregning af ægtefælle/samleverpension

Ægtefælle/samleverpensionen beregnes i henhold til reglerne i pensionsregulativets § T11, stk. 5.

"5. Den første udbetaling af ægtefælle- eller samleverpensionen efter medlemmer med pensionsordning 1 og efter medlemmer med pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, udgør:

a. Såfremt medlemmet ved sin død var pensioneret, 60 pct. af den pension medlemmet oppebar.

b. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og endnu ikke var fyldt 67 år, 60 pct. af alderspensionen ved det 67. år.

c. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og var fyldt 67 år, 60 pct. af den pension medlemmet ville have haft ret til ved pensionering på dødsfaldstidspunktet.

Dersom den pensionsberettigede er mere end 20 år yngre end ægtefællen eller samleveren, nedsættes pensionen med 2 pct. for hvert år, hvormed aldersforskellen overstiger 20 år."

Hvis medlemmet ved sin død fik udbetalt udjævnet alderspension, jf. afsnit 14.1.4. beregnes ægtefælle/samleverpensionen ud fra den normale alderspension, jf. pensionsregulativets § T6, stk. 2, sidste punktum.

18.2.0. BØRNEPENSION OG WAISENRENTE (LP OG LPUA)

Reglerne for børnepension i forbindelse med dødsfald svarer til reglerne for børnepension i forbindelse med alderspensionering, jf. afsnit 14.2.0.

Om retten til waisenrente fremgår det af bestemmelserne i pensionsregulativet om pensionens størrelse, som er gengivet i afsnit 14.2.1., at der ydes dobbelt børnepension, såfremt barnet er forældreløst. Såfremt et barn er berettiget til børnepension efter begge forældre, skal den samlede børnepension dog udgøre det dobbelte af den børnepension, der er størst.

18.2.1. Beregning af børnepension

Børnepensionen beregnes i henhold til reglerne i pensionsregulativets § T11, stk. 4:

"4. Den første udbetaling af børnepensionen udgør:

- a. Ved medlemmets pensionering eller såfremt medlemmet ved sin død var pensioneret, 20 pct. af den pension medlemmet ville oppebære eller oppebar.
- b. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og endnu ikke var fyldt 67 år, 20 pct. af alderspensionen ved det 67. år.
- c. Såfremt medlemmet ved sin død ikke var pensioneret og var fyldt 67 år, 20 pct. af den pension, medlemmet ville have haft ret til ved pensionering på dødsfaldstidspunktet.

Til hvert barn, som i henhold til ovenstående måtte blive berettiget til pension efter begge forældre, skal den samlede pension udgøre det dobbelte af den børnepension, der er størst. Til et barn, der oppebærer børnepension efter én af forældrene alene, ydes dobbelt børnepension, såfremt barnet er forældreløst."

Hvis medlemmet ved sin død fik udbetalt udjævnet alderspension, jf. afsnit 14.1.4. beregnes børnepensionen ud fra den normale alderspension, jf. pensionsregulativets § T6, stk. 2, sidste punktum.

18.3.0. ENGANGSYDELSE VED UGIFTE MEDLEMMERS DØD (LP OG LPUA)

Bestemmelserne om retten til og størrelsen af engangsydelse ved ugifte medlemmers død, fremgår af pensionsregulativets § T9A, for så vidt angår bidrag indbetalt før 1. januar 1993:

"Såfremt et medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, afgår ved døden før det fyldte 67. år og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til § T9, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den på dødstidspunktet beregnede årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6 stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

2. For at engangsydelsen skal kunne udbetales til medlemmets samlever, skal betingelserne i § T9, stk. 4 litra a og c være opfyldt."

og af § T9C, stk. 6-7, for så vidt angår bidrag indbetalt 1. januar 1993 og derefter:

"6. Såfremt et medlem, der i henhold til § T9B har valgt pensionsordning 1, afgår ved døden før det fyldte 67. år og før alderspensionering uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle berettiget til pension i henhold til § T9C, stk. 1-4, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 4 gange den årlige ægtefællepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

7. For at engangsydelsen skal kunne udbetales til medlemmets samlever, skal betingelserne i stk. 4 litra a og c være opfyldt."

Det fremgår af afsnit 7 hvilke pensionsdækninger, der kan medføre udbetaling af engangsydelse ved ugifte medlemmers død.

18.4.0. ENGANGSYDELSE VED DØD (LP)

Bestemmelserne om retten til og størrelsen af engangsydelse ved død, fremgår af pensionsregulativets § T9D:

"Når et medlem, der for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 har pensionsordning 2, afgår ved døden før det fyldte 67. år og før alderspensionering, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 2,4 gange den på dødstidspunktet beregnede årlige invalidepension uden pensionisttillæg og forlods bonus. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til § T6, stk. 4, beregnes engangsydelsen af den del af pensionen, der ikke er kommet til udbetaling. Engangsydelsen udbetales til medlemmets nærmeste pårørende medmindre, medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets bo.

2. For at engangsydelsen skal kunne udbetales til medlemmets samlever, skal betingelserne i § T9C, stk. 4 litra a og c være opfyldt."

Det fremgår af afsnit 7 hvilke pensionsdækninger, der kan medføre udbetaling af engangsydelse ved død.

18.5.0. DØDSFALD BLANDT MEDLEMMER OG DISSES ÆGTEFÆLLER (LE)

Afgår et medlem ved døden, udbetales der efter indsendelse af

- police,
- dødsattest og
- oplysninger vedrørende pensionens udbetaling

en livsvarig månedlig pension til den ægtefælle, som polisen er tegnet på.

Pensionen udbetales første gang den første i måneden efter medlemmets død.

Pensionen udbetales sidste gang for den måned, hvor enken afgår ved døden.

Den månedlige pension beregnes som den eventuelle polices årlige pension (inkl. bonusforhøjelser) divideret med 12.

Efterlader medlemmet sig ingen pensionsberettiget ægtefælle, men pensionsberettigede børn under 20 år, deles pensionsbeløbet mellem disse, indtil de efterhånden når ovennævnte alder, således at det yngste barn til sidst modtager hele beløbet.

18.6.0. DØDSFALD BLANDT ENKER (LE)

Pensionen udbetales sidste gang for den måned, hvor enken afgår ved døden.

18.7.0. LIVRENTER (LR)

Ved ydelsesprofil 20 (uden garanterede ydelser) ophører livrenteforsikringen ved medlemmets død.

Ved ydelsesprofil 10 (med garanterede ydelser) udbetales garanterede ydelser, hvis der er udbetalt mindre end 10 års livrenteydelser. Størrelsen af de årlige garanterede ydelser er den ved tegningen garanterede udbetaling med

ændringer som følge af årlige reguleringer eller forbehold, jf. afsnit 2, der er blevet virksomme. De årlige reguleringer kan være såvel positive som negative, jf. afsnit 21. De garanterede ydelser udbetales i henhold til den aftalte begunstige og det aftalte begyndelsestidspunkt for udbetaling. De garanterede ydelser ophører, når der i alt fra livrenteforsikringen er udbetalt livrenteydelser, herunder garanterede ydelser, i 10 år.

Udbetaling af garanterede ydelser til andre end ægtefælle, registreret partner eller samlever, som nærmere defineret, skal ske som et engangsbeløb. Engangsbeløbet fastsættes som værdien af de garanterede ydelser den første i måneden efter medlemmets død jf. afsnit 7.2.0. med tillæg af andel af særlige bonushensættelser type A jf. afsnit 21.

Efter sidste udbetaling er livrenteforsikringen ophørt.

19.0.0. KONVERTERING AF SMÅ PENSIONER (LP OG LPUA)

Når et medlem alderspensioneres, invalidepensioneres eller dør, konverteres den løbende pension til en engangsudbetaling efter regler i de følgende afsnit, hvis pensionsordningen er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Pensionsregulativets bestemmelser om konvertering af små pensioner fremgår af § T15, stk. 3:

"3. Pensionskassens bestyrelse kan bestemme, at udtrædelsesgodtgørelsen skal udbetales, når bidragsbetalingen er ophørt, og den pension, det hvilende medlemskab herefter giver ret til, er af en meget ringe størrelse."

19.1.0. KONVERTERING VED ALDERSPENSIONERING

Såfremt den årlige alderspension er mindre end 6.900 kr. (i 1997 - beløbsgrænsen for konvertering af pensionsydelse jf. pensionsbeskatningslovens § 29, reguleres i henhold til personskattelovens § 20), konverteres alderspension og tilknyttede børnepensioner til engangsudbetaling.

Engangsudbetalingen udgør reserven for pensionsordningen med tillæg af det generelle pensionisttillæg.

19.2.0. KONVERTERING VED INVALIDEPENSIONERING

Såfremt et medlem har fået tilkendt varig invalidepension, og den årlige invalidepension er mindre end 6.900 kr. (i 1997 - beløbsgrænsen for konvertering af pensionsydelse jf. pensionsbeskatningslovens § 29, reguleres i henhold til personskattelovens § 20), konverteres invalidepension og tilknyttede børnepensioner til engangsudbetaling.

Engangsudbetalingen udgør reserven for pensionsordningen med tillæg af pensionisttillæg.

19.3.0. KONVERTERING VED DØDSFALD

Såfremt der i tilknytning til et medlems død skal udbetales ægtefælle/samleverpension, og den årlige invalidepension er mindre end 6.900 kr. (i 1997 - beløbsgrænsen for konvertering af pensionsydelse jf. pensionsbeskatningslovens § 29, reguleres i henhold til personskattelovens § 20), konverteres ægtefælle/samleverpensionen til en engangsudbetaling. Tilknyttede børnepensioner konverteres ligeledes til en engangsudbetaling, hvis den årlige børnepension er mindre end 6.900 kr.

Engangsudbetalingen udgør reserven for pensionsordningen med tillæg af pensionisttillæg.

20.0.0. REGLER OM UDTRÆDELSER OG OVERFØRSLER

20.1.0. AFDELING LP OG LPUA

Regler om udtrædelser og overførsler fremgår af pensionsregulativets § T15, stk. 1-5:

"Dersom et medlem opnår ansættelse i en anden med pensionsret forbunden stilling, eller dersom medlemmet som følge af en virksomhedsomdannelse eller virksomhedsoverdragelse forpligtes til at indtræde i en obligatorisk pensionsordning, der ikke administreres af pensionskassen, kan udtrædelsesgodtgørelsen overføres helt eller delvis til forhøjelse af medlemmets pensionsrettigheder efter nærmere af bestyrelsen fastsatte regler i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og pensionskassens beregningsgrundlag.

Overførsel kan kun finde sted med medlemmets godkendelse. Såfremt der kun finder delvis overførsel sted, bevarer medlemmet pensionsret svarende til den del af udtrædelsesgodtgørelsen, der ikke er overført.

2. Når et medlem er udtrådt af en kollektivt indmeldt gruppe og ikke er berettiget til at hæve pension, kan udtrædelsesgodtgørelsen efter ansøgning udbetales kontant i følgende tilfælde, medmindre yderligere begrænsninger følger af de for indbetaling af pensionsbidrag for vedkommende medlem gældende vilkår:

a. Til et dansk medlem, som har været fast bosiddende i udlandet i en sammenhængende periode på 2 år umiddelbart før ansøgningen.

b. Til et ikke-dansk medlem, som varigt forlader landet.

c. Til et medlem, som er ansat i en med tjenestemandspensionsret forbunden stilling med mulighed for opnåelse af højeste pensionsalder.

d. Til en tidligere lægestuderende, som ikke er blevet færdiguddannet som læge, og varigt er ophørt med at være lægestuderende.

3. Pensionskassens bestyrelse kan bestemme, at udtrædelsesgodtgørelsen skal udbetales, når bidragsbetalingen er ophørt, og den pension, det hvilende medlemskab giver ret til, er af en meget ringe størrelse.

4. Udtrædelsesgodtgørelsen fastsættes ud fra beregningsgrundlaget, jf. vedtægtens § 14 og § T1, stk. 5.

5. Når hel eller delvis udbetaling af udtrædelsesgodtgørelsen har fundet sted, kan bidragsbetalingen ikke fortsættes, medmindre medlemmet på ny opfylder betingelserne for optagelse i pensionskassen, jf. § T1."

20.1.1. Udtrædelser

Udtrædelsesgodtgørelsen udgør for hver enkelt pensionsdækning reserven af pensionsdækningen opgjort pr. udtrædelsesdatoen i henhold til afsnit 11 med fradrag for transaktionsomkostninger, svarende til summen af de enkelte pensionsdækningers akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer, jf. afsnit 21, dog højst i alt 625 kr. (sats pr. 22. september 2006) for samtlige pensionsdækninger i både afdeling LP og LPUA.

Der foretages indtil videre ikke fradrag for risikoværn. Der foretages fradrag for kursværn efter reglerne i afsnit 20.1.4.

20.1.2. Overførsler ved jobskifte

Lægernes Pensionskasse er tilsluttet "Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en forsikrets overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)".

Ved overførsel i forbindelse hermed til anden pensionsordning overføres udtrædelsesgodtgørelsen som beregnet under afsnit 20.1.1. Dog er der følgende særregel for overførsler, der sker i henhold til ovennævnte aftale, såfremt medlemmet er fyldt 54 år på beregningstidspunktet:

Ved overførsel fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag tages der ved beregning af udtrædelsesgodtgørelsen hensyn til medlemmets ægteskabelige stilling på tidspunktet for beregningen.

Udtrædelsesgodtgørelsen af pensionsdækningens kollektive ægtefællepension og kollektive engangsydelse ved død beregnes individuelt, idet det ved beregningen forudsættes, at medlemmet hverken kan blive skilt eller gift efter overførselstidspunktet.

20.1.3. Overførsler ved virksomhedsomdannelser m.v.

Lægernes Pensionskasse er tilsluttet "Aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelser m.v.".

Ved overførsel i forbindelse hermed til anden pensionsordning overføres udtrædelsesgodtgørelsen som beregnet under afsnit 20.1.1. Dog er der følgende særregel for overførsler, der sker i henhold til ovennævnte aftale, såfremt medlemmet er fyldt 54 år på beregningstidspunktet:

Ved overførsel fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag tages der ved beregning af udtrædelsesgodtgørelsen hensyn til medlemmets ægteskabelige stilling på tidspunktet for beregningen.

Udtrædelsesgodtgørelsen af pensionsdækningens kollektive ægtefællepension og kollektive engangsydelse ved død beregnes individuelt, idet det ved

beregningen forudsættes, at medlemmet hverken kan blive skilt eller gift efter overførselstidspunktet.

20.1.4. Kursværn

I afdeling LP for nye ordninger med betinget garanti foretages hver måned efter fordeling af månedens resultat beregninger til fastsættelse af kursværn.

Kursværn fastsættes som (1-Markedsværdien af hensættelserne/Den retrospektive hensættelse), når størrelsen er større end 0,1 promille. Markedsværdien af hensættelserne beregnes uden andele af de kollektive bonuspotentialer hørende til risiko- og omkostningselementet, men med det kollektive rentebonuspotentiale.

Ovennævnte regler kan til enhver tid ændres af bestyrelsen.

20.2.0. NÅR KURSVÆRNEN ER AKTIVT, OFFENTLIGGØRES DET PÅ PENSIONSKASSENS HJEMMESIDE HURTIGST MULIGT EFTER BEREGNING OG ANMELDELSE OG TAGES I BRUG SAMTIDIGT OG GÆLDER TIL NÆSTE MÅNEDS BEREGNING FORELIGGER.AFDELING LR

20.2.1. Tilbagekøb eller overførsel kan ikke finde sted

Livrenteforsikringer kan ikke tilbagekøbes eller overføres til andre pensionskasser eller forsikringselskaber.

20.3.0. AFDELING LE

Der er ikke tilknyttet nogen form for udtrædelsesgodtgørelse eller overførselsværdi til policerne i Lægernes Enkekasse.

21.0.0. FORDELING AF RESULTAT OG BONUSREGLER

21.1.0. AFDELING LP OG LPUA

21.1.1. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Risikogrupperne i afdeling LP og LPUA fremgår af afsnit 21.1.3. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet efter risikobonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 1 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Resultatet af genforsikring for hver risikogruppe indregnes i risikoresultatet. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Afdeling LP og LPUA udgør hver sin omkostningsgruppe, jf. afsnit 21.1.3. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet efter omkostningsbonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til i gruppen som:

- + de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- den i perioden bogførte pensionsbonus
- ændringen i administrationshensættelsen (på 1 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Pensionsbonus fratrækkes ved beregning af omkostningsresultatet, da pensionsbonus betragtes som udbetaling af andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer.

Gruppens realiserede resultat før omkostningsbonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter omkostningsbonus med den i perioden udloddede omkostningsbonus.

Rentegrupperne i afdeling LP og LPUA fremgår af afsnit 21.1.3.

Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for

de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår også af afsnit 21.1.3. Renteresultatet for hver af disse kontorentegrupper (se afsnit 21.1.3) opgøres som:

- + Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10.
- risikoresultatet (efter bonus)
- omkostningsresultatet (efter bonus)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne, dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10., kontribueres månedligt inden for hver kontorentegruppe.

Efter kontributionen kan det realiserede renteresultat for hver kontorentegruppe, jf. ovenstående, og dermed også det samlede realiserede renteresultat opgøres.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

Det samlede afkast for afdeling LP og LPUA består af afkastet for

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisikoen. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver
- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. alle kontorentegrupper i LP), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, som kan omfatte ikke alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer
- Investeringsaktiverne

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente kan indgå i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Afdeling LP har 3 udjævningsgrupper og afdeling LPUA har 2 udjævningsgrupper, jf. afsnit 21.1.3.

Som fordelingsnøgle bruges i det følgende betegnelsen markedsværdi primo måneden. Herved forstås for kontorentegruppe i ($MV(i)$) markedsværdien inklusive kollektivt bonuspotentiale ($KB(i)$) (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) fratrukket markedsværdien af en eventuel renteafdækning ($RenteAfd(i)$) og/eller

afdækning ($Afd(i)$), og for egenkapitalens vedkommende er det markedsværdien primo måneden reduceret for den andel, der ikke er placeret i investerings og/eller afdækningsaktiver.

En kontorentegruppens andel af kollektive bonuspotentialer fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogruppe beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne. Afkastet fra det kollektive bonuspotentiale hørende til risiko- og omkostningsgrupperne indgår således som en del af de relevante kontorentegrupperes afkast, hvor afkastet er fordelt i forhold til størrelsen på de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

21.1.1.1. FORDELING AF AFKASTET MELLEM UDJÆVNINGSGRUPPERNE

Udjævningsgruppe U_j fra afdeling A får følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne ($Afkast(InvAkt)$), idet egenkapitalen udgør sin egen udjævningsgruppe:

$$Afkast(U_j, InvAkt) = \frac{\sum_{i \in U_j} MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i)}{\sum_{i \in A} MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i)} Afkast(InvAkt)$$

Der gælder at foreningsmængden af alle udjævningsgrupper dækker hele afdelingen,

$$\bigcup_{U_j \in A} U_j = A$$

samt at fællesmængden mellem to vilkårlige udjævningsgrupper U_j og $U_{j'}$, hvor $j \neq j'$ er tom

$$U_j \cap U_{j'} = \emptyset$$

Renteafdækningsaktiverne er fordelt på udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente.

Tilbage er at fordele afkastet fra afdækningsaktiverne. Hvis hele LP/LPUA er fælles om en afdækning, bruges samme nøgle som ovenfor til at fordele afkastet. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

21.1.1.2. FORDELING AF AFKASTET INDEN FOR UDJÆVNINGSGRUPPERNE

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdier primo måneden inklusive kollektivt bonuspotentiale (med

andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper). For kontorentegruppe i i udjævningsgruppe U_j er afkastet derved:

$$\text{Afkast}(i) = \frac{MV(i)}{\sum_{i \in U_j} MV(i)} \text{Afkast}(U_j)$$

hvor $\text{Afkast}(U_j)$ angiver det samlede afkast indenfor udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen U_j , opdeles afkastet mellem investeringsaktiverne $\text{Afkast}(U_j, \text{InvAkt})$ og afdækningsaktiverne $\text{Afkast}(U_j, \text{AfdAkt})$.

Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af afdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

FORDELING AF AFKASTET FRA AFDÆKNINGSAKTIVER

Hver kontorentegruppe i indenfor udjævningsgruppen U_j tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser og bonuspotentialer på fremtidige præmier, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo måneden korrigeret for PAL-skat, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY} + \text{BP})_i = \frac{\Delta(\text{GY} + \text{BP})_i + \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor KR er kontorenten som anvendes, og hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om risikofaktorer som levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del, $\text{Rest}(U_j)$, af afkastet for udjævningsgruppe U_j (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Rest}(U_j) = \text{Afkast}(U_j, \text{AfdAkt}) - \sum_{i \in U_j} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY} + \text{BP})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen ud fra primoværdierne af GY og BP, det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{Afkast}(i, \text{AfdAkt}) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY} + \text{BP})_i + \frac{(\text{GY} + \text{BP})_i^{\text{primo}}}{\sum_{i \in U_j} (\text{GY} + \text{BP})_i^{\text{primo}}} \text{Rest}(U_j)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U_j er dermed givet ved:

$$\begin{aligned}
 \text{Afkast}(i) &= \text{Afkast}(i, \text{AfdAfk}) + \text{Afkast}(i, \text{InvAkt}) \\
 &= \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY} + \text{BP})_i + \frac{(\text{GY} + \text{BP})_i^{\text{primo}}}{\sum_{i \in U_j} (\text{GY} + \text{BP})_i^{\text{primo}}} \text{Rest}(U_j) \\
 &\quad + \frac{\text{MV}(i)}{\sum_{i \in U_j} \text{MV}(i)} \text{Afkast}(U_j, \text{InvAkt})
 \end{aligned}$$

Egenkapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, plus en risikoforrentning RFR p.a. Afkastet af de aktiver, den er investeret i, bliver tildelt direkte, mens risikoforrentningen betales af kontorentegrupperne i forbindelse med kontributionen. Egenkapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkastskat PALSkat.

Risikoforrentningen betales af de enkelte kontorentegrupper ud fra den tildelte mængde egenkapital, som er bestemt ved den risiko, de belaster pensionskassen med.

De enkelte kontorentegrupper tildeles i første omgang egenkapital svarende til deres solvensbelastning, SolvensBelast(i), af pensionskassen.

Solvensbelastningen, der beregnes kvartalsvis, følger bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering og er i samme størrelsesorden.

Den resterende del, residualen (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af kontorentegruppernes solvensbelastning, fordeles på månedlig basis mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) ganget med en faktor, der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver.

Målsætningen for de garanterede ordningers eksponering i investeringsaktiver betegnes GarEksp, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct.

Pensionskassen styrer sine kapitalforhold efter dels individuel solvens (konkursrisiko på højst 15 pct. på 1-års horisont) og dels ud fra en skønnet opgørelse af ønsket basiskapital (akkumuleret insolvenssandsynlighed på AkkIS pct. på 10-års horisont). Disse sandsynligheder danner grundlag for fastlæggelse af en rimelig størrelse af risikoforrentningen (RFR). Ud fra disse risikorammer fastlægges for et kalenderår ad gangen målsætningen for omfanget af investeringsaktiver i de garanterede grundlag GarEksp.

Kontorentegruppe i 's vægt ved fordeling af residualen er:

$$\text{ResVægt}_i = \frac{\text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}{\sum_i^{\text{LP}+\text{LPUA}} \text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}$$

Hvor LP+LPUA angiver, at der summeres over alle kontorentegrupper i afdeling LP og LPUA.

Eksp(*i*) er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \end{cases}$$

Hvor Just(*i*) for de garanterede ordninger angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver og for ordninger med betinget garanti angiver Just(*i*) forskellen mellem fuld investering i investeringsaktiver og den valgte procentdel af investeringsaktiver for kontorentegruppe *i*. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Residualen på kontorentegruppeniveau kan fortolkes som den risiko, kontorentegruppen pålægger egenkapitalen ud over den kortsigtede risiko, som fås fra individuel solvens.

Vægten, som kontorentegruppe *i* tillægges for belastningen af egenkapitalen (EKBelast(*i*)), beregnes hermed som:

$$\text{EKBelast}(i) = \frac{\text{ResVægt}(i) \cdot \text{Residual} + \text{SolvensBelast}(i)}{\sum_i^{\text{LP+LPUA}} (\text{ResVægt}(i) \cdot \text{Residual} + \text{SolvensBelast}(i))}$$

Ved et positivt renteresultat tilbagebetales først lån af bonuspotentiale på fripolicydelser. Herefter betales egenkapitalens risikoforrentning i henhold til overstående beregning. Egenkapitalens samlede risikoforrentning kan ikke overstige summen af de realiserede resultater (dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser) fratrukket eventuel tilbagebetaling af lån på fripolicydelser for kontorentegrupperne. I den udstrækning en kontorentegruppe ikke har mulighed for at dække sin andel af risikoforrentningen, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen for den pågældende gruppe. Den samlede manglende risikoforrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekonti forrentes på månedsbasis på samme måde som egenkapitalen, dog uden risikoforrentning, dvs. som følger:

$$\text{SKE}_{\text{Ult}} = \text{SKE}_{\text{Pri}} \cdot (1 + \text{IA}_{\text{EK}})$$

hvor SKE_{Ult} og SKE_{Pri} er ultimo hhv. primo værdien for skyggekontoen hørende til kontorentegruppen (hhv. risiko- og omkostningsgruppen), og IA_{EK} er afkastet (*i* pct.) af de aktiver, som egenkapitalen er investeret i:

$$\text{IA}_{\text{EK}} = \frac{\text{EK}_{\text{Ult}}}{\text{EK}_{\text{Pri}}} - 1$$

Er periodens renteresultat for en kontorentegruppe større end det tilbagebetalte lån på fripolicydelser og egenkapitalens risikoforrentning hørende til

kontorentegruppen, dækkes dernæst skyggekontoen hørende til egenkapitalen. Er resultatet herefter stadig positivt, allokeres det resterende beløb som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens renteresultat er negativt, overføres hele risikoforrentningen hørende til den pågældende kontorentegruppe til skyggekontoen. Kontorentegruppen skal endvidere i det omfang, det er muligt, dække det negative renteresultat med egne midler efter de i afsnit 25.2.10 anførte retningslinjer, dvs. ved en reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser, efter at der først er foretaget en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentialet på fripolicydelser for en kontorentegruppe ikke fuldt ud kan dække kontorentegruppens negative renteresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens risikoresultat for en risikogrube er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogrube, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogrube ikke fuldt ud kan dække risikogrubbens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogrube.

Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

21.1.2. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister i afdeling LP og LPUA.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede pensionsordninger.

Allerede fordelt bonus kan ikke berøres, se dog de nævnte forbehold i afsnit 2.

21.1.3. Kontributionsgrupper: rentegrupper, kontorentegrupper, risikogrupper, omkostningsgrupper og udjævningsgrupper

Med henblik at fordele resultatet rimeligt er de enkelte pensionsdækninger opdelt i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger.

21.1.3.1. RENTEGRUPPER

For renteelementet er pensionsdækningerne opdelt i rentegrupper, som er underopdelt i kontorentegrupper, hvis en pensionsordning består af 2 pensionsdækninger, kilde- og afledt dækning, hvor den afledte dækning er oprettet til pensionsstigninger fra kildedækningen fra og med 2000. Rentegrupperne er opdelt i rentebånd (A, B, C eller D) ud fra den vægtede grundlagsrente primo året. Ultimo 2013 er der følgende rentegrupper:

LPUA 4 MED AFLEDT-A

Hvor 0 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-A og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-A

LPUA 4 MED AFLEDT-B

Hvor 1 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-B og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-B

LPUA 4 MED AFLEDT-C

Hvor 2 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-C

LPUA 4 MED AFLEDT-D

Hvor 3 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 4 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-D og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-D

LP 3,5 MED AFLEDT-A

Hvor 0 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-A og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-A

LP 3,5 MED AFLEDT-B

Hvor 1 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-B og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-B

LP 3,5 MED AFLEDT-C

Hvor 2 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-C og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-C

LP 3,5 MED AFLEDT-D

Hvor 3 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $\leq$ 3,5 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-D og LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-D

LP 3 MED AFLEDT-A

Hvor 0 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-A og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-A

LP 3 MED AFLEDT-B

Hvor 1 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-B og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-B

LP 3 MED AFLEDT-C

Hvor 2 pct. $\leq$ den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-C og LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-C

LP 0,0-A

Hvor grundlagsrenten er 0,0 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 0,0 pct.

21.1.3.2. KONTORENTEGRUPPER

Ultimo 2013 er der følgende kontorentegrupper:

LPUA 4 PCT.-A, LPUA 4 PCT.-B, LPUA 4 PCT.-C OG LPUA 4 PCT.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 4 pct. for indbetalinger foretaget indtil 31. marts 1987 og bonus fordelt til og med 1999. Det vil sige

pensionsdækninger med ydelsesprofil 401, 501 og 801 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra.

LP 3,5 PCT.-A, LP 3,5 PCT.-B, LP 3,5 PCT.-C, LP 3,5 PCT.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 3,5 pct. og bonus herfra fordelt til og med 1999 (for ydelsesprofil 402 og 601 fordeles bonus for år 2000 og frem dog fortsat på ydelsesprofil 402 OG 601). Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 101, 201, 301, 402, 502, 601, 802 og 901 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægтет grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens afledte pensionsdækning har primo året.

LP 3,0 PCT.-A, LP 3,0 PCT.-B, LP 3,0 PCT.-C

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 3 pct. og bonus herfra fordelt til og med 1999. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 102, 112, 202, 212, 302, 312, 902 og 912 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger. Betegnelsen A, B eller C (rentebåndet) angiver, hvilken vægтет grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens afledte pensionsdækning har primo året.

LPUA 0,0 PCT. FRA 4 PCT.-A, LPUA 0,0 PCT. FRA 4 PCT.-B, LPUA 0,0 PCT. FRA 4 PCT.-C OG LPUA 0,0 PCT. FRA 4 PCT.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,5 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 401, 501 og 801 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægтет grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens kildedækning har primo året.

LP 0,0 PCT. FRA 3,5 PCT.-A, LP 0,0 PCT. FRA 3,5 PCT.-B, LP 0,0 PCT. FRA 3,5 PCT.-C, LP 0,0 PCT. FRA 3,5 PCT.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 0,0 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,5 pct. Det vil sige afledte

pensionsdækninger med ydelsesprofil 101, 201, 301, 402, 502, 601, 802 og 901 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens kildedækning har primo året.

LP 0,0 PCT. FRA 3,0 PCT.-A, LP 0,0 PCT. FRA 3,0 PCT.-B, LP 0,0 PCT. FRA 3,0 PCT.-C

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 0,5 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,0 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 102, 112, 202, 212, 302, 312, 902 og 912 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger. Betegnelsen A, B eller C (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens kildedækning har primo året.

LP 0,0 PCT.

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegninggrundlag med grundlagsrente 0,5 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010, til 0,5 pct. ultimo 2012 og til 0,0 pct., ultimo 2014) og bonus herfra. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 103, 113, 203, 213, 303, 313, 903 og 913 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Omfatter også ordninger omtegnet i 2009 og 2012.

21.1.3.3. OMKOSTNINGSGRUPPER

Alle pensionsdækninger i afdeling LP udgør én samlet omkostningsgruppe og alle pensionsdækninger i afdeling LPUA udgør én samlet omkostningsgruppe.

21.1.3.4. RISIKOGRUPPER

Risikogrupperne svarer til risikobonusgrupperne:

- 1) LPUA 1999 (samme intensiteter som LP1999)
Kontorentegrupperne LPUA 4 pct.-A, LPUA 4 pct.-B, LPUA 4 pct.-C og LPUA 4 pct.-D
- 2) LP1999
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne LP 3,5 pct.-A, LP 3,5 pct.-B, LP 3,5 pct.-C, LP 3,5 pct.-D,
LP 3,0 pct.-A, LP 3,0 pct.-B, LP 3,0 pct.-C
- 3) LPUA 2015 (samme intensiteter som LP2015)
Kontorentegrupperne LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-A, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-B, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-D

- 4) LP2015
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne
LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-A, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-B, LP 0,0 pct. fra 3,5
pct.-C, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-D,
LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-B, LP 0,0 pct. fra 3,0
pct.-C, LP 0,0 pct.
- 5) LP1999 Unisex
Ordningerne med fælleskønsberegninggrundlag i kontorentegrupperne
LP 3,0 pct. unisex-A, LP 3,0 pct. unisex-B, LP 3,0 pct. unisex-C
- 6) LP2015 Unisex
Ordningerne med fælleskønsberegninggrundlag i kontorentegrupperne
LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. unisex-A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct. unisex-B, LP 0,0
pct. fra 3,0 pct. unisex-C, LP 0,0 pct. unisex

Bonussatserne fastsættes for hver gruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det forgående kalenderår.

Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

21.1.3.5. UDJÆVNINGSGRUPPER

Udjævningsgrupperne er med virkning fra primo 2013:

- 1) Kontorentegrupperne
LPUA 4 pct.-A, LPUA 4 pct.-B, LPUA 4 pct.-C og LPUA 4 pct.-D
- 2) Kontorentegrupperne
LP 3,5 pct.-A, LP 3,5 pct.-B, LP 3,5 pct.-C, LP 3,5 pct.-D
- 3) Kontorentegrupperne
LP 3,0 pct.-A, LP 3,0 pct.-B, LP 3,0 pct.-C
- 4) Kontorentegrupperne
LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-A, LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-B, LPUA 0,0 pct. fra
4 pct.-C og LPUA 0,0 pct. fra 4 pct.-D
- 5) Kontorentegrupperne
LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-A, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-B, LP 0,0 pct. fra 3,5
pct.-C, LP 0,0 pct. fra 3,5 pct.-D,
LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-A, LP 0,0 pct. fra 3,0 pct.-B, LP 0,0 pct. fra 3,0
pct.-C,
LP 0,0 pct.

21.1.3.6. RENTEBÅNDSSKIFTE

Primo åååå flyttes de pensionsdækninger, der som følge af ændret vægtet grundlagsrente, skal skifte rentebandsgruppe, eller som følge af sammenlægning skal skifte gruppe.

Markedsværdien for ordningerne trækkes ud af de rentebåndgrupper, som pensionsdækningen har tilhørt i åååå-1, og lægges ind i de rentebåndgrupper, som pensionsdækningen skal tilhøre i åååå.

Samtidigt tilrettes de kollektive rentebonuspotentialer og andelene af kollektive bonuspotentialer fra omkostningsgruppen henholdsvis risikogruppen for de berørte rentebåndgrupper som konsekvens af rentebåndsskiftene som følger:

TILRETNING AF KOLLEKTIVT RENTEBONUSPOTENTIALE

Primo åååå, men umiddelbart før skift i rentebåndgrupper og sammenlægninger, kan der fordeles deltabonus jf. 21.1.8.2, hvis der er behov for at udligne forskelle i kollektivt bonuspotentiale. Bonusgraden antages herefter at være ens for de kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved ændring i rentebåndet. For hvert sæt af disse kontorentegrupper fordeles det samlede kollektive rentebonuspotentiale således, at hver kontorentegruppe efter fordelingen har samme bonusgrad som før rentebåndsskiftet.

TILRETNING AF KOLLEKTIVT BONUSPOTENTIALE HØRENDE TIL OMKOSTNINGSGRUPPEN

Da kollektivt bonuspotentiale hørende til omkostningsgruppen ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegruppe er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser. Ved tilretninger som følge af sammenlægninger af kontorentegrupper anvendes samme principper, således at der regnes nye andele efter sammenlægningen ud fra de retrospektive hensættelser i grupperne efter sammenlægningerne.

TILRETNING AF KOLLEKTIVT BONUSPOTENTIALE HØRENDE TIL EN RISIKOGRUPPE

Da kollektivt bonuspotentiale hørende til risikogrupperne ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegruppe er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser.

For afdeling LP gælder:

Ved sammenlægning af risikogrupper sker der tilretning af kollektivt risikobonuspotentiale på følgende måde: Primo åååå, men umiddelbart før skift i rentebandsgrupper og sammenlægninger, kan der fordeles deltarisikobonus jf.

21.1.8.4, hvis der er behov for at udligne forskelle i kollektivt risikobonuspotentiale mellem de risikogrupper, der sammenlægges. Efter fordeling af deltarisikobonus kan risikobonusgraden, der defineres i afsnit 21.1.8.4, antages at være ens i de risikogrupper, der sammenlægges. Herefter beregnes de nye andele af det kollektive risikobonuspotentiale for de ordninger, der indgår i de pågældende risikogrupper.

TILRETNING AF SKYGGEKONTI

For hvert sæt af kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved skift i rentebånd, beregnes hvor stor skyggekontoen skal være for den enkelte kontorentegruppe, for at forholdet mellem skyggekonto og retrospektive hensættelser er det samme før og efter bevægelsen i de retrospektive hensættelser som følge af skift i rentebånd. Forskellen mellem denne beregnede skyggekonto og den faktiske skyggekonto for hele sættet, fordeles herefter ud på kontorentegrupperne i sættet ud fra de retrospektive hensættelser efter skift i rentebånd.

For afdeling LP gælder:

Ved sammenlægninger af grupper anvendes tilsvarende principper. Hvis der ved skift i rentebånd eller sammenlægning af grupper, er ordninger, der får mere end bagatelagtige stigninger i skyggekontoen, justeres skyggekontoen ned for de pågældende grupper, så der alene kan forekomme bagatelagtige stigninger i skyggekontoen.

21.1.3.7. BONUSFORMER

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

- Rentebonus til realrenteafgiftspligtig reserve
- Administrationsbonus
- Pensionsbonus
- Dødsrisikobonus
- Invaliditetsrisikobonus

21.1.3.8. PRINCIPPER FOR FASTSÆTTELSE AF BONUSSATSER

Bonussatser for det kommende år fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i reservernes størrelse i de senest opgjorte regnskabstal for år til dato i det indeværende år. Som udgangspunkt fordeles kun bonus for det følgende år, hvis bonus kan indeholdes i årets

forventede realiserede resultat og størrelsen af det kollektive bonuspotentiale for den pågældende gruppe. Hvis der er anvendt af bonuspotentialet på fripolicydelser for den pågældende gruppe, skal pensionskassen tillige være i grønt lys, før der kan fordeles bonus til gruppen.

Herudover anvendes følgende principper:

Kontorenten for det kommende år fastlægges endvidere med henblik på at opnå en stabil kontorente, der så vidt mulig er i overensstemmelse med den kontorente, der anvendes ved beregning af pensionsmeddelelser. Kontorenten skal dog altid mindst udgøre grundlagsrenten/(1-PALskattesats).

Administrationsbonus for det kommende år fastlægges endvidere ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau under hensyn til, at der løbende skal være afsat en administrationshensættelse som fastsat i det tekniske grundlag.

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges endvidere på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed og invaliditetshyppighed og ud fra det forventede risikoforløb set over et medlemsforløb.

21.1.4. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af pensionsordningens kontoreserve.

21.1.5. Kontoreserve

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår medlemsbidrag, indskud, forfaldne udbetalinger (inkl. aldersafhængigt pensionisttillæg), risikopræmie, omkostninger, forrentning og PAL-skat. Pr. den dato, hvor selve tildelingen sker (typisk ultimo året eller ved ændringer i løbet af året), opgøres tillige forskellen mellem de indbetalte pensionsbidrag og forfaldne medlemsbidrag siden datoen for sidste tildeling:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{medlemsbidrag} \\ & + \text{indskud} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelser} \\ & - \text{forfaldne engangsydelser} \\ & - \text{omkostninger} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL skat} \end{aligned}$$

hvor u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Pr. tildelingsdatoen, hvor bidragskontoen opgøres, fås kontoreserven ud fra ovenstående formel ved at tillægge følgende led:

- + Bidragskontosaldo=(forfaldne og indbetalte pensionsbidrag siden sidste tildeling-medlemsbidrag siden sidste tildeling)
- administrationsomkostninger heraf (hvis bidragskontosaldo>0, 0 ellers)
- + rente heraf (forrentes med grundlagsrente henholdsvis bonusrente svarende til, at beløbet er indbetalt midt i perioden siden sidste tildeling).

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholdsmæssigt til risikopræmierne.

21.1.6. Bonusdefinition

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^{II}(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

Hvor

- $V(u)$ er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget,
- $\text{Bonuskonto}(p)$ er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden,

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

21.1.7. Anvendelse af bonusbeløbet

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) for kildedækninger (garanterede ydelser) anvendes fra og med år 2000 til en proportional opskrivning af ydelserne på de afledte pensionsdækninger (ordninger, der er omfattet af forbeholdene i afsnit 2).

Dog betales først pensionsdækningens egne negative bonuselementer jf. afsnit 21.1.10.1 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til egenkapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus og dernæst udgifter til udbetalt aldersafhængigt tillæg.

For pensionsdækninger med betinget garanti (ordninger omfattet af forbeholdene i afsnit 2) anvendes **Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden)** til en proportional opskrivning af pensionsdækningens ydelser, således at det indbyrdes forhold mellem ydelserne bevares. Dog betales først negative bonuselementer, jf. afsnit 21.1.9 om anvendelse af bonus til dækning af administrationsgebyrer, afsnit 26 om anvendelse af bonus til dækning af præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (LP) og afsnit 21.1.10 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus.

For de tre typer af negative bonuselementer gælder, at periodens positive bonus først går til dækning af periodens negative bonuselementer i følgende rækkefølge:

- 1) administrationsgebyrer,
- 2) præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (LP)
- 3) og risikobonus.

Dernæst dækkes udgifter til udbetalt aldersafhængigt pensionisttillæg.

Såfremt der ikke er bonus nok til at dække udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg, nedsættes pensionen.

Såfremt der ikke er positiv bonus nok til at dække de negative bonuselementer, bortset fra udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg, tilføres midler som lån fra egenkapitalen til opretholdelse af pensionen.

Der holdes på de enkelte pensionsdækninger regnskab over de akkumulerede tilførte midler, men de forrentes ikke. Er der efter dækning af periodens negative bonuselementer fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til tilbagebetaling af de akkumulerede tilførte midler i samme rækkefølge, som gælder for dækning af periodens negative bonuselementer.

De akkumulerede beløb nedskrives med tilbagebetalingen. Er der herefter fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til at dække ubetalt negativ administrationsbonus, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (kun LP), akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket negativ administrationsbonus og akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme (kun LP) på øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP/LPUA for det pågældende medlem.

Når bonusbeløbet er anvendt nulstilles bonuskontoen.

21.1.7.1. AKKUMULEREDE TILFØRTE MIDLER VED ÆNDRINGER OG OPHØR

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer justeres ved ændring fra opsparingsdækning til almindelig dækning jf. afsnit 9.2.0., således at det akkumulerede tilførte beløb højst udgør værdien af opsparingsdækningen på tidspunktet for ændringen.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme og negativ risikobonus videreføres ved pensionering, herunder også på tilknyttede børnepensioner og ægtefælle/samleverpensioner.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer modregnes ved udtrædelser eller overførsler, dog højst svarende til det gældende fradrag for transaktionsomkostninger set under ét for alle dækninger i afdeling LP og LPUA, jf. afsnit 20.1.1.

21.1.8. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1 + R)^{1/12} - 1$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte årlige kontorente BR af pensionsafkastskattepligtig reserve for den pågældende gruppe. BR fastsættes altid til mindst $OR/(1 - PALskattesats)$.

Rentebonus af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR((1 + i_{BR})^m - (1 + i_{OR})^m)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$PALskattesats \cdot (KR - \min(KR; R_{fri})) \cdot ((1 + i_{BR})^m - 1)$$

Hvor R_{fri} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

21.1.8.1. DELTABONUS TIL UDJÆVNING AF KOLLEKTIVT RENTEBONUSPOTENTIALE

Kontorentegrupper, som pensionsdækninger kan skifte mellem, når den vægtede grundlagsrente ændres, kan have forskelligt kollektivt rentebonuspotentiale.

Med henblik på i størst muligt omfang at henhøre det kollektive rentebonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltabonus, som fordeler rentebonus således, at kontorentegrupperne efterfølgende har samme bonusgrad. Bonusgraden er størrelsen af det kollektive rentebonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser

21.1.8.2. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTABONUS

Satsen for deltabonus bestemmes ud fra den kontorentegruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltabonus knyttet til både kildedækninger og afledte dækninger.

Deltabonus fås ved at gange satsen for deltabonus (før pensionsafkastskat PAL) på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Af den herved beregnede deltabonus afregnes PAL i den udstrækning, pensionsdækningen er PALbeskattet.

Den resterende deltabonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

- 1) Deltabonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Overskydende deltabonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltabonus (både deltabonus overført fra kildedækningen og deltabonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde
- 2) Deltabonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.
- 3) Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.
- 4) Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltabonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.
- 5) Overskydende deltabonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.1.8.3. DELTARISIKOBONUS TIL UDJÆVNING AF KOLLEKTIVT RISIKOBONUSPOTENTIALE (KUN LP)

Ved sammenlægning af risikogrupper vil der som regel være behov for at udligne forskelle i kollektivt risikobonuspotentiale, før sammenlægningen kan foretages. Det er risikobonusgraden, forstået som størrelsen af det kollektive risikobonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser, der ensartes. Med henblik på i størst muligt omfang at henføre det kollektive risikobonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltarisikobonus, som fordeler risikobonus således, at risikogrupperne efterfølgende har ens risikobonusgrad. Da der er behov for en nærmere fastsat tilretning, der skal ske på et givet tidspunkt, er det ikke muligt at fordele risikobonus som normalt i form af en rabat på risikopræmierne. I stedet fordeles risikobonus forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse.

21.1.8.4. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTARISIKOBONUS (KUN LP)

Satsen for deltarisikobonus bestemmes ud fra den risikogruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltarisikobonus knyttet til både kildedækninger og afledte dækninger.

Deltarisikobonus fås ved at gange satsen for deltarisikobonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om risikobonus betales der ikke PAL af deltarisikobonus.

Deltarisikobonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

- 1) Deltarisikobonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Overskydende deltarisikobonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltarisikobonus (både deltarisikobonus overført fra kildedækningen og deltarisikobonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:
- 2) Deltarisikobonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.
- 3) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.
- 4) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltarisikobonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

- 5) Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.1.8.5. DELTAOMKOSTNINGSBONUS TIL NEDBRINGELSE AF KOLLEKTIVT
OMKOSTNINGSBONUSPOTENTIALE (KUN LP)

Det kan være hensigtsmæssigt at nedbringe omkostningsKB, hvis det skønnes større end nødvendigt, uden at det sker ved nedsættelse af 2. ordens administrationsfradrag eller gebyrer. Bestyrelsen kan derfor fastsætte deltaomkostningsbonus, som fordeler omkostningsbonus primo året forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse for alle ordninger i omkostningsgruppen.

21.1.8.6. BEREGNING OG ANVENDELSE AF DELTAOMKOSTNINGSBONUS (KUN LP)

Satsen for deltaomkostningsbonus bestemmes ud fra det beløb, som omkostningsKB ønskes reduceret med. Dette beløb i forhold til den retrospektive hensættelse for ordningerne i omkostningsgruppen udgør satsen for deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus fås ved at gange satsen for deltaomkostningsbonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om omkostningsbonus, betales der ikke PAL af deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

1. Deltaomkostningsbonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltaomkostningsbonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltaomkostningsbonus (både deltaomkostningsbonus overført fra kildedækningen og deltaomkostningsbonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltaomkostningsbonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.

3. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.

4. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der

herefter er overskydende deltaomkostningsbonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

5. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.1.9. Administrationsbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et administrationsfradrag TB som procent af bidragene og TI som procent af personlige indskud.

Der henlægges til administrationshensættelse, der udgør 1 pct. af hensættelserne i LP/LPUA. Administrationshensættelsen skal kunne dække fremtidige udgifter til administration, når bidragsbetalingen ophører. Den administrationshensættelse, der frigøres i takt med pensionsudbetalingen, tilføres dækningen som pensionsbonus (PB) og medgår hermed helt eller delvist til at betale gebyrerne nævnt nedenfor.

- 1) Administrationsomkostningerne fordeles på formueforvaltning, som betales gennem nedsættelse af renten og
- 2) faste administrationsudgifter, som henføres til alle medlemmer og pensionister, og som skal dækkes gennem gebyrer $Gebyr_{evt}^{LP/LPUA}$ (for ikke-pensionerede medlemmer ekskl. medlemmer med opsparingskonto), $Gebyr_{ops}^{LP/LPUA}$ (ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto) og $Gebyr_{akt}^{LP/LPUA}$ (pensionerede medlemmer),
- 3) administrationsudgifter, som vedrører bidragsbetalingen, og som udgør FB procent af bidrag og FI procent af personlige indskud,
- 4) administrationsudgifter, som vedrører pensionsudbetalingen, og som skal dækkes gennem gebyret $Gebyr_{akt}^{LP/LPUA}$ og pensionsbonus,
- 5) eventuelle specifikke udgifter, der kan debiteres det enkelte medlem i form af gebyr som betaling for specielle serviceydelser fra LP/ LPUA, fx specialberegning til opdeling af efterløn, helbredsbedømmelse ved indskud med mere $Gebyr_{spec}^{LP/LPUA}$ og $Gebyr_{TAKS}^{LP/LPUA}$.

Administrationsfradraget er ifølge beregningsgrundlaget

$$TB \cdot \text{bidrag} + TI \cdot \text{Indskud} + Gebyr_{spec}^{LP/LPUA} + Gebyr_{TAKS}^{LP/LPUA}$$

Administrationsbonus bliver herefter for ikke-pensionerede:

$$\begin{aligned} & (TB \cdot \text{bidrag} + TI \cdot \text{Indskud} + Gebyr_{spec}^{LP/LPUA} + Gebyr_{TAKS}^{LP/LPUA}) \\ & - (FB \cdot \text{bidrag} + FI \cdot \text{personlige indskud} + Gebyr_{spec}^{LP/LPUA}) \\ & + Gebyr_{TAKS}^{LP/LPUA} + Gebyr_{evt}^{LP/LPUA} / N_{evt}^{LP/LPUA} \end{aligned}$$

og for pensionerede:

$$PB \cdot \text{pension} - Gebyr_{akt}^{LP/LPUA} / N_{akt}^{LP/LPUA}$$

hvor $N_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ for hvert medlem angiver antallet af eventuelle dækninger i LP/LPUA (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$, uanset om der er en eller flere eventuelle dækninger i LP/LPUA, og $N_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ for hver pensionist giver antallet af aktuelle dækninger (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$, uanset om der er en eller flere aktuelle dækninger i LP/LPUA, og pension er de forfaldne løbende pensionsydelse siden sidste bonustildeling. I TAKS-dækninger betales alene $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP/LPUA}}$, ikke $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$.

For delpensionerede, der både har eventuelle og aktuelle dækninger i LP / LPUA betales både $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$.

Beregningen sker på månedsbasis, men posteres som anden bonus kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året.

Administrationsbonus kan som følge af gebyrerne $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP/LPUA}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP/LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ blive negativ. Negativ administrationsbonus modregnes så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP/LPUA.

Se afsnit 21.1.7 for generelle regler for negative bonuselementer.

21.1.10. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{ad} (død) og $\mu_x^{\text{II,ai}}$ (invaliditet), og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\begin{aligned}\mu_x^{\text{II,ad}} &= s(x) \cdot \mu_x^{\text{ad}} \\ \mu_x^{\text{II,ai}} &= t(x) \cdot \mu_x^{\text{ai}}\end{aligned}$$

hvor $s(\cdot)$ og $t(\cdot)$ er stykkevis lineære funktioner af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \vdots \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \vdots \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus henholdsvis invaliditetsrisikobonus gælder følgende:

I bonusgrupper, der gælder for kønsopdelt beregningsgrundlag, er der fastsat et sæt af konstanter $(k_1, \dots, k_n)$ og $(m_1, \dots, m_n)$ for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter for $s(\cdot)$.

I bonusgrupper, der gælder for fælleskønsberegninggrundlag, er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde,

hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Invaliditetsrisikobonus er forskellen på prisen for invalidedækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i henholdsvis LP/LPUA.

Se afsnit 21.1.7 for generelle regler for negative bonuselementer.

21.1.10.1. BEREGNING AF RISIKOPRÆMIER

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

21.1.10.2. BEREGNING AF FRADRAG FOR FORLODS BONUS FOR AKTUELLE DÆKNINGER

Udgået

21.1.11. Tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Pensionskassen har 2 lovpligtige bogførte ikke-individualiserede hensættelser - administrationshensættelse og sikkerhedsfond svarende til solvensmargen.

Herudover har pensionskassen bogført ikke-individualiseret reserve i form af reservefond. Reservefonden skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare store udsving i værdien af aktier og ejendomme.

Såfremt disse hensættelser skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde deres formål, tilstræbes det, at medlemmer, ægtefælle/samlever- og børnepensionister får udbetalt andel af disse hensættelser i form af et pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsvarende fald i kravet til hensættelserne.

Pensionisttillægget fastsættes i forbindelse med den årlige fastsættelse af bonussatser. Samtidigt hermed besluttes det hvilke grupper, der er omfattet af pensionisttillægget. Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggene kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

Med henblik på at kunne forhøje pensionsudbetalingen fra pensionsdækninger med en grundlagsrente under 3,5 pct., fastsættes hvert år i forbindelse med fastsættelsen af pensionisttillægget endvidere satser for aldersafhængige tillæg, der kan tilvælges af de berørte pensionister ved pensionering eller senere (eller pr. 1. januar 2011 eller senere for eksisterende pensionister). Jf. afsnit 21.1.5 betales udgiften til det aldersafhængige tillæg af den enkelte pensionist selv ved fradrag i fremregningen af kontoreserven.

Det aldersafhængige tillæg kan nedsættes og medføre nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

21.1.12. Pensionisttillægget

Pensionisttillæg er P1, som er udlodning af andel af egenkapital.

Pensionisttillægget udbetales også i de tilfælde, hvor den løbende pension konverteres til en engangsudbetaling, jf. afsnit 19.

21.1.13. Aldersafhængige tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Det aldersafhængige tillæg fastsættes med virkning fra 1. januar 2011 og indtil 1. januar 2013 med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 3,5 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 3,5 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg fastsættes med virkning fra 1. januar 2013 med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 4,235 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 4,235 pct. og 0,0 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg afhænger af pensionistens fyldte alder primo året.

Tillæg3 kan alene tilvælges af invalidepensionister og tilknyttede børnepensionister.

Tillæg4 kan vælges i tilknytning til alle former for pensionsudbetaling.

Ved tilvalg af tillæg3 eller tillæg4 forhøjes pensionsdækninger med det aldersafhængige tillæg beregnet ud fra pensionistens fyldte alder primo året.

De aldersafhængige tillæg kan vælges til og fra løbende, dog kan der kun ændres i til- eller fravalg én gang om året.

De aldersafhængige tillæg beregnes som et tillæg til pensionen. De generelle pensionisttillæg beregnes af pensionen og de aldersafhængige tillæg.

De aldersafhængige tillæg finansieres af pensionistens pensionshensættelse, jf. afsnit 21.1.5., og kan medføre nedsættelse af pensionen.

21.2.0. AFDELING LR

21.2.1. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppens realiserede resultater.

Afdeling LR består af én risikogruppe, én omkostningsgruppe og én rentegruppe.

Det realiserede resultat for risikogruppen, der opgøres som resultatet efter risikobonus, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket de i perioden bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Det realiserede resultat for omkostningsgruppen beregnes som:

- + de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger

Renteresultatet for rentegruppen opgøres som:

- + Teknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget i medfør af punkt 1 eller 2 nedenfor
- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat

De realiserede resultater opgøres månedligt.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

- 1) Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at der først tilbagebetales et eventuelt forbrug af bonuspotentiale på fripolicydelser. Dernæst henlægges til særlige bonushensættelser type A, så de udgør 4 pct. af de retrospektive pensionsmæssige hensættelser. Dog skal der så vidt muligt mindst henlægges til de særlige bonushensættelser type A, svarende til en forrentning med kontorenten af størrelsen (særlig bonushensættelser type $A_{\text{primo}} - 0,5 \times$ periodens udbetalte pensionistillæg).

Hvis skyggekontoen for egenkapitalen, jf. stk. 2, er positiv, forrentes skyggekontoen for egenkapitalen primo perioden med en forrentning svarende til en årlig forrentning med afkastprocenten for egenkapitalen i afdeling LP. Er årets realiserede renteresultat større end forbrug af bonuspotentiale på fripolicydelser og forrentningen af de særlige bonushensættelser type A, betales forrentningen af en eventuel skyggekonto for egenkapitalen og dernæst dækkes skyggekontoen for egenkapitalen.

- 2) Periodens realiserede renteresultat herudover, dog reduceret for pensionsafkastskat, fordeles til livrenteforsikringerne, herunder i form af henlæggelser til kollektivt bonuspotentiale.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt for livrenteforsikringerne, foretages først en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale, dernæst dækkes det negative resultat så vidt muligt gennem en forholdsmæssig reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser.

Såfremt bonuspotentialet på fripolicydelser ikke fuldt ud kan dække livrenteforsikringernes andel af årets realiserede resultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP herved har bidraget med, overføres til en skyggekonto for egenkapitalen.

- 3) Hvis periodens risikoresultat for risikogruppen er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for risikogruppen dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for risikogruppen ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for risikogruppen.
- 4) Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.
- 5) Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2015 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

21.2.2. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister i afdeling LR.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede livrenteordninger.

Allerede fordelt bonus kan ikke berøres, dog kan administrationsgebyrerne bevirke, at livrenteydelserne, herunder de garanterede ydelser, nedsættes. Endvidere kan de nævnte forbehold i afsnit 2 medføre nedsættelse af livrenteydelserne, herunder også de garanterede ydelser.

21.2.3. Bonusgrupper

De enkelte livrenteforsikringer, aktuelle såvel som ikke-aktuelle, inddeles i 2 bonusgrupper: livrenter med garanterede ydelser og livrenter uden garanterede ydelser. Bonussatserne fastsættes for hver bonusgruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det forgående kalenderår. Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

Bonusgrupperne er:

- 1) Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer med garanterede ydelser, det vil sige livrenteforsikringer med ydelsesprofil 10.
- 2) Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer uden garanterede ydelser, det vil sige livrenteforsikringer med ydelsesprofil 20.

21.2.3.1. BONUSFORMER

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

- Rentebonus til pensionsafkastskattepligtig reserve
- Administrationsbonus og gebyrer
- Dødsrisikobonus

21.2.3.2. PRINCIPPER FOR FASTSÆTTELSE AF BONUSSATSER

Bonussatser for det kommende år fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i reservernes størrelse i de senest opgjorte regnskabstal for år til dato i det indeværende år. Som udgangspunkt fordeles kun bonus for det følgende år, hvis der primo det følgende år forventes at være kollektivt bonuspotentiale, der kan finansiere årets bonus.

Herudover anvendes følgende principper:

Kontorenten for det kommende år fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og med henblik på at opnå en stabil kontorente.

Administrationsbonus for det kommende år fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og udfra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau.

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed.

21.2.4. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af dækningens kontoreserve.

Har et medlem flere livrenteforsikringer behandles disse som separate forsikringer.

For livrenteforsikringer med garanterede ydelser opretholdes ved bonusberegningen det forhold, som livrenten og den garanterede ydelse har indbyrdes før bonusberegningen.

21.2.5. Kontoreserve

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår indskud, forfaldne udbetalinger, risikopræmie, omkostninger, forrentning og PAL-skat.:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{indskud} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelser} \\ & - \text{forfaldne engangsydelser} \\ & - \text{omkostninger} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL skat} \end{aligned}$$

hvor u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som

muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholdsmæssigt til risikopræmierne.

21.2.6. Bonusdefinition

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}''(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

hvor

- $V(u)$ er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget,
- $\text{Bonuskonto}(p)$ er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden.

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

21.2.7. Anvendelse af bonusbeløbet

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) anvendes til en proportional opskrivning af ydelserne. Dog betales først dækningens negative bonuselementer jf. afsnit 21.2.10. om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til egenkapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus og dernæst så vidt muligt gebyret jf. afsnit 21.2.9. Herefter nulstilles bonuskontoen.

21.2.8. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1 + R)^{1/12} - 1$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte kontorente BR . BR fastsættes altid til mindst $OR/(1 - \text{PALskattesats})$.

Rentebonus af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR((1 + i_{BR})^m - (1 + i_{OR})^m)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$\text{PALskattesats} \cdot (KR - \min(KR; R_{fri})) \cdot ((1 + i_{BR})^m - 1)$$

Hvor R_{fri} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

21.2.9. Administrationsbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et fradrag TI som procent af indskud til dækning af administrationsomkostninger mm.

Der fastsættes et 2. ordens fradrag af indskud FI og et indskudsgebyr $\text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LR}}$, hvor indskudsgebyret er den skønnede udgift til oprettelse/ændring af forsikringen, når et indskud modtages.

Endvidere fastsættes et årligt gebyr $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$, som den skønnede årlige udgift til administration af en livrenteforsikring.

Administrationsbonus som posteres på indskudstidspunktet bliver herefter:

$$T1 \cdot \text{indskud} - (\text{FI} \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LR}})$$

Løbende betales gebyret $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$.

Beregningen heraf sker på månedsbasis, men posteres kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året. Gebyret modregnes så vidt muligt i rente- og risikobonus på den pågældende livrenteforsikring, jf. afsnit 21.2.7. med generelle regler for negative bonuselementer. Hvis rente- og risikobonus, efter fradrag for negativ risikobonus og nedbringelse af gæld vedrørende tidligere negativ risikobonus, for den pågældende periode er mindre end gebyret for den pågældende periode, nedbringes reserven og livrenteydelserne, herunder garanterede ydelser, nedsættes tilsvarende. Dette gælder for såvel opsatte livrenteforsikringer som for livrenteforsikringer under udbetaling.

21.2.10. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{II} og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\mu_x^{\text{II}} = s(x) \cdot \mu_x$$

hvor $s(\cdot)$ er en stykkevis lineær funktion af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \vdots \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \vdots \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus gælder følgende:

I bonusgrupper, der gælder for kønsopdelt beregningsgrundlag, er der fastsat sæt af konstanter $(k_1, \dots, k_n)$ og $(m_1, \dots, m_n)$ for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning.

Se afsnit 21.2.7. med generelle regler for negative buselementer.

21.2.10.1. BEREGNING AF RISIKOPRÆMIER

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

21.2.11. Særlige bonushensættelser type A og pensionisttillæg

Af det realiserede resultat opbygges særlige bonushensættelser type A, der tilstræbes at have en sådan størrelse, at de dækker det kapitalkrav, der hører til afdelingen LR.

Hvert år i forbindelse med fastsættelse af bonussatser for det kommende år, fastsættes endvidere pensionisttillæg P, der angiver den enkelte livrenteforsikrings andel af de særlige bonushensættelser type A. Andelen P udbetales som tillæg til de løbende livrenteydelser, herunder garanterede ydelser, og til konverterede garanterede ydelser.

Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggene kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

21.3.0. AFDELING LE

21.3.1. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppens realiserede resultater.

Afdeling Lægernes Enkekasse (LE) består af én risikogruppe, én omkostningsgruppe og én rentegruppe.

Det realiserede resultat for risikogruppen, der opgøres som resultatet efter risikobonus, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 3 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Det realiserede resultat for omkostningsgruppen beregnes som:

- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- ændringen i administrationshensættelsen (på 3 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Der er ikke omkostningsbonus i afdeling LE.

Renteresultatet for rentegruppen opgøres som:

- + Teknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget i medfør af punkt 1 eller 3 nedenfor
- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat

De realiserede resultater opgøres månedligt.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

- 1) Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at såfremt det er positivt, tildeles egenkapitalen den del af det realiserede resultat, som

svarer til en forrentning med nøgletal 1 af egenkapitalen (for afdelingen) primo perioden.

Egenkapitalens forrentning kan ikke overstige størrelsen af det realiserede renteresultat. I den udstrækning, at periodens realiserede renteresultat ikke giver mulighed for denne forrentning, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen. Den manglende forrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekontoen for egenkapitalen forrentes efter samme regler som egenkapitalen.

Fremføringen af skyggekontoen for egenkapitalen foregår således:

$$\text{Skyggekonto}_{\text{ultimo}} = \text{skyggekonto}_{\text{primo}} \cdot (1 + \text{nøgletal}1/100)^{1/12} + \text{manglende forrentning af egenkapitalen}_{\text{vedr. perioden}} - \text{manglende forrentning overført til egenkapitalen}_{\text{vedr. tidligere perioder}}$$

Er periodens realiserede renteresultat større end egenkapitalens forrentning tilbagebetales først et eventuel forbrug for bonuspotentiale på fripolicydelser og dernæst en eventuel skyggekonto for egenkapitalen.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt, skal egenkapitalen endvidere dække en eventuel resterende del af årets negative realiserede resultat, som ikke kan dækkes af de forsikredes midler, jf. stk. 3. Det beløb, som egenkapitalen hermed reduceres med, tilskrives skyggekontoen for egenkapitalen.

- 2) Bestyrelsen kan i en given periode afstå fra at give egenkapitalen fuld forrentning, herunder tilskrive egenkapitalen så meget manglende forrentning som muligt. En sådan beslutning vil fremgå af regnskabet, eventuelt i form af nedskrivning af saldoen på skyggekontoen for egenkapitalen. Den herved afståede egenkapitalforrentning kan ikke senere medføre større forrentning af egenkapitalen end anført i stk. 2, når der bortses fra bestemmelsen i stk. 1.
- 3) Periodens realiserede renteresultat herudover, dog reduceret for pensionsafkastskat, fordeles til medlemmer og pensionister, herunder i form af henlæggelser til kollektivt bonuspotentiale.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt, bærer forsikringstagerne deres andel ved reduktion af det kollektive bonuspotentiale, indtil dette er opbrugt, og da ved forholdsmæssig reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser.

Såfremt bonuspotentialet på fripolicydelser ikke fuldt ud kan dække

forsikringstagernes andel af årets realiserede renteresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen.

- 4) Hvis periodens risikoresultat for risikogruppen er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for risikogruppen ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for risikogruppen.
- 5) Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.
- 6) Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2011 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

21.3.2. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og enker i Lægernes Enkekasse indtil videre.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres med virkning for bonusfordelinger fremover.

21.3.3. Bonusgrupper

De enkelte policer inddeles i to bonusgrupper: eventuelle og aktuelle.

21.3.3.1. BONUSFORMER

Indenfor hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

- Rentebonus
- Dødsrisikobonus

21.3.3.2. PRINCIPPER FOR FASTSÆTTELSE AF BONUSSATSER

Bonussatser fastlægges af bestyrelsen på baggrund af et afsluttet kalenderårsregnskab med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og andre reserver med henblik på at opnå en stabil

bonustilskrivning og med henblik på at sikre, at bestandens aktiver afvikles i rimelig takt med afviklingen af bestanden.

21.3.4. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker pr. 1. januar eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af pensionsdækningens kontoreserve.

21.3.5. Kontoreserve

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår, forfaldne udbetalinger, risikopræmie, forrentning og PAL-skat.:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & - \text{PAL skat} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelse} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \end{aligned}$$

hvor u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholds-mæssigt til risikopræmierne.

21.3.6. Bonusdefinition

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^{\text{II}}(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

hvor

- $V(u)$ er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget,
- $\text{Bonuskonto}(p)$ er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden.

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

21.3.7. Anvendelse af bonusbeløbet

Bonus anvendes som indskud til forhøjelse af policens pension med brug af passiv jf. afsnit 5.

21.3.8. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1 + R)^{1/12} - 1$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte kontorente BR af pensionsafkastskattepligtig reserve for den pågældende gruppe. BR fastsættes altid til mindst $OR/(1 - PALskattesats)$.

Rentebonus af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR((1 + i_{BR})^m - (1 + i_{OR})^m)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$PALskattesats \cdot (KR - \min(KR; R_{fri})) \cdot ((1 + i_{BR})^m - 1)$$

Hvor R_{fri} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

21.3.9. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{II} og μ_y^{II} , og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\mu_x^{II} = s(x) \cdot \mu_x$$

$$\mu_y^{II} = t(x) \cdot \mu_y$$

hvor $s(\cdot)$ og $t(\cdot)$ er stykkevis lineære funktioner af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \vdots \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \vdots \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente på den pågældende dækning.

21.3.10. Tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

For Lægernes Enkekasse er beregnet en egenkapital, som stammer fra egenkapitalen før fusionen med Lægernes Pensionskasse. Egenkapitalen skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare betydelige fald i aktivernes værdi og stigninger i pensionshensættelserne som følge af øget levetid.

Såfremt egenkapitalen skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde dens formål, tilstræbes det, at pensionisterne får udbetalt andel af egenkapitalen i form af et pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsvarende fald i kravet til egenkapitalen.

Pensionisttillægget P fastsættes samtidigt med pensionisttillæggene for de øvrige afdelinger i Lægernes Pensionskasse. Hvis reservesituationen i Lægernes Enkekasse eller i Lægernes Pensionskasse ændres væsentligt i årets løb, kan satsen for pensionisttillægget nedsættes. En nedsættelse af pensionisttillægget kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

22.0.0. FORMLER FOR INTEGRATION MED MERE

22.1.0. INTEGRATIONSFORMLER

Den efterfølgende formelbeskrivelse indeholder beregning af et antal integraludtryk.

Beregningen sker ved numerisk integration under anvendelse af én af følgende formler, som der er i det enkelte tilfælde vil være henvist til.

22.1.1. Laplace's formel med nedstigende differenser

Der er medtaget 5. differens, hvorefter formlen har følgende udseende:

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{60480} \cdot [-863 \cdot f(b+5) + 5449 \cdot f(b+4) - 14762 \cdot f(b+3) + 22742 \cdot f(b+2) - 23719 \cdot f(b+1) + 41393 \cdot f(b)] + f(b-1) + f(b-2) + \dots + f(a+1) + f(a) + \frac{1}{60480} \cdot [-41393 \cdot f(a) + 23719 \cdot f(a+1) - 22742 \cdot f(a+2) + 14762 \cdot f(a+3) - 5449 \cdot f(a+4) + 863 \cdot f(a+5)]$$

22.1.2. Laplace's formel uden differenser

Når der ikke medtages differenser, bliver formlen:

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{2} \cdot f(a) + \frac{1}{2} \cdot f(b) + \sum_{v=a+1}^{b-1} f(v)$$

For $b = a + 1$ fås specielt

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{2} \cdot f(a) + \frac{1}{2} \cdot f(b)$$

22.1.3. Simpson's kvadraturformel

Idet der regnes med intervallængde $\frac{1}{2}$, fås:

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{6} \cdot \left[f(a) + 4 \cdot \sum_{v=a}^{b-1} f\left(v + \frac{1}{2}\right) + 2 \cdot \sum_{v=a+1}^{b-1} f(v) + f(b) \right]$$

For $b = a + 1$ fås specielt

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{6} \cdot \left[f(a) + 4 \cdot f\left(a + \frac{1}{2}\right) + f(b) \right]$$

x betegner alder for en mand eller en kvinde.

22.2.0. ETLIVSSTØRRELSER

Lad x betegne alder for en mand eller en kvinde.

For en given rentefod i og et givet sæt af Makeham-konstanter A , $\log B = 10$ og $\log C$ er l_x (henholdsvis l_x^{ai}) og D_x beregnet ved

$$l_x = e^{-A(x-x_0) - \frac{B}{\ln C}(e^{x \ln C} - e^{x_0 \ln C})}$$

$$D_x = e^{-\delta x - A(x-x_0) - \frac{B}{\ln C}(e^{x \ln C} - e^{x_0 \ln C})}$$

hvor $\delta = \ln(1 + i)$ og

$x_0 = 1$ (radiksalder) og

hvor $\ln x$ og e^x er biblioteksfunktioner med en nøjagtighed på 16 betydende cifre.

De øvrige dekrement- og kommutationsstørrelser er beregnet ved:

$$l_x^a = l_x \cdot l_x^{ai}$$

$$D_x^a = D_x \cdot l_x^{ai}$$

$$\bar{N}_x = \int_x^{120} D_t dt \quad , \text{ beregnet ved formlen i afsnit 22.1.1.}$$

$$\bar{N}_x^a = \int_x^{120} D_t^a dt \quad , \text{ beregnet ved formlen i afsnit 22.1.1.}$$

$$\bar{N}_x^{ai} = \bar{N}_x \cdot l_x^{ai} - \bar{N}_x^a$$

$$\bar{M}_x = \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t dt \quad , \text{ beregnet ved formlen i afsnit 22.1.1.}$$

$$\bar{M}_x^{ai} = \int_x^{120} D_t^a \cdot \mu_t^{ai} dt \quad , \text{ beregnet ved formlen i afsnit 22.1.1.}$$

22.3.0. KOLLEKTIVE ELEMENTER

Lad x betegne alder for forsørgeren.

Lad y betegne alder for det pensionsberettigede individ.

22.3.1. Ægtefællepension

22.3.1.1. KOLLEKTIVE RISIKOELEMENTER g_x OG $f(y|x)$

Tabel 1. "[Kollektive Risikoelementer - Aldersgrænser]" .

Variabel	Nedre Grænse	Øvre Grænse
x	$x_0 = \begin{cases} 15 \text{ mandlige forsikrede} \\ 12 \text{ kvindelige forsikrede} \end{cases}$	$x_T = 125$
y	$y_0 = \max\{x - 62; 1\}$	$y_T = \min\{x + 62; 125\}$

Dekrementfunktionerne l_x^y , l_x^σ og l_y^l er beregnet ved

$$l_x^y = e^{-\int_{x_0}^x \nu_{\theta} d\theta} \quad l_x^\sigma = e^{-\int_{x_0}^x \sigma_{\theta} d\theta} \quad l_y^l = e^{-\int_1^y \mu_{\theta}^l d\theta}$$

hvor beregningen af de indgående integraler foretages ved formelen i afsnit 22.1.3.

Tætheden for normalfordelingen $\phi(\eta|x)$ er beregnet ved

$$\phi(\eta|x) = \frac{0,3989423}{S_x} \cdot e^{-\frac{u^2}{2}}, \text{ hvor } u = \frac{\eta - \lambda_x}{S_x}$$

De i formlerne for $g_v(\eta|x)$, $u_v(x)$ og g_x indgående integraler beregnes ved formelen i afsnit 22.1.2.

Idet rekursionen standses for $v = 3$, fremkommer følgende udtryk:

$$g_x = \sum_{v=1}^3 \int_{-\infty}^{\infty} g_v(\eta|x) d\eta$$

$$f(\eta|x) = \frac{1}{g_x} \cdot \sum_{v=1}^3 g_v(\eta|x)$$

22.3.1.2. KOLLEKTIVE KAPITALVÆRDIER:

De kollektive kapitalværdier $\bar{a}(y_x)$ er bestemt af formelen

$$\bar{a}(y_x) = \begin{cases} 0 & \text{for } y_1 < y_0 + 1 \\ \frac{1}{2} [f(y_0|x) \cdot \bar{a}^l(y_0) + f(y_1|x) \cdot \bar{a}^l(y_1)] & \text{for } y_1 = y_0 + 1 \\ \frac{1}{2} [f(y_0|x) \cdot \bar{a}^l(y_0) + f(y_1|x) \cdot \bar{a}^l(y_1)] + \sum_{\tilde{y}=y_0+1}^{y_1-1} f(\tilde{y}|x) \cdot \bar{a}^l(\tilde{y}) & \text{for } y_1 > y_0 + 1 \end{cases}$$

Hvor $\bar{a}^l(y)$ er renten til det pensionsberettigede individ, idet denne rente svarer til formen af ægtefællepension, og hvor y_0 og y_1 er givet i tabellen nedenfor.

Tabel 2. "[Kollektive Kapitalværdier - Aldersgrænser]".

Variabel	Værdi
y_0	$\max\{x - 62; 1\}$
y_1	$\begin{cases} \min\{x + 62; 125\} & \text{for livsvarig ægtefællepension} \\ \min\{x + 62; 125; u\} & \text{for ophørende ægtefællepension} \end{cases}$

22.4.0. BØRNERENTER

Idet faderskabs-/moderskabsintensiteten c_x og annuiteten $\bar{a}_{t|}$ regnes for hele og halve aldre, beregnes

$$b(x, r) = \int_{x-r}^x c_t dt \qquad {}_rS_x = \int_{x-r}^x c_t \cdot \bar{a}_{r+t-x|} dt$$

ved formelen i afsnit 22.1.3.

Denne formel er kun afhængig af renten. Annuiteten $\bar{a}_{t|}$ kan ses i afsnit 22.5.0.

22.5.0. ANNUITETER

$$v = \frac{1}{1+i}$$

$$\bar{a}_{t|} = \frac{1-v^n}{\delta}$$

Hvor $\delta = \ln(1+i)$

22.6.0. TOLIVSSTØRRELSER (LE)

Lad x betegne alder for forsørgeren.

Lad y betegne alder for den pensionsberettigede ægtefælle.

Idet der er taget udgangspunkt i etlivsstørrelserne, er følgende formler anvendt:

$$D_{xy} = D_y \cdot l_x = e^{-\delta y} \cdot l_y \cdot l_x$$

$$\bar{N}_{xy} = \int_x^{125} D_{t,y+t-x} dt, \text{ beregnet ved formelen i afsnit 22.1.1.}$$

23.0.0. KONVERTERINGER

23.1.0. AFDELING LP

Udgået.

23.1.1. Konverteringsregler pr. 1. januar 1997

23.1.1.1. EVENTUELLE PENSIONS DÆKNINGER

Udfra reserve, ydelsesprofil og bidragsprofil regnes ny_årlig_pension på det her beskrevne grundlag.

Ny_årlig_pension sammenlignes med den årlige pension på det hidtidige grundlag, som her betegnes overført_årlig_pension

Hvis ny_årlig_pension er mindre end overført_årlig_pension, forhøjes ny_årlig_pension til overført_årlig_pension ved hjælp af tilført reserve.

Herefter har alle eventuelle dækninger en ny_årlig_pension af mindst samme størrelse som overført_årlig_pension.

23.1.1.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

Udfra overført_årlig_pension og pensionsprofil regnes en ny reserve på det her beskrevne grundlag. Hvis den ny reserve er større end den overførte reserve, er forskellen tilført reserve.

Herefter er pensionen for alle aktuelle pensionsordninger af samme størrelse som før konverteringen.

23.1.2. Genberegning af udbetalte ydelser for 1997

Efter konverteringen pr. 1. januar 1997 vil der ske genberegning af alle udbetalte pensionsydelse for 1997.

23.1.3. Konverteringsregler pr. 1. januar 2006

23.1.3.1. EVENTUELLE PENSIONS DÆKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1997 regnes efter fordeling af bonus for 2005 Gammel_reserve på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1997. Herefter regnes en Ny_reserve på LP 1999 (hvor eneste forskel i forhold til LP 1997 er den lavere dødelighed) ud fra uændret ydelsesprofil, bidragsprofil og årlig pension. Beløbet (Ny_reserve - Gammel_reserve), som er positivt, tilføres fra egenkapitalen.

23.1.3.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1997 regnes efter fordeling af bonus for 2005 Gammel_reserve på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1997. Herefter regnes en Ny_reserve på LP 1999 (hvor eneste forskel i forhold til LP 1997 er den lavere dødelighed) ud fra uændret pensionsprofil og årlig pension. Beløbet (Ny_reserve - Gammel_reserve), som er positivt, tilføres fra egenkapitalen.

23.1.4. Konverteringsregler pr. 1. november 2009, hvor dødelighed og invaliditet ændres for pensionsdækninger beregnet på LP 1999 2 pct.

Som følge af utilstrækkelig sikkerhed i dødelighedsantagelserne og rigelig sikkerhed i antagelserne om invaliditet i beregningsgrundlaget LP 1999 2 pct. ændres antagelserne til beregningsgrundlaget LP 2009 2 pct., jf. afsnit 1.3.1., 1.3.2. og 1.3.3. med fastholdelse af reserven og deraf følgende ændring af pensionen.

23.1.4.1. EVENTUELLE PENSIONSØKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1999 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. november 2009 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1999 2 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 2 pct.

23.1.4.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1999 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. november 2009 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1999 2 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 2 pct.

23.1.5. Regler for valg af ny ordning pr. 1. november 2009, for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999,

Medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, kan vælge at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsdækninger til én pensionsdækning (dog to pensionsdækninger, hvis den hidtidige ordning både har pensionsdækninger på kønsopdelt grundlag og pensionsdækninger på fælleskønsgrundlag), der beregnes på LP 2009 2 pct. Pensionen i den nye ordning regnes på baggrund af den overførte værdi og værdien af de uændrede fremtidige medlemsbidrag ligeledes beregnet på LP 2009 2 pct.

Pr. 1. november 2009 fordeles det kollektive bonuspotentiale i de to kontorentegrupper LP 2 pct. og LP 2 pct. unisex, der omfatter medlemmer, der er

indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 eller senere. Den retrospektive hensættelse for de hidtidige medlemmer af disse to kontorentegrupper forhøjes derfor med 15,6786 pct. i kontorentegruppe LP 2 pct. og med 11,7240 pct. i kontorentegruppe LP 2 pct. unisex.

Medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, har en samlet pensionsordning, der er opdelt på mindst 2 pensionsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. januar 1993 har medlemmet typisk mindst 4 pensionsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. april 1987 har medlemmet typisk mindst 6 pensionsdækninger.

Pr. 1. november 2009 har disse medlemmer (ekskl. opsparingsmedlemmer), både ikke-pensionerede, alderspensionister og invalidepensionister, mulighed for at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsordning til ordninger, svarende til dem, der gælder for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. Værdien af hver enkelt pensionsdækning beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11 Ved overførslen forhøjes værdien af hver pensionsdækning med de procentsatser, som kollektivt bonuspotentiale udgør af den retrospektive reserve pr. 1. november 2009 i de kontorentegrupper, som den pågældende pensionsdækning tilhører.

Procentsatserne udgør (hvor 0 er ingen bonus):

Tabel 1. "[2009 - Bonussats i pct]" .

Navn	Bonus i pct
LP 3,5	0,0000
LP 3,5->2,0	11,3224
LP 3,0	0,0000
LP 3,0->2,0	9,0656
LP 3,0U	0,0000
LP 3,0->2,0U	0,1487

Det fremtidige medlemsbidrag fastholdes, og pensionen i de(n) nye ordning beregnes herefter på baggrund af den overførte værdi og værdien af de fremtidige medlemsbidrag beregnet på LP 2009 2 pct.

Hvis der er tilknyttet børnepensionister til en alders- eller invalidepensionist, der vælger at overføre værdien til den nye ordning, overføres værdien af de tilknyttede børnepensioner samtidigt til den nye ordning. Børnepensionisterne har ikke selvstændigt mulighed for at vælge den nye ordning.

Børnepensionister og ægtefællepensionister, der er tilknyttet en pensionsordning, hvor medlemmet ikke længere er i live, er ikke omfattet af muligheden for at vælge den nye ordning.

Ved overførslen bortfalder retten til ved alderspensionering at få udbetalt alderssum af den del af ordningen, der stammer fra indbetalinger før 1993.

Der anvendes følgende principper til bestemmelse af, hvilke(n) ordning(er) der skal ske overførsel til:

- opdelingen på kønsopdelt grundlag/fælleskønsgrundlag fastholdes reservemæssigt pr. 1. november 2009,
- opdelingen på eventuelle og aktuelle delordninger fastholdes reservemæssigt pr. 1. november 2009,
- er medlemmet ikke hvilende, sker overførslen af den samlede værdi af alle pensionsdækningerne til én pensionsdækning (dog to, hvis den hidtidige ordning både har pensionsdækninger på kønsopdelt grundlag og pensionsdækninger på fælleskønsgrundlag), der er af samme type som den ordning, der indbetales til. Der kan være tale om en af følgende tre ordninger: ordningen med tilvalgt ægtefællepension, ordningen med fravalgt ægtefællepension eller ordningen med obligatorisk ægtefællepension. Hvis overførslen i overensstemmelse med ovenstående sker til ordningen med fravalgt ægtefællepension, bortfalder ved overførslen dermed en eventuel tilknyttet ægtefællepension/ugiftesum hidrørende fra indbetalinger før 1993,
- er medlemmet hvilende eller pensioneret, sker overførslen af den samlede værdi af alle pensionsdækningerne til én ordning, der er af samme type, som den ordning, der senest er blevet indbetalt til. Der kan være tale om en af følgende tre ordninger: ordningen med tilvalgt ægtefællepension, ordningen med fravalgt ægtefællepension eller ordningen med obligatorisk ægtefællepension. Hvis medlemmet har været hvilende fra 1. januar 1993 eller tidligere, sker overførslen til en ordning med obligatorisk ægtefællepension, hvis medlemmet er 54 år eller derover pr. 1. november 2009, ellers sker overførslen til en ordning med tilvalgt ægtefællepension, og ikke-pensionerede medlemmer tilbydes i tilknytning til overførslen mulighed for at ændre til ordningen med fravalgt ægtefællepension,
- er medlemmet alderspensioneret med valg af udjævnet alderspension, er der for hver pensionsdækning beregnet en vægt (vægt opr.pension/AP), som angiver forholdet mellem pensionen uden udjævning og den udjævnede pension. Ved overførsel til ny ordning beregnes en ny samlet vægt for alle pensionsdækningerne

$$\text{ny (vægt opr.pension/AP)} = \frac{\sum \text{månedligpension} \cdot \text{'vægtopr.pension / AP'}}{\sum \text{månedligpension}}$$

hvor der summeres for alle pensionsdækninger og delordninger.

23.1.6. Regler for valg af ny ordning pr. 1. maj 2012 for medlemmer (ekskl. ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto), der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, og ikke valgte ny ordning pr. 1. november 2009.

Medlemmer (ekskl. ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto), der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, og ikke valgte ny ordning pr. 1. november 2009, kan vælge at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsdækninger til én pensionsdækning (dog to pensionsdækninger, hvis den hidtidige ordning både har pensionsdækninger på kønsopdelt grundlag og pensionsdækninger på fælleskønsgrundlag), der beregnes på LP 2009 1 pct. Pensionen i den nye ordning regnes på baggrund af den overførte værdi og værdien af de uændrede fremtidige medlemsbidrag ligeledes beregnet på LP 2009 1 pct.

Medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, og som ikke valgte ny ordning 1. november 2009, har en samlet pensionsordning, der er opdelt på mindst 2 pensionsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. januar 1993 har medlemmet typisk mindst 4 pensionsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. april 1987 har medlemmet typisk mindst 6 pensionsdækninger.

Pr. 1. maj 2012 har disse medlemmer (ekskl. ikke-pensionerede opsparingsmedlemmer), både ikke-pensionerede, alderspensionister og invalidepensionister, mulighed for at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsordning til ordninger, svarende til dem, der gælder for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. Der oprettes nye rentegrupper til de overførte ordninger 1. maj 2012. Værdien af hver enkelt pensionsdækning (den retrospektive hensættelse) beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11. Ved overførslen overføres det beløb, der fås ved at gange nedenstående procentsatser på værdien af hver pensionsdækning. En sats på 100 pct. medfører, at der overføres præcis værdien af pensionsdækningen.

Satserne udgør (hvor 100 er ingen bonus):

Tabel 2. "[2012-05 - Bonusfaktor i pct]" .

Navn	Rentebånd			
	A	B	C	D
LP 3,5		130,268287	136,195248	123,413651
LP 3,5->1,0		107,938227	107,432705	107,443033
LP 3,0		120,991144	128,586362	
LP 3,0->1,0		107,024819	110,090094	
LP 3,0U		132,801697	142,138741	
LP 3,0->1,0U		109,537466	109,108485	

Der fratrækkes pensionsafkastskat (PAL) i det omfang, som pensionshensættelsen er PAL-belagt.

Da satserne for omtegningsbonus er fastlagt på kontorentegruppeniveau sikres det ved beregning af det overførte beløb, at der mindst overføres den retrospektive hensættelse (uden administrationshensættelse).

Det fremtidige medlemsbidrag fastholdes, og pensionen i de(n) nye ordning beregnes herefter på baggrund af den overførte værdi og værdien af de fremtidige medlemsbidrag beregnet på LP 2009 1 pct. henholdsvis LP 2009 1 pct. unisex.

Hvis der er tilknyttet børnepensionister til en alders- eller invalidepensionist, der vælger at overføre værdien til den nye ordning, overføres værdien af de tilknyttede børnepensioner samtidigt til den nye ordning. Børnepensionisterne har ikke selvstændigt mulighed for at vælge den nye ordning.

Børnepensionister og ægtefællepensionister, der er tilknyttet en pensionsordning, hvor medlemmet ikke længere er i live, er ikke omfattet af muligheden for at vælge den nye ordning.

Ved overførslen bortfalder retten til ved alderspensionering at få udbetalt alderssum af den del af ordningen, der stammer fra indbetalinger før 1993.

Der anvendes følgende principper til bestemmelse af, hvilke(n) ordning(er) der skal ske overførsel til:

- opdelingen på kønsopdelt grundlag/fælleskønsgrundlag fastholdes reservemæssigt pr. 1. maj 2012,
- opdelingen på eventuelle og aktuelle delordninger fastholdes reservemæssigt pr. 1. maj 2012,

- er medlemmet ikke hvilende, sker overførslen af den samlede værdi af alle pensionsdækningerne til én pensionsdækning (dog to, hvis den hidtidige ordning både har pensionsdækninger på kønsopdelt grundlag og pensionsdækninger på fælleskønsgrundlag), der er af samme type som den ordning, der indbetales til. Der kan være tale om en af følgende tre ordninger: ordningen med tilvalgt ægtefællepension, ordningen med fravalgt ægtefællepension eller ordningen med obligatorisk ægtefællepension. Hvis overførslen i overensstemmelse med ovenstående sker til ordningen med fravalgt ægtefællepension, bortfalder ved overførslen dermed en eventuel tilknyttet ægtefællepension/ugiftesum hidrørende fra indbetalinger før 1993,
- er medlemmet hvilende eller pensioneret, sker overførslen af den samlede værdi af alle pensionsdækningerne til én ordning, der er af samme type, som den ordning, der senest er blevet indbetalt til. Der kan være tale om en af følgende tre ordninger: ordningen med tilvalgt ægtefællepension, ordningen med fravalgt ægtefællepension eller ordningen med obligatorisk ægtefællepension. Hvis medlemmet har været hvilende fra 1. januar 1993 eller tidligere, sker overførslen til en ordning med obligatorisk ægtefællepension, hvis medlemmet er 54 år eller derover pr. 1. maj 2012, ellers sker overførslen til en ordning med tilvalgt ægtefællepension, og ikke-pensionerede medlemmer tilbydes i tilknytning til overførslen mulighed for at ændre til ordningen med fravalgt ægtefællepension,
- er medlemmet alderspensioneret med valg af udjævnet alderspension, er der for hver pensionsdækning beregnet en vægt (vægt opr.pension/AP), som angiver forholdet mellem pensionen uden udjævning og den udjævnede pension. Ved overførsel til ny ordning beregnes en ny samlet vægt for alle pensionsdækningerne

$$\text{ny (vægt opr.pension/AP)} = \frac{\sum \text{månedligpension} \cdot \text{'vægtopr.pension / AP'}}{\sum \text{månedligpension}}$$

hvor der summeres for alle pensionsdækninger og delordninger.

23.1.6.1. BEREGNING AF SATSER FOR OMTEGNINGSBONUS

Omtegningsbonus kommer fra flere delkomponenter:

- a) Størrelsen af det kollektive bonuspotentiale fra risikoelementet (RisikoKB)
- b) Størrelsen af det kollektive bonuspotentiale fra omkostningselementet (OmkostningsKB) og værdien af fremtidige gebyrbetalinger
- c) Størrelsen af det kollektive bonuspotentiale fra renteelementet (RenteKB)

- d) Forskellen mellem markedsværdien af pensionshensættelsen (ekskl. værdien af fremtidige gebyrbetalinger) og den retrospektive hensættelse som beregnet jf. afsnit 21. Herved finansierer hvert enkelt medlem administrationshensættelsen i den nye ordning.

Hertil kommer, at der efter omtegning ønskes kollektive bonuspotentialer hørende til rente, risiko- og omkostningselementet af en vis størrelse.

Som overordnet princip er dels hensynet til, at de ordninger, der efter omtegningen er tilbage i de gamle ordninger, ikke skal være ringere stillet end før omtegningen. De gamle grupper skal således have samme forholdsmæssige kollektive bonuspotentialer som før omtegningen. Dels skal eventuelle eksisterende ordninger i de nye grupper heller ikke stilles ringere end før omtegningen. Disse to hensyn fører til, at der omtegnes til to nye rentegrupper LP 1 pct. II og LP 1 pct. unisex II og en ny risikogruppe LP 2009 II for kønsopdelte ordninger, mens unisexordninger efter omtegning tilhører den eksisterende risikogruppe LP 2009 unisex for unisexordninger med 1 pct. i grundlagsrente.

Efter omtegning tilhører de omtegnede ordninger omkostningsgruppen LP.

Hver af de 3 typer kollektivt bonuspotentiale opdeles i to: dels den del, der skal blive tilbage for at sikre, at de tilbageværende i de gamle grupper ikke er dårligere stillet end før omtegningen, dels den resterende del, der følger med de ordninger, der omtegner, og bruges enten som kollektivt bonuspotentiale eller som del af omtegningsbonus.

OMTEGNINGSBONUS ER BEREGNET SOM FØLGER:

Pr. 30. april er resultatet fordelt efter de anmeldte regler. For hver af kontorentegrupperne er således fastsat RenteKB, skyggekonto og forbrug af bonuspotentiale på fripoliceydelse. Ligeledes er der for hver risikogruppe fastsat RisikoKB og for omkostningsgruppen er fastsat OmkostningsKB.

Vedrørende RisikoKB:

Den del af RisikoKB, der skal blive tilbage i de gamle grupper, fastsættes, så RisikoKB udgør samme procentdel af de retrospektive hensættelser før og efter omtegning. Den resterende del bruges således, at der for de kønsopdelte ordninger afsættes et RisikoKB på 0,2 pct. af den retrospektive hensættelse i den nye risikogruppe LP 2009 II. For unisexordningerne afsættes et RisikoKB på 1,005 pct. af den retrospektive hensættelse, hvilket svarer til den forholdsmæssige størrelse af det eksisterende risikoKB i risikogruppen LP 2009 unisex. Resten medgår til beregning af omtegningsbonus. I disse beregninger er der skønnet over omtegningsbonus i de forskellige ordninger, således at markedsværdien efter omtegning omtrentlig kendes. Egenkapitalen betaler i det

omfang, der ikke følger RisikoKB nok med de omtegnende til at sikre den ønskede størrelse af RisikoKB.

Både i de gamle risikogrupper og de nye risikogrupper fastsættes efter omtegningen nye andele af RisikoKB, der aktivmæssigt henføres til de kontorentegrupper, som tilhører den pågældende risikogruppe. Disse nye andele beregnes pr. risikogruppe således, at alle de relevante kontorentegrupper har den samme forholdsmæssige andel beregnet ud fra den retrospektive hensættelse.

Vedrørende OmkostningsKB:

Den del af OmkostningsKB, der skal blive tilbage i de gamle grupper, fastsættes, så OmkostningsKB udgør samme procentdel af de retrospektive hensættelser før og efter omtegning. Den resterende del medgår til at sikre et uændret OmkostningsKB efter omtegning. Værdien af fremtidige gebyrbetalinger for den omtegnende gruppe medgår også til at sikre OmkostningsKB efter omtegningen, og den resterende del af værdien af fremtidige gebyrbetalinger medgår til beregning af omtegningsbonus. I disse beregninger er der skønnet over omtegningsbonus i de forskellige ordninger, således at markedsværdien efter omtegning omtrentlig kendes.

Efter omtegningen fastsættes nye andele af OmkostningsKB, der aktivmæssigt henføres til kontorentegrupperne i omkostningsgruppe LP. Disse nye andele beregnes således, at alle de relevante kontorentegrupper har den samme forholdsmæssige andel beregnet ud fra den retrospektive hensættelse.

Vedrørende RenteKB:

Den del af RenteKB, der skal blive tilbage i de gamle grupper fastsættes, så den justerede bonusgrad for de tilbageværende i de gamle grupper er uændret. Den justerede bonusgrad benyttes, fordi markedsværdien i de afledte dækninger kan være mindre end den retrospektive hensættelse, da styrkelser af bonuspotentialerne på fremtidige præmier og fripolicydelser i kildedækningerne kan være betalt af de tilsvarende bonuspotentialer i de afledte dækninger. Den justerede bonusgrad = $(\text{RenteKB} - \text{maks}(0; \text{Retrospektiv hensættelse} - \text{Markedsværdien}))/\text{Retrospektiv hensættelse}$.

Forholdet mellem på den ene side den resterende del af RenteKB plus markedsværdien af hensættelserne (uden værdien af fremtidige gebyrbetalinger) for de omtegnende dækninger og på den anden side den retrospektive hensættelse (med administrationshensættelsen) udgør 1. trin i beregningen af omtegningsbonus. Næste trin er at medtage komponenterne fra beregningerne af RisikoKB og OmkostningsKB som nævnt ovenfor. Sidste trin i beregningen af omtegningsbonus er at dividere den fremkomne sats for omtegningsbonus med (1 + 5 pct.), svarende til at der ønskes en RenteKB i de nye rentegrupper på ca. 5 pct.

Efter omtegningen fremkommer den præcise størrelse af RenteKB i hver af de 2 nye grupper som forskellen mellem på den ene side de beløb, der jf. ovenfor overføres til pensionshensættelse og RenteKB i den pågældende gruppe og på den anden side den beregnede markedsværdi af pensionshensættelserne i den pågældende gruppe beregnet efter omtegningen med rentekurven 30. april 2012.

23.1.6.2. REGLER FOR OVERFØRSEL AF OPSPARINGSDÆKNINGER FOR OPSPARINGSMEDLEMMER TIL NY ORDNING PR. 1. MAJ 2012, HVOR IKKE-PENSIONEREDE OPSPARINGSMEDLEMMER MED OPSPARINGSDÆKNING OPRETTET FØR 1. JULI 1999 FÅR OVERFØRT VÆRDIEN AF DERES HIDTIDIGE SAMLEDE OPSPARINGSDÆKNINGER TIL ÉN OPSPARINGSDÆKNING MED REGLER SVARENDE TIL OPSPARINGSDÆKNINGER OPRETTET 1. JULI 1999 OG SENERE. OPDELINGEN PÅ KØNSOPDELTE ORDNINGER OG UNISEXORDNINGER OPRETHOLDES.

Ikke pensionerede medlemmer med opsparingsdækning, der er indtrådt i pensionskassen før 1. juli 1999, har en samlet opsparingsordning, der er opdelt på mindst 2 opsparingsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. januar 1993 har medlemmet typisk mindst 4 opsparingsdækninger. Er medlemmet indtrådt før 1. april 1987 har medlemmet typisk mindst 6 opsparingsdækninger.

Pr. 1. maj 2012 overføres værdien af deres hidtidige samlede opsparingsdækninger til ordninger, der svarer til de ordninger, der gælder for medlemmer med opsparingsdækning, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. De overførte dækninger kommer til at tilhøre de nye rentegrupper, der jf. afsnit 23.1.6 er oprettet 1. maj 2012. Værdien af hver enkelt opsparingsdækning (den retrospektive hensættelse) beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11. Ved overførslen overføres det beløb, der fås ved at gange nedenstående procentsatser på værdien af hver opsparingsdækning. En sats på 100 pct. medfører, at der overføres præcis værdien af opsparingsdækningen.

Satserne udgør (hvor 100 er ingen bonus):

Tabel 3. "[2012-05 - Bonusfaktor i pct]" .

Navn	Rentebånd			
	A	B	C	D
LP 3,5				95,591908
LP 3,5->1,0				129,250187
LP 3,0			95,661871	
LP 3,0->1,0			151,982577	
LP 3,0U			100,125564	
LP 3,0->1,0U			165,076053	

Der fratrækkes pensionsafkastskat (PAL) i det omfang, som pensionshensættelsen er PAL-belagt.

Da satserne for omtegningsbonus er fastlagt på kontorentegruppeniveau sikres det ved beregning af det overførte beløb, at der mindst overføres den retrospektive hensættelse (uden administrationshensættelse).

Ved overførslen bortfalder retten til ved alderspensionering at få udbetalt alderssum af den del af ordningen, der stammer fra indbetalinger før 1993.

Der anvendes følgende principper til bestemmelse af, hvilke(n) ordning(er) der skal ske overførsel til:

- opdelingen på kønsopdelt grundlag/fælleskønsgrundlag fastholdes reservemæssigt pr. 1. maj 2012

23.1.6.3. BEREGNING AF SATSER FOR OMTEGNINGSBONUS

Omtagningsbonus fastsættes for hver kontorentegruppe ud fra størrelsen af RenteKB svarende til den justerede bonusgrad i hver kontorentegruppe. Satsen divideres med (1 + 5 pct.), da der ønskes en RenteKB i de nye rentegrupper på ca. 5 pct.

23.1.6.4. NEDSKRIVNING AF EGENKAPITALENS SKYGGEKONTI

I forbindelse med omtegningen nedskrives egenkapitalens skyggekonti i de kontorentegrupper og risikogrupper, der omtegnes fra, således at skyggekontiene i hver gruppe udgør den samme forholdsmæssige del af de retrospektive hensættelser før og efter omtegnning.

- 23.1.7. Konverteringsregler pr. 1. januar 2011, hvor grundlagsrenten nedsættes til 1 pct. for pensionsdækninger beregnet på LP 2009 2 pct.

Som følge af nedsættelse af den maksimale grundlagsrente til 1 pct. 1. januar 2011 nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 2 pct. fra 2 pct. til 1 pct. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2009 1 pct., jf. afsnit 3.4.0. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

- 23.1.7.1. EVENTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2011 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 2 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 1 pct.

- 23.1.7.2. AKTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2011 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 2 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 1 pct.

- 23.1.8. Konverteringsregler pr. 1. januar 2013, hvor grundlagsrenten nedsættes til 0,5 pct. for pensionsdækninger beregnet på LP 2009 2 pct.

Som følge af det lave renteniveau nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 1 pct. fra 1 pct. til 0,5 pct. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2009 0,5 pct., jf. afsnit 3.4.0. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

- 23.1.8.1. EVENTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 1 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2013 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 1 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 0,5 pct.

- 23.1.8.2. AKTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 1 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2013 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 1 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 0,5 pct.

- 23.1.9. Konverteringsregler pr. 1. januar 2015, hvor grundlagsrenten nedsættes til 0 og den forudsatte dødelighed ændres fra intensiteterne i LP 2009 til intensiteterne i LP 2015 pct. for pensionsdækninger hidtil beregnet på LP 2009 0,5 pct.

Som følge af det lave renteniveau nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 0,5 pct. fra 0,5 pct. til 0 pct., og på grund af ikke tilstrækkelig sikkerhed i den forudsatte dødelighed i LP 2009 ændres til beregningsgrundlaget LP 2015. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2015 0 pct., jf. afsnit 3.4.0. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

- 23.1.9.1. EVENTUELLE PENSIONS DÆKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 0,5 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2015 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 0,5 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2015 0 pct.

- 23.1.9.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 0,5 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2015 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 0,5 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2015 0 pct.

23.2.0. AFDELING LPUA

23.2.1. Udgået

23.2.2. Konverteringsregler 1. januar 1997

23.2.2.1. EVENTUELLE PENSIONS DÆKNINGER

Ud fra reserve, ydelsesprofil regnes $ny\_årlig\_pension5pct$ på et beregningsgrundlag som her beskrevet, men med 5,00 pct. i opgørelsesrente og teknisk rente.

$Ny\_årlig\_pension5pct$ sammenlignes med den årlige pension på det hidtidige grundlag, som her betegnes $overført\_årlig\_pension$.

Hvis $ny\_årlig\_pension5pct$ er mindre end $overført\_årlig\_pension$, forhøjes $ny\_årlig\_pension5pct$ til $overført\_årlig\_pension$ ved hjælp af tilført reserve.

Herefter har alle eventuelle dækninger en $ny\_årlig\_pension5pct$ af mindst samme størrelse som $overført\_årlig\_pension$.

Der næst forhøjes reserven med ekstrabonus på 9 pct., som er ens for alle dækninger. Ekstrabonusprocenten har en sådan størrelse, at den kan betale en grundlagsrentenedsættelse fra 5 pct. til 4,75 pct.

Herefter udregnes en $endelig\_ny\_årlig\_pension4,75pct$ ud fra den forhøjede reserve og det her beskrevne beregningsgrundlag med opgørelsesrente og teknisk rente på 4,75 pct.

23.2.2.2. AKTUELLE PENSIONS DÆKNINGER

Ud fra $overført\_årlig\_pension$ og pensionsprofil regnes en ny reserve på et beregningsgrundlag som her beskrevet, men med 5,00 pct. i opgørelsesrente og teknisk rente.

Hvis den ny reserve er større end den overførte reserve, er forskellen tilført reserve.

Der næst forhøjes reserven med en ekstrabonussats på 9 pct.

Herefter udregnes en $endelig\_ny\_årlig\_pension4,75pct$ ud fra den forhøjede reserve og det her beskrevne beregningsgrundlag med 4,75 pct. i opgørelsesrente og teknisk rente

23.2.2.3. GENBEREGNING AF UDBETALTE YDELSER FOR 1997

Efter konverteringen pr. 1. januar 1997 vil der ske genberegning af alle udbetalte pensionsydelse for 1997.

23.2.3. Konverteringsregler 1. januar 2001

Efter tilskrivning af bonus for år 2000 forhøjes ultimo-reserverne for alle eventuelle og aktuelle pensionsdækninger med en ekstra bonus på 35 pct.

Herefter ændres beregningsgrundlaget for pensionsdækninger med grundlaget LPUA 1997 4,75 pct. til LP 1999 4 pct., idet pensionsdækningerne holdes uændret. Den del af ekstrabonus, som ikke bruges til reserveforøgelse som følge af nedsættelse af grundlagsrente og dødelighed, overføres til forhøjelse af pensionsdækningerne på de tilknyttede pensionsdækninger med grundlaget LP 1999 2 pct.

23.2.3.1. OVERGANGSBESTEMMELSE OM REGULERING AF SUMUDBETALINGER

Tilskrivning af ekstra bonus er hovedsagelig gjort mulig på grund af pensionskassens høje afkast i 1999. Medlemmer, der er helt eller delvist udtrådt af pensionskassen siden 1. januar 2000, får slet ikke eller ikke fuldt andel i tilskrivningen af ekstra bonus pr. 1. januar 2001. Derfor udbetales af de ufordelte reserver en kompensation til alle sumudbetalinger, der er foretaget i pensionskassen fra 1. februar 2000 til 1. december 2000.

Kompensationsbeløbet beregnes som en andel af den procentvise forhøjelse af sumudbetalingen, der ville være beregnet, hvis ekstra bonus var blevet fordelt på tidspunktet for sumudbetalingen. Andelen udgør 1/12 for sumudbetalinger beregnet pr. 1. februar 2000, 2/12 for sumudbetalinger beregnet pr. 1. marts 2000, ..., 10/12 for sumudbetalinger beregnet pr. 1. november 2000 og 11/12 for sumudbetalinger beregnet pr. 1. december 2000. Dog udbetales kompensationsbeløb under 200 kr. ikke.

23.2.4. Konverteringsregler pr. 1. november 2009, hvor dødelighed og invaliditet ændres for pensionsdækninger beregnet på LP 1999 2 pct.

Som følge af utilstrækkelig sikkerhed i dødelighedsantagelserne og rigelig sikkerhed i antagelserne om invaliditet i beregningsgrundlaget LP 1999 2 pct. ændres antagelserne til beregningsgrundlaget LP 2009 2 pct., jf. afsnit 1.3.1. og 1.3.2. med fastholdelse af reserven og deraf følgende ændring af pensionen.

23.2.4.1. EVENTUELLE PENSIONSDEKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1999 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. november 2009 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1999 2 pct. Med uændret reserve og uændret ydelsesprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 2 pct.

23.2.4.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 1999 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. november 2009 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1999 2 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 2 pct.

23.2.5. Regler for valg af ny ordning pr. 1. november 2009, hvor medlemmer (ekskl. opsparingsmedlemmer) kan vælge at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsdækninger til én pensionsdækning i afdeling LP, der beregnes på LP 2009 2 pct. Pensionen hidrørende fra pensionsdækning i afdeling LPUA regnes på baggrund af den overførte værdi og reglerne i teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.5.

Pr. 1. november 2009 har medlemmer (ekskl opsparingsmedlemmer), både ikke-pensionerede, alderspensionister og invalidepensionister, mulighed for at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsordning til ordninger, svarende til dem, der gælder for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. Værdien af hver enkelt pensionsdækning beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11. Ved overførslen forhøjes værdien af hver pensionsdækning med de procentsatser, som kollektivt bonuspotentiale udgør af den retrospektive reserve pr. 1. november 2009 i de kontorentegrupper, som den pågældende pensionsdækning tilhører.

Procentsatserne udgør (hvor 0% angiver ingen bonus):

Tabel 4. "[2009 - Bonussats i pct]" .

Navn	Bonus i pct
LPUA 4	0,0000
LPUA 2	4,4206

Det overførte beløb indskydes på en pensionsordning i afdeling LP i henhold til reglerne i teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.5.

Hvis der er tilknyttet børnepensionister til en alders- eller invalidepensionist, der vælger at overføre værdien til den nye ordning, overføres værdien af de tilknyttede børnepensioner samtidigt til den nye ordning. Børnepensionisterne har ikke selvstændigt mulighed for at vælge den nye ordning.

Børnepensionister og ægtefællepensionister, der er tilknyttet en pensionsordning, hvor medlemmet ikke længere er i live, er ikke omfattet af muligheden for at vælge den nye ordning.

23.2.6. Regler for valg af ny ordning pr. 1. maj 2012, hvor medlemmer (ekskl. opsparingsmedlemmer) kan vælge at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsdækninger til én pensionsdækning i afdeling LP, der beregnes på LP 2009 1 pct. Pensionen hidrørende fra pensionsdækning i afdeling LPUA regnes på baggrund af den overførte værdi og reglerne i teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.

Medlemmer, der ikke valgte ny ordning 1. november 2009, har en samlet pensionsordning, der er opdelt på mindst 2 pensionsdækninger.

Pr. 1. maj 2012 har disse medlemmer (ekskl. ikke-pensionerede opsparingsmedlemmer), både ikke-pensionerede, alderspensionister og invalidepensionister, mulighed for at overføre værdien af deres hidtidige samlede pensionsordning til ordninger, svarende til dem, der gælder for medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. Der oprettes nye rentegrupper til de overførte ordninger 1. maj 2012. Værdien af hver enkelt pensionsdækning (den retrospektive hensættelse) beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11. Ved overførslen overføres det beløb, der fås ved at gange nedenstående procentsatser på værdien af hver pensionsdækning. En sats på 100 pct. medfører, at der overføres præcis værdien af pensionsdækningen.

Satserne udgør (hvor 100 angiver ingen bonus):

Tabel 5. "[2012-05 - Bonussats i pct]" .

Navn	Rentebånd			
	A	B	C	D
LPUA 4		181,532590		124,909161
LPUA 1		91,492952		84,912543

Der fratrækkes pensionsafkastskat (PAL) i det omfang, som pensionshensættelsen er PAL-belagt.

Da satserne for omtegningsbonus er fastlagt på kontorentegruppeniveau sikres det ved beregning af det overførte beløb, at der mindst overføres den retrospektive hensættelse (uden administrationshensættelse).

Hvis der er tilknyttet børnepensionister til en alders- eller invalidepensionist, der vælger at overføre værdien til den nye ordning, overføres værdien af de tilknyttede børnepensioner samtidigt til den nye ordning. Børnepensionisterne har ikke selvstændigt mulighed for at vælge den nye ordning.

Børnepensionister og ægtefællepensionister, der er tilknyttet en pensionsordning, hvor medlemmet ikke længere er i live, er ikke omfattet af muligheden for at vælge den nye ordning.

Ved overførslen bortfalder retten til ved alderspensionering at få udbetalt alderssum af den del af ordningen, der stammer fra indbetalinger før 1993.

Det overførte beløb indskydes på en pensionsordning i afdeling LP i henhold til reglerne i teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.

Regler for beregning af omtegningsbonus fremgår af teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.1 og 23.1.6.3.

23.2.6.1. REGLER FOR OVERFØRSEL AF OPSPARINGSDÆKNINGER FOR OPSPARINGSMEDLEMMER TIL NY ORDNING PR. 1. MAJ 2012, HVOR IKKE-PENSIONEREDE OPSPARINGSMEDLEMMER MED OPSPARINGSDÆKNING FÅR OVERFØRT VÆRDIE AF DERES HITTIDIGE SAMLEDE OPSPARINGSDÆKNINGER TIL ÉN OPSPARINGSDÆKNING MED REGLER SVARENDE TIL OPSPARINGSDÆKNINGER OPRETTET 1. JULI 1999 OG SENERE. DEN KØNSOPDELTE BEREGNING OPRETHOLDES.

Ikke pensionerede medlemmer med opsparingsdækning har en samlet opsparingsordning, der er opdelt på mindst 2 opsparingsdækninger. Pr. 1. maj 2012 overføres værdien af deres hidtidige samlede opsparingsdækninger til ordninger, der svarer til de ordninger, der gælder for medlemmer med opsparingsdækning, der er indtrådt i pensionskassen pr. 1. juli 1999 og senere. De overførte dækninger kommer til at tilhøre de nye rentegrupper, der jf. afsnit 23.1.6 i teknisk grundlag for afdeling LP er oprettet 1. maj 2012. Værdien af hver enkelt opsparingsdækning (den retrospektive hensættelse) beregnes som udgangspunkt i henhold til teknisk grundlag afsnit 11. Ved overførslen overføres det beløb, der fås ved at gange nedenstående procentsatser på værdien af hver opsparingsdækning. En sats på 100 pct. medfører, at der overføres præcis værdien af opsparingsdækningen.

Satserne udgør (hvor 100 er ingen bonus):

Tabel 6. "[2012-05 - Bonusfaktor i pct]" .

Navn	Rentebånd			
	A	B	C	D
LPUA 4				95,341034
LPUA 1				101,797473

Der fratrækkes pensionsafkastskat (PAL) i det omfang, som pensionshensættelsen er PAL-belagt.

Da satserne for omtegningsbonus er fastlagt på kontorentegruppeniveau sikres det ved beregning af det overførte beløb, at der mindst overføres den retrospektive hensættelse (uden administrationshensættelse).

Ved overførslen bortfalder retten til ved alderspensionering at få udbetalt alderssum af den del af ordningen, der stammer fra indbetalinger før 1993.

Det overførte beløb indskydes på en pensionsordning i afdeling LP i henhold til reglerne i teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.2.

Regler for beregning af omtegningsbonus fremgår af teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.1 og 23.1.6.3.

Regler for nedskrivning af egenkapitalens skyggekonti fremgår af teknisk grundlag for afdeling LP afsnit 23.1.6.4.

- 23.2.7. Konverteringsregler pr. 1. januar 2011, hvor grundlagsrenten nedsættes til 1 pct. for pensionsdækninger beregnet på LP 2009 2 pct.

Som følge af nedsættelse af den maksimale grundlagsrente til 1 pct. 1. januar 2011 nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 2 pct. fra 2 pct. til 1 pct. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2009 1 pct. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

- 23.2.7.1. EVENTUELLE PENSIONSDEKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2011 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 2 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 1 pct.

- 23.2.7.2. AKTUELLE PENSIONSORDNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 2 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2011 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 2 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 1 pct.

- 23.2.8. Konverteringsregler pr. 1. januar 2013, hvor grundlagsrenten nedsættes til 0,5 pct. for pensionsdækninger beregnet på LP 2009 1 pct.

Som følge af det lave renteniveau nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 1 pct. fra 1 pct. til 0,5 pct. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2009 0,5 pct. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

23.2.8.1. EVENTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 1 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2013 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 1 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2009 0,5 pct.

23.2.8.2. AKTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 1 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2013 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 1 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2009 0,5 pct.

23.2.9. Konverteringsregler pr. 1. januar 2015, hvor grundlagsrenten nedsættes til 0 og den forudsatte dødelighed ændres fra intensiteterne i LP 2009 til intensiteterne i LP 2015 pct. for pensionsdækninger hidtil beregnet på LP 2009 0,5 pct.

Som følge af det lave renteniveau nedsættes grundlagsrenten i beregningsgrundlaget LP 2009 0,5 pct. fra 0,5 pct. til 0 pct., og på grund af ikke tilstrækkelig sikkerhed i den forudsatte dødelighed i LP 2009 ændres til beregningsgrundlaget LP 2015. Beregningsgrundlaget benævnes herefter LP 2015 0 pct., jf. afsnit 3.4.0. Ved ændringen fastholdes reserven, og pensionen ændres dermed.

23.2.9.1. EVENTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 0,5 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2015 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 0,5 pct. Med uændret reserve, uændret ydelsesprofil og uændret bidragsprofil beregnes den nye årlige pension på det nye grundlag LP 2015 0 pct.

23.2.9.2. AKTUELLE PENSIONSØKKNINGER

For pensionsdækninger på grundlag LP 2009 0,5 pct. regnes efter fordeling af bonus pr. 1. januar 2015 reserven på det hidtidige beregningsgrundlag LP 2009 0,5 pct. Med uændret reserve beregnes en ny årlig pension på det nye grundlag LP 2015 0 pct.

23.3.0. AFDELING LR

23.3.1. Konverteringsregler pr. 1. januar 2012, hvor grundlagsrenten nedsættes fra 2 pct. til 1 pct.

Som følge af Finanstilsynets nedsættelse af den maksimale grundlagsrente tages forbeholdet for ændring i grundlagsrenten i anvendelse, og grundlagsrenten nedsættes til 1 pct. med virkning fra 1. januar 2012 (=ultimo 2011).

23.3.1.1. EVENTUELLE OG AKTUELLE OPHØRENDE LIVRENTER

For hver eventuelle eller aktuelle livrenteordning beregnes reserven pr. 1. januar 2012 på det hidtidige beregningsgrundlag LP 1999 2 pct. Med uændret reserve beregnes den nye nedsatte livrenteydelse som reserven divideret med passivet beregnet på det nye beregningsgrundlag med uændret dødelighed LP 1999 men med grundlagsrente 1 pct.

Er den ophørende livrente tegnet med garanti (opsat arverente grundform 265) bevares forholdet mellem livrenteydelsen (grundform 216) og den opsatte arverente ved konverteringen.

23.4.0. AFDELING LE

23.4.1. Konverteringsregler 31. december 2009

Ultimo 2009 ændres 1. ordens grundlaget, idet grundlagsrenten nedsættes fra 3,5 pct. til 3 pct., forsøgedødeligheden ændres fra O 66 M til L 66 M, og aldersberegningen ændres til fyldt alder i år og måneder.

Konverteringen foregår for både eventuelle og aktuelle policer ved, at pensionen fastholdes, og der beregnes en ny reserve på det nye 1. ordens grundlag.

24.0.0. EGETBEHOLD OG GENFORSIKRING

24.1.0. AFDELING LP

24.1.1. Egetbehold

Det maksimale egetbehold ved død må højst udgøre 0,04 pct. af summen af pensionskassens positive dødsrisikosummer.

Det maksimale egetbehold ved invaliditet må højst udgøre 0,04 pct. af summen af pensionskassens positive invaliditetsrisikosummer.

24.1.1.1. PRINCIPPER FOR GENFORSIKRING

Med virkning fra 1. juli 2011 har pensionskassen ingen genforsikringer.

24.2.0. AFDELING LPUA

24.2.1. Egetbehold

Det maksimale egetbehold ved død må højst udgøre 1.100.000 kr.

Det maksimale egetbehold ved invaliditet må højst udgøre 3.200.000 kr.

24.2.1.1. PRINCIPPER FOR GENFORSIKRING

Med virkning fra 1. juli 2011 har pensionskassen ingen genforsikringer.

24.3.0. AFDELING LR

24.3.1. Egetbehold og principper for genforsikring

Livrenteforsikringerne tegnes alene mod indskud, der er derfor kun negative risikosummer, og derfor ingen genforsikring.

24.4.0. AFDELING LE

24.4.1. Egetbehold

Det maksimale egetbehold ved død må højst udgøre 700.000 kr.

24.4.1.1. PRINCIPPER FOR GENFORSIKRING

Pensionskassen har ingen genforsikringer.

25.0.0. OPGØRELSER TIL MARKEDSVÆRDI

Nutidsværdierne af de i § 66 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser nævnte størrelser opgøres ud fra følgende principper:

25.1.1. Diskonteringsrente

Der anvendes en løbetidsafhængig diskonteringsrate (rentekurve), som beskrevet i ovennævnte bekendtgørelse, bilag 8, stk. 5.

25.1.2. Bedste skøn over de involverede forsikringsrisici

Som de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici anvendes 1. ordensforudsætningerne med undtagelse af dødelighed og invaliditet.

Som bedst mulige skøn over dødeligheden anvendes Finanstilsynets modeldødelighed justeret med et risikotillæg:

$$\mu^k(x, t) = \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \mu^{FT,k}(x, t) (1 - \text{risikotillæg})$$

hvor k er køn, x er alder til tid t , og hvor $\mu^{FT,k}(x, t)$ angiver Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed og er givet ved:

$$\mu^{FT,k}(x, t) = \mu^{FT}(x, \text{refår}) (1 - R^k(x))^{|t| - \text{refår}}$$

Her er $R^k(x)$ Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer, som opdateres årligt og kan findes på Finanstilsynets hjemmeside. Variablen *refår* angiver observationsåret for de benchmarkdødeligheder, som man anvender. I eksponenten er angivet tid t i hele år som udtryk for, at dødeligheden ikke ændres i løbet af året.

Parametrene β_1^k , β_2^k og β_3^k estimeres i forbindelse med den årlige levetidsanalyse af den observerede dødelighed. Funktionerne $r_1(x)$, $r_2(x)$ og $r_3(x)$ er regressorer og er givet ved:

$$r_m(x) = \begin{cases} 1 & , \text{for } x < x_{m-1} \\ \frac{x_m - x}{x_m - x_{m-1}} & , \text{for } x_{m-1} < x < x_m \\ 0 & , \text{for } x \geq x_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(x_0, x_1, x_2, x_3) = (40, 60, 80, 100)$.

Dødeligheden er dermed fastsat på sådan en måde, at der er inkluderet et risikotillæg, jf. ovennævnte bekendtgørelse, bilag 1, punkt 54, som tager højde for usikkerheden i fastsættelse af dødeligheden i pensionskassens bestand, det vil sige den ikke-systematiske del af levetidsrisikoen.

Det bedst mulige skøn over dødeligheden tager dermed højde for de fremtidige levetidsforbedringer og et risikotillæg.

Som bedst mulige skøn over invaliditeten anvendes en Gompertz-Makeham funktion, hvor udgangspunktet er 1. ordens-invaliditeten, men hvor konstanterne er tilrettet ud fra opgørelser af den observerede invaliditet fratrukket reaktiveringer hos medlemmerne gennem de seneste år på en sådan måde, at der er inkluderet et risikotillæg, jf. ovennævnte bekendtgørelse, bilag 1, punkt 54.

De aktuelle skøn anmeldes til Finanstilsynet efter reglerne for anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed.

25.1.3. Bedste skøn over omkostninger

25.1.3.1. AFDELING LP OG LPUA

Med henblik på at indregne værdien af et fremtidigt omkostningsresultat i værdien af den retrospektive hensættelse, er den retrospektive hensættelse for hver pensionsdækning i markedsværdiberegningerne forhøjet med 1 pct. svarende til, at der i 1. ordens grundlaget er en administrationshensættelse på 1 pct. af den retrospektive hensættelse, og med henblik på at indregne nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration i garanterede ydelser og i garanterede fripolicydelser indregnes værdien af et markedsværdiomkostningsgebyr på passivside. Dette markedsværdiomkostningsgebyr er forskelligt for eventuelle og aktuelle pensionsdækninger. På aktivside anvendes et markedsværdiomkostningsfradrag.

25.1.3.2. AFDELING LR

Med henblik på at indregne nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration i garanterede ydelser og i garanterede fripolicydelser indregnes værdien af et markedsværdiomkostningsgebyr på passivside. Der er alene tale om indskudsforsikringer, så aktivet er 0.

25.1.3.3. AFDELING LE

Med henblik på at indregne værdien af et fremtidigt omkostningsresultat i værdien af den retrospektive hensættelse, er den retrospektive hensættelse for hver pensionsdækning i markedsværdiberegningerne forhøjet med 3 pct. svarende til, at der i 1. ordens grundlaget er en administrationshensættelse på 3 pct. af den retrospektive hensættelse.

25.1.4. Generelle regler

25.1.4.1. AFDELING LP OG LPUA

Ved beregning af størrelserne garanterede ydelser, bonuspotentiale på fremtidige præmier og bonuspotentiale på fripolicydelser regnes pensionsdækningerne som udgangspunkt sammen i det omfang:

- pensionsdækningen med lav grundlagsrente er oprettet til indskud af bonus fra pensionsdækningen med høj grundlagsrente og bidragsbetaling udover niveauet ultimo 1999,

Der foretages dog også beregninger af størrelserne garanterede ydelser, bonuspotentiale på fremtidige præmier og bonuspotentiale på fripolicydelser for henholdsvis pensionsdækningerne med høj grundlagsrente og med lav grundlagsrente for sig med henblik på opdelingen på kontorentegrupper, jf. afsnit 21.

25.1.4.2. AFDELING LR

Har et medlem flere forskellige livrenteforsikringer regnes disse hver for sig.

25.2.0. DEFINITIONER

Tabel 1. [Definitioner].

Navn	Beskrivelse
Y_i	den årlige pension for pensionsdækning i , der jf. afsnit 25.1.4. kan bestå af en del Y_i^H med høj grundlagsrente og en del Y_i^L med lav grundlagsrente. Der gælder således $Y_i = Y_i^H + Y_i^L$.
${}_{fp}Y_i$	den årlige pension ved omskrivning til hvilende medlemskab jf. afsnit 13, jf. ovenstående gælder ${}_{fp}Y_i = {}_{fp}Y_i^H + {}_{fp}Y_i^L$. Hvis alle pensionsdækninger er hvilende gælder tillige: ${}_{fp}Y_i = Y_i$, ${}_{fp}Y_i^H = Y_i^H$, ${}_{fp}Y_i^L = Y_i^L$ Dette er gældende for alle pensionsdækninger i afdeling LPUA, LR og LE.
P_i	den årlige præmie for pensionsdækning i , jf. ovenstående gælder $P_i = P_i^H + P_i^L$. Der er kun præmiebetalinger i afdeling LP.

TB	den tekniske præmiebelastning, jf. afsnit 4.
MB	bedste skøn for præmiebelastningen.
$MGebyr_{\text{evt}}^A$	bedste skøn for gebyret for et medlems eventuelle pensionsdækninger i afdeling A , hvor $A \in \{LP;LPUA;LR;LE\}$, gebyret i afdeling LE er 0.
$MGebyr_{\text{akt}}^A$	bedste skøn for gebyret for en pensionists aktuelle pensionsdækninger i afdeling A , hvor $A \in \{LP;LPUA;LR;LE\}$, gebyret i afdeling LE er 0. I LR gælder $MGebyr_{\text{evt}}^{LR} = MGebyr_{\text{akt}}^{LR}$
$FremMGebyr_{\text{evt},i}^A$	bedste skøn for værdien af de fremtidige gebyrbetalinger for et medlems i 'te eventuelle pensionsdækning i afdeling A , hvor $A \in \{LP;LPUA;LR\}$. $FremMGebyr_{\text{evt},i}^{LP/LPUA} = (K_{53}[x, 0, n] \cdot MGebyr_{\text{evt}}^{LP/LPUA} + (K_{414}[x, n] + K_{212}[x, n] + K_{945}[x, n]) \cdot MGebyr_{\text{akt}}^{LP/LPUA}) \cdot \frac{1}{N_{\text{evt}}^{LP/LPUA}} + I_{\text{ÆP},i}^{LP/LPUA} \cdot K_{\text{ÆP},i}[x]$ $\cdot MGebyr_{\text{akt}}^{LP/LPUA} \cdot \frac{1}{N_{\text{evt med ÆP}}^{LP/LPUA}}$ <p>Hvor passiverne K_{414}, K_{212} og K_{945} er som defineret i afsnit 27, $I_{\text{ÆP},i}^{LP/LPUA}$ er indikatorfunktionen for, om der er tilknyttet ægtefællepension til pensionsdækning i, $K_{\text{ÆP},i}$ er ægtefællepassivet, som afhænger af typen af pensionsdækningen, og som kan være K_{810}, K_{812} eller K_{813} jf. afsnit 27, $N_{\text{evt}}^{LP/LPUA}$ er antallet af medlemmets eventuelle pensionsdækninger og $N_{\text{evt med ÆP}}^{LP/LPUA}$ er antallet af medlemmets eventuelle pensionsdækninger med tilknyttet ægtefællepension.</p> $FremMGebyr_{\text{evt},i}^{LR} = (K_{216}[x, 0, n + m] + I_{\text{GAR},i}^{LR} \cdot K_{265}[x, 0, n + 10]) \cdot MGebyr_{\text{evt}}^{LR}$ <p>Hvor passiverne K_{216} og K_{265} er som defineret i afsnit 27, og $I_{\text{GAR},i}^{LR}$ er indikatorfunktionen for, om der er tilknyttet garanterede ydelser til livrenteforsikring i.</p>
$FremMGebyr_{\text{akt},i}^A$	bedste skøn for værdien af de fremtidige gebyrbetalinger for en pensionists i 'te aktuelle pensionsdækning i afdeling A , hvor $A \in \{LP;LPUA\}$.

$$\begin{aligned}
 & \text{FremMGebyr}_{\text{akt},i}^{\text{LP/LPUA}} \\
 &= \left(I_{\text{akt} \in \{\text{AP}; \text{IP}; \text{ÆP}\}}^{\text{LP/LPUA}} \cdot K_{210}[x] + I_{\text{akt} \in \{\text{BP}\}}^{\text{LP/LPUA}} \cdot a_{21-x}[x] \right) \\
 & \cdot \text{MGebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}} \cdot \frac{1}{N_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}} + I_{\text{akt} \in \{\text{AP}; \text{IP}\}}^{\text{LP/LPUA}} \cdot I_{\text{ÆP},i}^{\text{LP/LPUA}} \\
 & \cdot K_{\text{ÆP},i}[x] \cdot \text{MGebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}} \cdot \frac{1}{N_{\text{akt med } \text{ÆP}}^{\text{LP/LPUA}}}
 \end{aligned}$$

Hvor passivet K_{210} er som defineret i afsnit 27, I 'erne er indikatorfunktioner for pensionstypen, $I_{\text{ÆP},i}^{\text{LP/LPUA}}$ er indikatorfunktionen for, om der er tilknyttet ægtefællepension til den pågældende aktuelle pensionsdækning i , $K_{\text{ÆP},i}$ er ægtefællepassivet, som afhænger af typen af pensionsdækningen, og som kan være K_{810} , K_{812} eller K_{813} jf. afsnit 27, $N_{\text{akt}}^{\text{LP/LPUA}}$ er antallet af pensionistens aktuelle pensionsdækninger i LP/LPUA og $N_{\text{akt med } \text{ÆP}}^{\text{LP/LPUA}}$ er antallet af pensionistens aktuelle pensionsdækninger i LP med tilknyttet ægtefællepension.

AH	administrationshensættelse, jf. afsnit 4.1.5., 4.3.2. Der er ingen administrationshensættelse i afdeling LR.
$\text{pas}_H, \text{pas}_L, \text{pas}$	<p>passivet for pensionsdækningens del på høj (H) henholdsvis lav (L) grundlagsrente for afdeling LP og LPUA, jf. afsnit 7 og 9.</p> <p>Afdeling LR og LE opdeler ikke dækninger på høj og lavt grundlag, hvorfor betegnelsen H og L ikke anvendes.</p>
pas^{MV}	passiv sammensat som angivet i afsnit 7, og beregnet som angivet i afsnit 27 med bedste skøn for rentekurve, dødelighed og invaliditet.
$^F \text{pas}^{\text{MV}}$	passiv sammensat som angivet i afsnit 7, og beregnet som angivet i afsnit 27 med bedste skøn for rentekurve (før PAL), dødelighed og invaliditet.
$\text{aktiv}_H, \text{aktiv}_L$	<p>aktivet for pensionsdækningens del på høj henholdsvis lav grundlagsrente, jf. afsnit 8 og 9.</p> <p>Kun afdeling LP har præmiebetalinger, hvorfor aktivet kun anvendes i denne afdeling.</p>
aktiv^{MV}	<p>aktiv sammensat som angivet i afsnit 8, og beregnet som angivet i afsnit 27 med bedste skøn for rentekurve, dødelighed og invaliditet.</p> <p>Kun afdeling LP har præmiebetalinger, hvorfor aktivet kun anvendes i denne afdeling.</p>

${}^{82}RH_i$	PAL-friholdt beløb for pensionsdækning i = hensættelse 1.1.1983 dog højst den retrospektive hensættelse.
Σ_i	angiver summering over samtlige pensionsdækninger i bestanden.
Erstat.hens	erstatningshensættelser, som er summen af forfaldne ikke udbetalte pensionsydelse + IBNR og RBNS.
$KB^{før}$	kollektivt bonuspotentiale før fordeling af årets realiserede resultat.

Ved beregninger for henholdsvis høj og lav grundlagsrente for sig anvendes ovenstående formler separat for deldækningerne på højt og lavt grundlag, og værdien af de fremtidige gebyrbetalinger deles ligeligt mellem deldækninger på højt og lavt grundlag.

25.2.1. IBNR og hensættelse:

25.2.1.1. AFDELING LP

Der beregnes ingen IBNR-hensættelse i forbindelse med dødsfald.

IBNR-hensættelsen for indtrufne, endnu ikke anmeldte invalidepensioneringer, fastsættes som 10 pct. af risikopræmierne ved invaliditet for det senest afsluttede kalenderår.

Brutto IBNR-hensættelsen for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme fastsættes indtil videre ud fra følgende afløb, hvor procentsatserne beregnes af de samlede akkumulerede udbetalte skader hørende til det enkelte risikoår.

Tabel 2. [IBNR].

Tidspunkt	Procentsats
Ultimo året	20 pct.
Ultimo året + 1 år	3 pct.
Ultimo året + 2 år	1 pct.
Ultimo året + 3 år	0 pct.

25.2.1.2. AFDELING LPUA

Der beregnes ingen IBNR-hensættelse i forbindelse med dødsfald.

IBNR-hensættelsen for indtrufne, endnu ikke anmeldte invalidepensioneringer, fastsættes som 8 pct. af risikopræmierne ved invaliditet for det senest afsluttede kalenderår.

25.2.1.3. AFDELING LR

Der beregnes ingen IBNR-hensættelse i forbindelse med dødsfald. IBNR-hensættelsen fastsættes derfor til 0.

25.2.1.4. AFDELING LE

Hensættelser for indtrufne men endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder sættes til 0.

25.2.2. TV Tillæg som følge af garanteret tilbagekøbsværdi:

TV fastsættes til 0.

25.2.3. Den retrospektive hensættelse (pr. pensionsdækning i):

25.2.3.1. AFDELING LP, LPUA OG LE

Svarer til summen af den prospektive hensættelse på 1. ordensgrundlaget for pensionsdækningens del på høj grundlagsrente og på lav grundlagsrente med tillæg af administrationshensættelse:

$$RH_i^{MV} = (1 + AH) \cdot RH_i$$

hvor

$$RH_i = Y_i^H \cdot pas_H - (1 - TB) \cdot P_i^H \cdot aktiv_H + Y_i^L \cdot pas_L - (1 - TB) \cdot P_i^L \cdot aktiv_L$$

Ved beregninger for henholdsvis høj og lav grundlagsrente for sig anvendes ovenstående formler separat for deldækningerne på højt og lavt grundlag.

25.2.3.2. AFDELING LR

Der er ingen administrationshensættelser i afdeling LR, hvorfor den retrospektive hensættelse er defineret som på 1. ordensgrundlaget:

$$RH_i^{MV} = RH_i = Y_i \cdot pas$$

25.2.4. Garanterede ydelser (pr. pensionsdækning i):

$$GY_i = \left(Y_i - \frac{{}^{82}RH_i}{pas_H} \right) \cdot pas^{MV} + \frac{{}^{82}RH_i}{pas_H} \cdot F_{pas}^{MV} - (1 - MB) \cdot P_i \cdot aktiv^{MV} + FremMGebyr_{akt/evt,i}^A$$

hvor $FremMGebyr_{akt/evt,i}^A$ er markedsværdien af de fremtidige gebyrbetalinger for pensionsdækning i i afdeling A , som defineret i afsnit 25.2.0 for henholdsvis eventuelle og aktuelle pensionsdækninger.

Er inkl. risikotillæg, jf. regnskabsbekendtgørelsen.

Ved beregninger for henholdsvis høj og lav grundlagsrente for sig anvendes ovenstående formler separat for andelene på højt og lavt grundlag, og værdien af de fremtidige gebyrbetalinger deles ligeligt mellem deldækningerne på højt og lavt grundlag.

25.2.5. Garanterede fripolicydelser (pr. pensionsdækning i):

For afdeling LPUA, LR og LE gælder at der ikke er fremtidige bidrag. Derfor gælder

$$GFY_i = GY_i$$

For afdeling LP, hvor der er præmiebetalinger, gælder

$$GFY_i = f_p Y_i \cdot pas^{MV} + \text{FremMGebyr}_{\text{akt/evt},i}^A$$

$$\Delta GFY = \max\{0; GY_i - GFY_i\}$$

Er inkl. risikotillæg, jf. regnskabsbekendtgørelsen.

Ved beregninger for henholdsvis høj og lav grundlagsrente for sig anvendes ovenstående formler separat for andelene på højt og lavt grundlag, og værdien af de fremtidige gebyrbetalinger deles ligeligt mellem deldækningerne på højt og lavt grundlag.

25.2.6. Bonuspotentiale på fremtidige præmier (pr. pensionsdækning i):

For afdeling LPUA, LR og LE gælder at der ikke er fremtidige bidrag. Derfor gælder

$$BP_i = 0$$

For afdeling LP, hvor der er præmiebetalinger, gælder

$$BP_i^G = GFY_i^G + \Delta GFY_i^G - GY_i^G$$

Beregninger for henholdsvis høj (H) eller lav (L) grundlagsrente foretages for sig. Bonuspotentialet på fremtidige præmier for hele pensionsdækning i defineres som

$$BP_i = BP_i^H + BP_i^L$$

25.2.7. Bonuspotentiale på fripolicydelser (pr. pensionsdækning i):

$$\widetilde{BF}_i^G = \max\{0; RH_i^{MV,G} - GFY_i^G\}$$

Beregninger for henholdsvis høj (H) eller lav (L) grundlagsrente foretages for sig. Bonuspotentialet på fripolicydelser for hele pensionsdækning i defineres som

$$\widetilde{BF}_i = \widetilde{BF}_i^H + \widetilde{BF}_i^L$$

25.2.8. Værdien af garanterede ydelser:

$$GY = \sum_i GY_i$$

Ved beregning af værdien af garanterede ydelser for en kontorentegruppe (GY_{GRP}), jf. afsnit 21, summeres alene over dækninger eller deldækninger hørende til den pågældende gruppe.

25.2.9. Bonuspotentiale på fremtidige præmier:

$$BP = \sum_i BP_i$$

Ved beregning af værdien af bonuspotentiale på fremtidige præmier for en kontorentegruppe (BP_{GRP}), jf. afsnit 21, summeres alene over dækninger eller deldækninger hørende til den pågældende gruppe.

25.2.10. Bonuspotentiale på fripolicydelser:

Beregning af bonuspotentialet på fripolicydelser sker for hver kontorentegruppe, jf. afsnit 21, og i to skridt, idet bonuspotentialet for kontogruppe GRP først beregnes som:

$$\widetilde{BF}_{GRP} = \sum_{i \in GRP} \widetilde{BF}_i$$

Er forsikringstagernes andel af det realiserede resultat (FRR_{GRP}) negativt for den pågældende kontorentegruppe, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale $KB_{GRP}^{f\ddot{o}r}$, og herefter ved nedskrivning af bonuspotentialet på fripolicydelser. For afdelingerne LP, LPUA og LR nedskrives via forholdet:

$$A_{GRP} = \begin{cases} 1 & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} \geq -FRR_{GRP} \\ \frac{\widetilde{BF}_{GRP} + FRR_{GRP} + KB_{GRP}^{f\ddot{o}r}}{\widetilde{BF}_{GRP}} & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} < -FRR_{GRP} < KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} + \widetilde{BF}_{GRP} \\ 0 & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} + \widetilde{BF}_{GRP} \leq -FRR_{GRP} \end{cases}$$

For afdelingerne LE nedskrives via forholdet

$$A_{GRP} = \begin{cases} 1 & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} \geq -FRR_{GRP} \\ \frac{\text{Formuen}_{LE} - \text{Egenkapital}_{LE} - \text{Erstat.hens}_{LE} - \sum_i GY_i}{\widetilde{BF}_{GRP}} & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} < -FRR_{GRP} < KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} + \widetilde{BF}_{GRP} \\ 0 & \text{for } KB_{GRP}^{f\ddot{o}r} + \widetilde{BF}_{GRP} \leq -FRR_{GRP} \end{cases}$$

A_{GRP} kan således højst antage værdien 1.

Herefter fås den endelige størrelse af bonuspotentialet på fripolicydelser for hver kontogruppe:

$$BF_{GRP} = A_{GRP} \cdot \widetilde{BF}_{GRP}$$

Det samlede bonuspotential på fripolicydelser for hele afdelingen fås herefter:

$$BF_A = \sum_{GRP \in A} BF_{GRP}$$

Hvor $A \in \{LP;LPUA;LR;LE\}$

25.2.11. Pensionshensættelsen (pr. pensionsdækning i):

Markedsværdien af pensionsdækningen for hver pensionsdækning bestemmes herefter som:

$$MV_i = GY_i + A \cdot \widetilde{BF}_i + BP_i$$

25.2.12. Pensionshensættelser i alt:

$$MV = \sum_i MV_i$$

25.2.13. Regnskabsposter

Tabel 3. [Regnskabsposter] .

Navn	Beskrivelse
Garanterede ydelser	$MV + TV = MV$
Bonuspotential på fremtidige præmier	BP
Bonuspotential på fripolicydelser	BF

26.0.0. DÆKNING VED UDVALGTE KRITISKE SYGDOMME (LP)

Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme er betegnelsen for en gruppeforsikring, der omfatter medlemmerne af Lægernes Pensionskasse, og som giver ret til udbetaling af en sum, hvis medlemmet i forsikringstiden får diagnosticeret en af de udvalgte kritiske sygdomme. En række betingelser nævnt i forsikringsbetingelserne for Udvalgte Kritiske Sygdomme skal være opfyldt, før summen kan udbetales.

26.1.0. PRINCIPPER FOR PRÆMIEFASTSÆTTELSE

Præmien beregnes med udgangspunkt i en nettotariff stillet til rådighed af Swiss Re. Tariffen er baseret på både nationale og internationale sygdomsstatistikker for de omfattede sygdomme og er pr. 1. januar 2008 justeret ud fra det faktiske risikoforløb i Lægernes Pensionskasse i perioden 2005-2007. Tariffen er igen justeret pr. 1. januar 2015 ud fra det faktiske risikoforløb. Den benyttede tarif fra 1. januar 2015 fremgår af nedenstående tabel over præmien pr. 150.000 kr. sum op til og med alder 59, pr. 115.000 kr. sum fra og med alder 60 år til og med alder 64 og pr. 80.000 kr. sum fra og med alder 65 år:

Tabel 1. "[Præmier - nettotariff]".

Alder	Mænd	Kvinder	Alder	Mænd	Kvinder
25	87,51	91,70	48	866,70	701,62
26	100,97	107,23	49	984,27	767,20
27	116,66	125,70	50	1111,21	836,52
28	128,19	139,95	51	1242,22	908,17
29	141,24	154,54	52	1374,33	984,20
30	154,61	170,77	53	1444,97	1019,57
31	168,61	188,48	54	1509,98	1056,28
32	185,01	206,03	55	1581,24	1094,97
33	199,86	223,19	56	1657,54	1143,92
34	217,89	240,73	57	1745,88	1198,78
35	237,32	260,04	58	1919,13	1312,68
36	263,27	281,05	59	2115,27	1439,08
37	292,42	305,00	60	1785,48	1206,22

38	322,92	327,30	61	1957,59	1311,60
39	357,18	351,12	62	2133,68	1417,32
40	374,50	358,17	63	2310,43	1521,18
41	408,85	381,59	64	2487,01	1622,22
42	441,77	405,49	65	1852,91	1198,06
43	493,69	446,86	66	1975,60	1267,89
44	549,12	491,78	67	2309,99	1505,56
45	609,64	539,18	68	2508,92	1621,01
46	680,21	588,60	69	2723,98	1744,86
47	762,46	640,07			

Den kønsafhængige præmie for hver enkelt aldersgruppe op til og med 59 år og for grupperne fra 60-64 år og fra 65-69 år fastsættes ud fra ovenstående tarif samt ud fra antal og køn for de omfattede medlemmer i de pågældende aldersgrupper pr. 1. november året før, hvor der regnes med en aldersforhøjelse på 8 måneder svarende til den gennemsnitlige alder medio det år, præmien skal vedrøre. Præmien forhøjes med 1/0,97 således at der anvendes 3 pct. af bruttopræmien til at dække administrationsomkostninger.

26.2.0. POSTERING OG FINANSIERING AF PRÆMIER

Præmierne betales på månedsbasis men posteres først på reservekontoen i forbindelse med bonustildeling, se afsnit 21. Præmien betales så vidt muligt ud af bonus for det enkelte medlems pensionsdækninger i afdelingen LP. Såfremt bonus ikke er tilstrækkelig til at dække præmien, tilføres de resterende midler som lån fra egenkapitalen. Der anvendes samme regler som for negative bonuselementer, jf. afsnit 21.1.7.

27.0.0. BEREGNING AF PASSIVER OG AKTIVER TIL MARKEDSVÆRDI

De følgende formler er i det væsentligste uddrag af formelsamlingen hørende til Markedsværdisystemet i Liv.Net fra Edlund A/S.

Beregning af passiver og aktiver til markedsværdi er baseret på en tilstandsmodel med differentieret dødelighed, således at det ikke er et krav at $\mu^{ad} = \mu^{id}$. Størrelser hørende til en tilstandsmodel med ikke-differentieret dødelighed markeres med (*).

27.1.1. Notation

Der anvendes følgende betegnelser:

Tabel 1. [Definitioner].

Navn	Beskrivelse
$b_n^a(t; \dots)$	er forventet ydelsesintensitet til tid t for grundform n for begyndelsestilstand aktiv.
$b_n^i(t; \dots)$	er forventet ydelsesintensitet til tid t for grundform n for begyndelsestilstand invalid.
$b_n^{a(*)}(t; \dots)$	er forventet ydelsesintensitet til tid t for grundform n , når der ses bort fra overgangen aktiv til invalid.
$S_n^a(t; \dots)$	er forventet engangsydelse (sum) til tid t for grundform n for begyndelsestilstand aktiv.
$S_n^i(t; \dots)$	er forventet engangsydelse (sum) til tid t for grundform n for begyndelsestilstand invalid.
$S_n^{a(*)}(t; \dots)$	er forventet engangsydelse (sum) til tid t for grundform n , når der ses bort fra overgangen aktiv til invalid.
P_0^t	er markedsprisen for en nul kuponobligation med udløb t .
$K_n^a(\dots)$	er markedsværdipassivet for begyndelses-tilstand aktiv: $K_n^a(\dots) = \int_0^{\infty} P_0^t b_n^a(t; \dots) dt + \sum_{t \geq 0} P_0^t S_n^a(t; \dots)$ hvor $b_n^a(t; \dots)$ henholdsvis $S_n^a(t; \dots)$ ikke er angivet, sættes $b_n^a(t; \dots) = 0$ henholdsvis $S_n^a(t; \dots) = 0$.
$K_n^i(\dots)$	er markedsværdipassivet for begyndelses-tilstand invalid:

$$K_n^i(\dots) = \int_0^{\infty} P_0^t b_n^i(t; \dots) dt + \sum_{t \geq 0} P_0^t S_n^i(t; \dots)$$

hvor $b_n^i(t; \dots)$ henholdsvis $S_n^i(t; \dots)$ ikke er angivet, sættes $b_n^i(t; \dots) = 0$ henholdsvis $S_n^i(t; \dots) = 0$.

$K_n^{a(*)}(\dots)$ er markedsværdipassivet, når der ses bort fra overgangen aktiv til invalid:

$$K_n^{a(*)}(\dots) = \int_0^{\infty} P_0^t b_n^{a(*)}(t; \dots) dt + \sum_{t \geq 0} P_0^t S_n^{a(*)}(t; \dots)$$

hvor $b_n^{a(*)}(t; \dots)$ henholdsvis $S_n^{a(*)}(t; \dots)$ ikke er angivet, sættes $b_n^{a(*)}(t; \dots) = 0$ henholdsvis $S_n^{a(*)}(t; \dots) = 0$.

Tilsvarende notation bruges for aktiverne, hvor "K" erstattes af "a"

$RS_n^{AB}(\dots)$	er risikosummen ved overgang fra tilstand A til B for grundform n .
$a \vee b$	er anvendt for $\max\{a; b\}$.
$a \wedge b$	er anvendt for $\min\{a; b\}$.
$\mu_{[x]+t}^{AB}$	intensitet for overgang fra tilstand A til B som afhænger ikke blot af alderen $x + t$ ved overgangstidspunktet, men også af forsikredes nuværende alder.

27.1.2. Dekrementfunktioner, overgangssandsynligheder og markedsværdipriser

27.1.2.1. DEKREMENTFUNKTIONER:

Benyttes ikke.

27.1.2.2. OVERGANGSSANDSYNLIGHEDER:

Tabel 2. [Overgangssandsynligheder].

Navn	Beskrivelse
$p_{x,x+t}^{aa}$	er overgangssandsynlighed for tilstand aktiv til aktiv fra alder x til $x + t$ for en x -årig i modellen med invaliditet:
	$p_{x,x+t}^{aa} = e^{-\int_0^t (\mu_{[x]+\tau}^{ad} + \mu_{[x]+\tau}^{ai}) d\tau}$

$p_{x,x+t}^{ii}$ er overgangssandsynlighed for tilstand invalid til invalid fra alder x til $x + t$ for en x -årig i modellen med invaliditet:

$$p_{x,x+t}^{ii} = e^{-\int_0^t (\mu_{[x]+\tau}^{id}) d\tau}$$

$p_{x,x+t}^{ai}$ er overgangssandsynlighed for tilstand aktiv til invalid fra alder x til $x + t$ for en x -årig i modellen med invaliditet:

$$p_{x,x+t}^{ai} = \int_0^t p_{x,x+\tau}^{aa} \mu_{[x]+\tau}^{id} p_{[x]+\tau,[x]+t}^{ii} d\tau$$

$p_{x,x+t}^{aa(*)}$ er overgangssandsynlighed for tilstand aktiv til aktiv fra alder x til $x + t$ for en x -årig i modellen uden invaliditet:

$$p_{x,x+t}^{aa(*)} = e^{-\int_0^t (\mu_{[x]+\tau}^{ad(*)}) d\tau}$$

27.1.2.3. MARKEDSVÆRDIPRISER:

Tabel 3. [Markedsværdipriser] .

Navn	Beskrivelse
P_0^t	er markedsværdien på tid 0 for en nulkuponobligation med udløb t :
	$P_0^t = e^{-\delta_t \cdot t}$
${}_g\tilde{a}_n$	er n -årig annuitet forskudt med g år:
	${}_g\tilde{a}_n = \int_g^{g+n} P_0^t dt$
$\tilde{a}_n$	er n -årig annuitet:
	$\tilde{a}_n = {}_0\tilde{a}_n$

27.2.0. GRUNDSTØRRELSER

27.2.1. Etlivsstørrelser

27.2.1.1. NUTIDSVÆRDIER

Tabel 4. "[PV - Etlivsstørrelser]" .

Navn	Beskrivelse
${}_g\tilde{a}_{x:n}^{aa(*)}$	værdien af en n -årig ophørende livrente opsat i g år, når der ses bort fra overgangen fra aktiv til invalid:

$${}_g\tilde{a}_{x:n}^{aa(*)} = \int_g^{g+n} P_0^t p_{x,x+t-g}^{aa(*)} dt$$

$\tilde{a}_{x:n}^{aa(*)}$ værdien af en n -årig ophørende livrente, når der ses bort fra overgangen fra aktiv til invalid:

$$\tilde{a}_{x:n}^{aa(*)} = {}_0\tilde{a}_{x:n}^{aa(*)}$$

$\tilde{a}_x^{aa(*)}$ er værdien af en livsvarig livrente, når der ses bort fra overgangen fra aktiv til invalid:

$$\tilde{a}_x^{aa(*)} = \tilde{a}_{x:\infty}^{aa(*)}$$

${}_g\tilde{a}_{x:n}^{aa}$ er værdien af en n -årig ophørende aktivrente opsat i g år:

$${}_g\tilde{a}_{x:n}^{aa} = \int_g^{g+n} P_0^t p_{x,x+t-g}^{aa} dt$$

$\tilde{a}_{x:n}^{aa}$ er værdien af en n -årig ophørende aktivrente:

$$\tilde{a}_{x:n}^{aa} = {}_0\tilde{a}_{x:n}^{aa}$$

$\tilde{a}_x^{aa}$ er værdien af en livsvarig aktivrente:

$$\tilde{a}_x^{aa} = \tilde{a}_{x:\infty}^{aa}$$

$\tilde{a}_x^{ii}$ er værdien af en livsvarig invaliderente for begyndelsestilstand invalid

$$\tilde{a}_x^{ii} = \tilde{a}_{x:\infty}^{ii}$$

${}_g\tilde{a}_{x:n}^{ai}$ er værdien af en n -årig ophørende invaliderente opsat i g år for begyndelsestilstand aktiv:

$${}_g\tilde{a}_{x:n}^{ai} = \int_g^{g+n} P_0^t p_{x,x+t-g}^{ai} dt$$

$\tilde{a}_{x:n}^{ai}$ er værdien af en n -årig ophørende invaliderente for begyndelsestilstand aktiv:

$$\tilde{a}_{x:n}^{ai} = {}_0\tilde{a}_{x:n}^{ai}$$

$\tilde{a}_x^{ai}$ er værdien af en livsvarig invaliderente for begyndelsestilstand aktiv:

$$\tilde{a}_x^{ai} = \tilde{a}_{x:\infty}^{ai}$$

${}_g\tilde{a}_x^{ai}$ er værdien af en livsvarig invaliderente opsat i g år for begyndelsestilstand aktiv:

$${}_g\tilde{a}_x^{ai} = {}_g\tilde{a}_{x:\infty}^{ai}$$

$\tilde{M}_{x:n}^{ad(*)}$ er værdien af en n -årig ophørende livsforsikring, når der ses bort fra overgangen aktiv til invalid:

$$\tilde{M}_{x:n}^{ad(*)} = \int_0^n P_0^t p_{x,x+t}^{aa(*)} \mu_{x+t}^{ad(*)} dt$$

$\tilde{M}_{x:n}^{ad}$ er værdien af en n -årig ophørende livsforsikring for begyndelsestilstand aktiv:

$$\tilde{M}_{x:n}^{ad} = \int_0^n P_0^t (p_{x,x+t}^{aa} \mu_{x+t}^{ad} + p_{x,x+t}^{ai} \mu_{x+t}^{id}) dt$$

$\tilde{M}_{x:n}^{id}$ er værdien af en n -årig ophørende livsforsikring for begyndelsestilstand invalid:

$$\tilde{M}_{x:n}^{id} = \int_0^n P_0^t p_{x,x+t}^{ii} \mu_{x+t}^{id} dt$$

27.2.2. Kollektive grundstørrelser for ægtefællepension

Tabel 5. "[Kollektive Grundstørrelser for Ægtefællepension]" .

Navn	Beskrivelse
g_x	er ægteskabshyppigheden for en person i alder x .
$f(\eta x)$	er aldersfordelingen for den forsikrede ægtefælle givet sikrede er x år.

Symboler med I er beregnet med forsørgedes dødelighed.

27.2.2.1. NUTIDSVÆRDIER

Tabel 6. "[PV - Kollektive Grundstørrelser for Ægtefællepension]" .

Navn	Beskrivelse
${}_{\theta}\tilde{a}_{\eta_x}^{aa(*)I}$	er værdien af en kollektiv livsvarig ægtefællerente om θ år for en $x - \theta$ -årig:

$${}_{\theta}\tilde{a}_{\eta_x}^{aa(*)I} = \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x) {}_{\theta}\tilde{a}_{\eta}^{aa(*)I} d\eta$$

${}_{\theta}\tilde{a}_{\eta}^{aa(*)I}$ er værdien af individuel livsvarig ægtefællepension om θ år:

$${}_{\theta}\tilde{a}_{\eta}^{aa(*)I} = \int_{-\infty}^{\infty} P_0^t p_{[\eta-\theta]+t, [\eta-\theta]+t}^{aa(*)I} dt$$

27.2.3. Kollektive grundstørrelser for børnepension

Tabel 7. "[Kollektive Grundstørrelser for Børnepension]" .

Navn	Beskrivelse
c_x	er fader-/moderskabsintensiteten for en person i alder x .

27.2.3.1. NUTIDSVÆRDIER

Tabel 8. "[PV - Kollektive Grundstørrelser for Børnepension]" .

Navn	Beskrivelse
$b_{x+\theta, r}$	er det forventede antal børn, som personen får mellem alder $x + \theta - r$ og alder $x + \theta$:
	$b_{x+\theta, r} = \int_0^r c_{t-r+x+\theta} dt$
${}_{\theta, r}\tilde{s}_x$	Er værdien af en kollektiv børnerente med renteophør r og θ år forskudt betaling:
	${}_{\theta, r}\tilde{s}_x = \int_0^r c_{t-r+x} {}_{\theta}\tilde{a}_{t } dt$
$r\tilde{s}_x$	er værdien af en kollektiv børnerente med renteophør r :
	$r\tilde{s}_x = {}_{0, r}\tilde{s}_x$

27.3.0. PRÆMIEBETALINGSRENTE

27.3.1.1. PBR-PF PRÆMIEBETALINGSRENTE FOR ETLIVSFORSIKRINGER MED PRÆMIEFRITAGELSE VED INVALIDITET

$x + r$ betegner præmieophør.

$$b_{\text{PBR-PF}}^a(t; x, r) = p_{x, x+t}^{aa}, 0 \leq t < r$$

$$a_{\text{PBR-PF}}^a(x, r) = \tilde{a}_{x:r}^{aa}$$

$$RS_{\text{PBR-PF}}^{ad}(x, r) = -a_{\text{PBR-PF}}^a(x, r)$$

$$RS_{\text{PBR-PF}}^{ai}(x, r) = -a_{\text{PBR-PF}}^a(x, r)$$

27.4.0. GRUNDFORMER FORVENTEDE YDELSER OG NETTOPASSIVER

53 OPSAT, OPHØRENDE AKTIVRENTE TIL PRÆMIEBETALING

Præmiebetalingen er opsat i n år og ophører efter m år.

$$b_{53}^a(t; x, m, n) = p_{x, x+t}^{aa}, n \leq t \leq n + m$$

$$K_{53}^a(x, n, m) = \tilde{a}_{x:n+m}^{aa} - \tilde{a}_{x:n}^{aa}$$

$$RS_{53}^{ad}(x, n, m) = -K_{53}^a(x, n, m)$$

$$RS_{53}^{ai}(x, n, m) = -K_{53}^a(x, n, m)$$

135 SIMPEL KAPITALFORSIKRING

Forsikringssummen udbetales ved udløb ($x + n$).

$$S_{135}^a(n; n) = 1$$

$$S_{135}^i(n; n) = 1$$

$$S_{135}^{a(*)}(n; n) = 1$$

$$K_{135}^a(x, n) = P_0^n$$

$$K_{135}^i(x, n) = P_0^n$$

$$K_{135}^{a(*)}(x, n) = P_0^n$$

$$RS_{135}^{ad}(x, n) = 0$$

$$RS_{135}^{ai}(x, n) = 0$$

$$RS_{135}^{ad(*)}(x, n) = 0$$

210 LIVSVARIG LIVRENTE

Så længe forsikrede er i live udbetales en årlig rente.

$$b_{210}^a(t; x) = p_{x, x+t}^{aa} + p_{x, x+t}^{ai}, 0 \leq t$$

$$b_{210}^i(t; x) = p_{x, x+t}^{ii}, 0 \leq t$$

$$b_{210}^{a(*)}(t; x) = p_{x, x+t}^{aa(*)}, 0 \leq t$$

$$K_{210}^a(x) = \tilde{a}_x^{aa} + \tilde{a}_x^{ai}$$

$$K_{210}^i(x) = \tilde{a}_x^{ii}$$

$$K_{210}^{a(*)}(x) = \tilde{a}_x^{aa(*)}$$

$$RS_{210}^{ad}(x) = -K_{210}^a(x)$$

$$RS_{210}^{ai}(x) = K_{210}^i(x) - K_{210}^a(x)$$

$$RS_{210}^{id}(x) = -K_{210}^i(x)$$

$$RS_{210}^{ad(*)}(x) = -K_{210}^{a(*)}(x)$$

212 OPSAT LIVRENTE, AKTIV BETINGET

Hvis forsikrede er i tilstand aktiv fra udløb $x + n$, udbetales en årlig rente indtil forsikredes død.

$$b_{212}^a(t; x, n) = p_{x,x+n}^{aa}(p_{[x]+n,[x]+t}^{aa} + p_{[x]+n,[x]+t}^{ai}), n \leq t$$

$$\begin{aligned} K_{212}^a(x, n) &= \tilde{a}_x^{aa} - \tilde{a}_{x:n}^{aa} + p_{x,x+n}^{aa} \int_n^{\infty} P_0^t p_{[x]+n,[x]+t}^{ai} dt \\ &= \tilde{a}_x^{aa} - \tilde{a}_{x:n}^{aa} + \tilde{a}_x^{ai} - K_{414}^a(x, n) \end{aligned}$$

$$RS_{212}^{ad}(x, n) = -K_{212}^a(x, n)$$

$$RS_{212}^{ai}(x, n) = -K_{212}^a(x, n)$$

216 OPSAT, OPHØRENDE LIVRENTE

Livrenten udbetales fra udløb $[x + n]$, så længe forsikrede er i live, dog højst til renteophør $[x + n + m]$.

$$b_{216}^a(t; x, n, m) = p_{x,x+t}^{aa} + p_{x,x+t}^{ai}, n \leq t \leq n + m$$

$$b_{216}^i(t; x, n, m) = p_{x,x+t}^{ii}, n \leq t \leq n + m$$

$$b_{216}^{a(*)}(t; x, n, m) = p_{x,x+t}^{aa(*)}, n \leq t \leq n + m$$

$$K_{216}^a(x, n, m) = \tilde{a}_{x:n+m}^{aa} - \tilde{a}_{x:n}^{aa} + \tilde{a}_{x:n+m}^{ai} - \tilde{a}_{x:n}^{ai}$$

$$K_{216}^i(x, n, m) = \tilde{a}_{x:n+m}^{ii} - \tilde{a}_{x:n}^{ii}$$

$$K_{216}^{a(*)}(x, n, m) = \tilde{a}_{x:n+m}^{aa(*)} - \tilde{a}_{x:n}^{aa(*)}$$

$$RS_{216}^{ad}(x, n, m) = -K_{216}^a(x, n, m)$$

$$RS_{216}^{ai}(x, n, m) = K_{216}^i(x, n, m) - K_{216}^a(x, n, m)$$

$$RS_{216}^{id}(x, n, m) = -K_{216}^i(x, n, m)$$

$$RS_{216}^{ad(*)}(x, n, m) = -K_{216}^{a(*)}(x, n, m)$$

265 OPSAT ARVERENTE MED STRAKS BEGYNDENDE RISIKO

Arverenteudbetalingen begynder ved x 's død, dog tidligst ved rentestart $[x + r]$. Udbetalingen ophører ved renteophør $[x + r + g]$.

$$b_{265}^a(t; x, r, g) = \begin{cases} 1 - p_{x,x+t}^{aa} - p_{x,x+t}^{ai}, & r \leq t \leq r + g, r > 0 \\ 1 - p_{x,x+t}^{aa} - p_{x,x+t}^{ai}, & 0 \leq t \leq r + g, r \leq 0 \end{cases}$$

$$b_{265}^i(t; x, r, g) = \begin{cases} 1 - p_{x,x+t}^{ii}, & r \leq t \leq r + g, r > 0 \\ 1 - p_{x,x+t}^{ii}, & 0 \leq t \leq r + g, r \leq 0 \end{cases}$$

$$b_{265}^{aa(*)}(t; x, r, g) = \begin{cases} 1 - p_{x,x+t}^{aa(*)}, & r \leq t \leq r + g, r > 0 \\ 1 - p_{x,x+t}^{aa(*)}, & 0 \leq t \leq r + g, r \leq 0 \end{cases}$$

$$K_{265}^a(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{aa} + \tilde{a}_{x:r|}^{aa} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{ai} + \tilde{a}_{x:r|}^{ai}, & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{aa} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{ai}, & r \leq 0 \end{cases}$$

$$K_{265}^i(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{ii} + \tilde{a}_{x:r|}^{ii}, & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{ii}, & r \leq 0 \end{cases}$$

$$K_{265}^{aa(*)}(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{aa(*)} + \tilde{a}_{x:r|}^{aa(*)}, & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{x:r+g|}^{aa(*)}, & r \leq 0 \end{cases}$$

$$RS_{265}^{ad}(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - K_{265}^a(x, r, g), & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - K_{265}^a(x, r, g), & r \leq 0 \end{cases}$$

$$RS_{265}^{ai}(x, r, g) = K_{265}^i(x, r, g) - K_{265}^a(x, r, g)$$

$$RS_{265}^{id}(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - K_{265}^i(x, r, g), & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - K_{265}^i(x, r, g), & r \leq 0 \end{cases}$$

$$RS_{265}^{ad(*)}(x, r, g) = \begin{cases} \tilde{a}_{r+g|} - \tilde{a}_{r|} - K_{265}^{aa(*)}(x, r, g), & r > 0 \\ \tilde{a}_{r+g|} - K_{265}^{aa(*)}(x, r, g), & r \leq 0 \end{cases}$$

414 LIVSVARIG INVALIDERENTE MED OPHØRENDE RISIKO

Ved forsikredes invaliditet inden risikoophør $(x + n)$ udbetales en årlig rente, så længe forsikrede er i live.

$$b_{414}^a(t; x, n) = \begin{cases} p_{x,x+t}^{ai}, & 0 \leq t < n \\ p_{x,x+n}^{ai} p_{[x]+n,x+t}^{ii}, & n \leq t \end{cases}$$

$$K_{414}^a(x, n) = \int_0^n p_{x,x+t}^{aa} \mu_{[x]+t}^{ai} \int_t^\infty p_0^s p_{[x]+t,[x]+s}^{ii} ds dt = \tilde{a}_{x:n|}^{ai} + \frac{p_{x,x+n}^{ai}}{p_{x,x+n}^{ii}} (\tilde{a}_x^{ii} - \tilde{a}_{x:n|}^{ii})$$

$$RS_{414}^{ad}(x, n) = -K_{414}^a(x, n)$$

$$RS_{414}^{ai}(x, n) = \tilde{a}_x^{ii} - K_{414}^a(x, n)$$

610 LIVSVARIG OVERLEVELSESRENTE

Overlevelsrenten udbetales fra forsikredes død så længe medforsikrede er i live.

$$b_{610}^a(t; x_1, x_2) = (1 - p_{x_1,x_1+t}^{aa} - p_{x_1,x_1+t}^{ai}) p_{x_2,x_2+t}^{aa(*)}, 0 \leq t$$

$$b_{610}^i(t; x_1, x_2) = (1 - p_{x_1,x_1+t}^{ii}) p_{x_2,x_2+t}^{aa(*)}, 0 \leq t$$

$$b_{610}^{aa(*)}(t; x_1, x_2) = (1 - p_{x_1,x_1+t}^{aa(*)}) p_{x_2,x_2+t}^{aa(*)}, 0 \leq t$$

$$K_{610}^a(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - \tilde{a}_{x_1, x_2}^{aa} - \tilde{a}_{x_1, x_2}^{ai}$$

$$K_{610}^i(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - \tilde{a}_{x_1, x_2}^{ii}$$

$$K_{610}^{a(*)}(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - \tilde{a}_{x_1, x_2}^{aa(*)}$$

$$RS_{610}^{ad1}(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - K_{610}^a(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{ad2}(x_1, x_2) = -K_{610}^a(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{ai}(x_1, x_2) = K_{610}^i(x_1, x_2) - K_{610}^a(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{id1}(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - K_{610}^i(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{id2}(x_1, x_2) = -K_{610}^i(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{ad1(*)}(x_1, x_2) = \tilde{a}_{x_2}^{aa(*)} - K_{610}^{a(*)}(x_1, x_2)$$

$$RS_{610}^{ad2(*)}(x_1, x_2) = -K_{610}^{a(*)}(x_1, x_2)$$

715 KOLLEKTIV OPHØRENDE LIVSFORSIKRING TIL UGIFTE

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden risikoophør ($x + n$), dersom forsikrede ved dødsfaldet ikke er i et pensionsberettigende forhold.

$$u = \begin{cases} 0,20 & \text{for mænd} \\ 0,45 & \text{for kvinder} \\ 0,20 & \text{for fælleskøn} \end{cases}$$

$$b_{715}^a(t; x, n) = u(p_{x, x+t}^{aa} \mu_{[x]+t}^{ad} + p_{x, x+t}^{ai} \mu_{[x]+t}^{id}), 0 \leq n \leq t$$

$$b_{715}^i(t; x, n) = u(p_{x, x+t}^{ii} \mu_{[x]+t}^{id}), 0 \leq n \leq t$$

$$b_{715}^{a(*)}(t; x, n) = u(p_{x, x+t}^{aa(*)} \mu_{[x]+t}^{ad(*)}), 0 \leq n \leq t$$

$$K_{715}^a(x, n) = u \tilde{M}_{x:n}^{ad}$$

$$K_{715}^i(x, n) = u \tilde{M}_{x:n}^{id}$$

$$K_{715}^{a(*)}(x, n) = u \tilde{M}_{x:n}^{ad(*)}$$

$$RS_{715}^{ad}(x, n) = u - K_{715}^a(x, n)$$

$$RS_{715}^{ai}(x, n) = K_{715}^i(x, n) - K_{715}^a(x, n)$$

$$RS_{715}^{id}(x, n) = u - K_{715}^i(x, n)$$

$$RS_{715}^{ad(*)}(x, n) = u - K_{715}^{a(*)}(x, n)$$

716 VALGFRI KOLLEKTIV OPHØRENDE LIVSFORSIKRING TIL UGIFTE

Defineret som 715, blot med $u = 1$.

810 LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION

Ved forsikredes død udbetales en årlig rente, hvis forsikrede har en ægtefælle.

$$b_{810}^a(t; x) = \int_0^t (p_{x,x+\theta}^{aa} \mu_{[x]+\theta}^{ad} + p_{x,x+\theta}^{ai} \mu_{[x]+\theta}^{id}) g_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x + \theta) p_{[\eta-\theta]+\theta, [\eta-\theta]+t}^{aa(*)I} d\eta d\theta, 0 \leq t$$

$$b_{810}^i(t; x) = \int_0^t (p_{x,x+\theta}^{ii} \mu_{[x]+\theta}^{id}) g_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x + \theta) p_{[\eta-\theta]+\theta, [\eta-\theta]+t}^{aa(*)I} d\eta d\theta, 0 \leq t$$

$$b_{810}^{a(*)}(t; x) = \int_0^t (p_{x,x+\theta}^{aa(*)} \mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) g_{x+\theta} \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x + \theta) p_{[\eta-\theta]+\theta, [\eta-\theta]+t}^{aa(*)I} d\eta d\theta, 0 \leq t$$

$$K_{810}^a(x) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{aa} \mu_{[x]+\theta}^{ad} + p_{x,x+\theta}^{ai} \mu_{[x]+\theta}^{id}) g_{x+\theta} \tilde{a}_{\eta_{x+\theta}}^{aa(*)I} d\theta$$

$$K_{810}^i(x) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{ii} \mu_{[x]+\theta}^{id}) g_{x+\theta} \tilde{a}_{\eta_{x+\theta}}^{aa(*)I} d\theta$$

$$K_{810}^{a(*)}(x) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{aa(*)} \mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) g_{x+\theta} \tilde{a}_{\eta_{x+\theta}}^{aa(*)I} d\theta$$

$$RS_{810}^{ad}(x) = g_x \tilde{a}_{\eta_x}^{aa(*)I} - K_{810}^a(x)$$

$$RS_{810}^{ai}(x) = K_{810}^i(x) - K_{810}^a(x)$$

$$RS_{810}^{id}(x) = g_x \tilde{a}_{\eta_x}^{aa(*)I} - K_{810}^i(x)$$

$$RS_{810}^{ad(*)}(x) = g_x \tilde{a}_{\eta_x}^{aa(*)I} - K_{810}^{a(*)}(x)$$

812 VALGFRI LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION

Defineret som 810, blot med g' (se afsnit 7) i stedet for g .

813 LIVSVARIG KOLLEKTIV ÆGTEFÆLLEPENSION FOR KVINDER MED GAMMEL ORDNING

Defineret som 810, blot med g'' (se afsnit 7) i stedet for g .

840 KOLLEKTIV BØRNERENTE

r betegner renteophøret for børnerenten. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

$$b_{840}^a(t; x, r) = \int_{(t-r)v_0}^t (p_{x,x+\theta}^{aa} \mu_{[x]+\theta}^{ad} + p_{x,x+\theta}^{ai} \mu_{[x]+\theta}^{id}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta, 0 \leq t$$

$$b_{840}^i(t; x, r) = \int_{(t-r)v_0}^t (p_{x,x+\theta}^{ii} \mu_{[x]+\theta}^{id}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta, 0 \leq t$$

$$b_{840}^{a(*)}(t; x, r) = \int_{(t-r)v_0}^t (p_{x,x+\theta}^{aa(*)} \mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta, 0 \leq t$$

$$K_{840}^a(x, r) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{aa} \mu_{[x]+\theta}^{ad} + p_{x,x+\theta}^{ai} \mu_{[x]+\theta}^{id}) {}_{\theta,r}\tilde{s}_{x+\theta} d\theta$$

$$K_{840}^i(x, r) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{ii} \mu_{[x]+\theta}^{id}) {}_{\theta,r}\tilde{s}_{x+\theta} d\theta$$

$$K_{840}^{a(*)}(x, r) = \int_0^{\infty} (p_{x,x+\theta}^{aa(*)} \mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) {}_{\theta,r}\tilde{s}_{x+\theta} d\theta$$

$$RS_{840}^{ad}(x, r) = {}_r\tilde{s}_x - K_{840}^a(x, r)$$

$$RS_{840}^{ai}(x, r) = K_{840}^i(x, r) - K_{840}^a(x, r)$$

$$RS_{840}^{id}(x, r) = {}_r\tilde{s}_x - K_{840}^i(x, r)$$

$$RS_{840}^{ad(*)}(x, r) = {}_r\tilde{s}_x - K_{840}^{a(*)}(x, r)$$

850 KOLLEKTIV WAISENRENTE

r betegner rentephøret for waisenrenten. Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

$$w = \begin{cases} 0,05 & \text{for mænd} \\ 0,30 & \text{for kvinder} \\ 0,05 & \text{for fælleskøn} \end{cases}$$

$$b_{850}^a(t; x, r) = w b_{840}^a(t; x, r), 0 \leq t$$

$$b_{850}^i(t; x, r) = w b_{840}^i(t; x, r), 0 \leq t$$

$$b_{850}^{a(*)}(t; x, r) = w b_{840}^{a(*)}(t; x, r), 0 \leq t$$

$$K_{850}^a(x, r) = w K_{840}^a(x, r)$$

$$K_{850}^i(x, r) = w K_{840}^i(x, r)$$

$$K_{850}^{a(*)}(x, r) = w K_{840}^{a(*)}(x, r)$$

$$RS_{850}^{ad}(x, r) = w {}_r\tilde{s}_x - K_{850}^a(x, r)$$

$$RS_{850}^{ai}(x, r) = K_{850}^i(x, r) - K_{850}^a(x, r)$$

$$RS_{850}^{id}(x, r) = w {}_r\tilde{s}_x - K_{850}^i(x, r)$$

$$RS_{850}^{ad(*)}(x, r) = w {}_r\tilde{s}_x - K_{850}^{a(*)}(x, r)$$

945 KOLLEKTIV BØRNERENTE MED UDBETALING FRA FORSØRGERENS DØD, INVALIDITET ELLER ALDERSPENSIONERING

Forsikringen kommer til udbetaling dersom forsikrede dør eller bliver invalid inden udløb $(x + n)$ eller ved forsikredes oplevelse af udløbet. r betegner rentephøret for børnerenten. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

$$b_{945}^a(t; x, n, r) = \begin{cases} \int_{(t-r)v_0}^t p_{x,x+\theta}^{aa} (\mu_{[x]+\theta}^{ad} + \mu_{[x]+\theta}^{id}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta & 0 \leq t < n \\ \int_{(t-r)v_0}^n p_{x,x+\theta}^{aa} (\mu_{[x]+\theta}^{ad} + \mu_{[x]+\theta}^{id}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta + p_{x,x+n}^{aa} b_{x+n, r-t+n} & n \leq t < n+r \end{cases}$$

$$b_{945}^{a(*)}(t; x, n, r) = \begin{cases} \int_{(t-r)v_0}^t p_{x,x+\theta}^{aa(*)} (\mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta & 0 \leq t < n \\ \int_{(t-r)v_0}^n p_{x,x+\theta}^{aa(*)} (\mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) b_{x+\theta, r-t+\theta} d\theta + p_{x,x+n}^{aa(*)} b_{x+n, r-t+n} & n \leq t < n+r \end{cases}$$

$$K_{945}^a(x, n, r) = \int_0^n p_{x,x+\theta}^{aa} (\mu_{[x]+\theta}^{ad} + \mu_{[x]+\theta}^{ai}) {}_{\theta,r}S_{x+\theta} d\theta + p_{x,x+n}^{aa} {}_r\tilde{S}_{x+n}$$

$$K_{945}^{a(*)}(x, n, r) = \int_0^n p_{x,x+\theta}^{aa(*)} (\mu_{[x]+\theta}^{ad(*)}) {}_{\theta,r}\tilde{S}_{x+\theta} d\theta + p_{x,x+n}^{aa(*)} S_{x+n}$$

$$RS_{945}^{ad}(x, n, r) = {}_r\tilde{S}_x - K_{945}^a(x, n, r)$$

$$RS_{945}^{ai}(x, n, r) = {}_r\tilde{S}_x - K_{945}^a(x, n, r)$$

$$RS_{945}^{ad(*)}(x, n, r) = {}_r\tilde{S}_x - K_{945}^{a(*)}(x, n, r)$$